

INKERI ANGELÍN

Ideoita Inkun Ideapajasta

**Yhden vapaaehtoistyöntekijän kokemuksia
sekä paljon askarteluideoita**

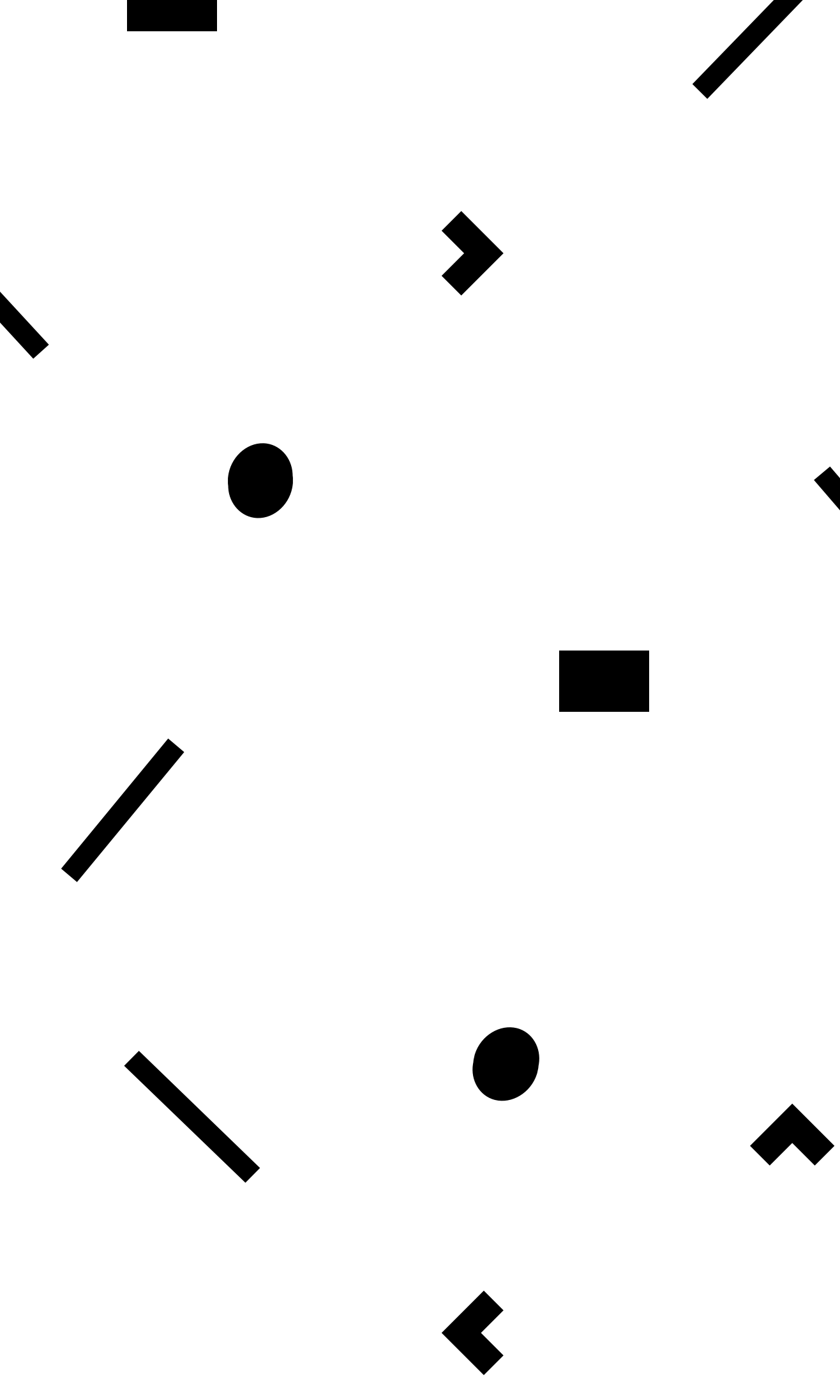

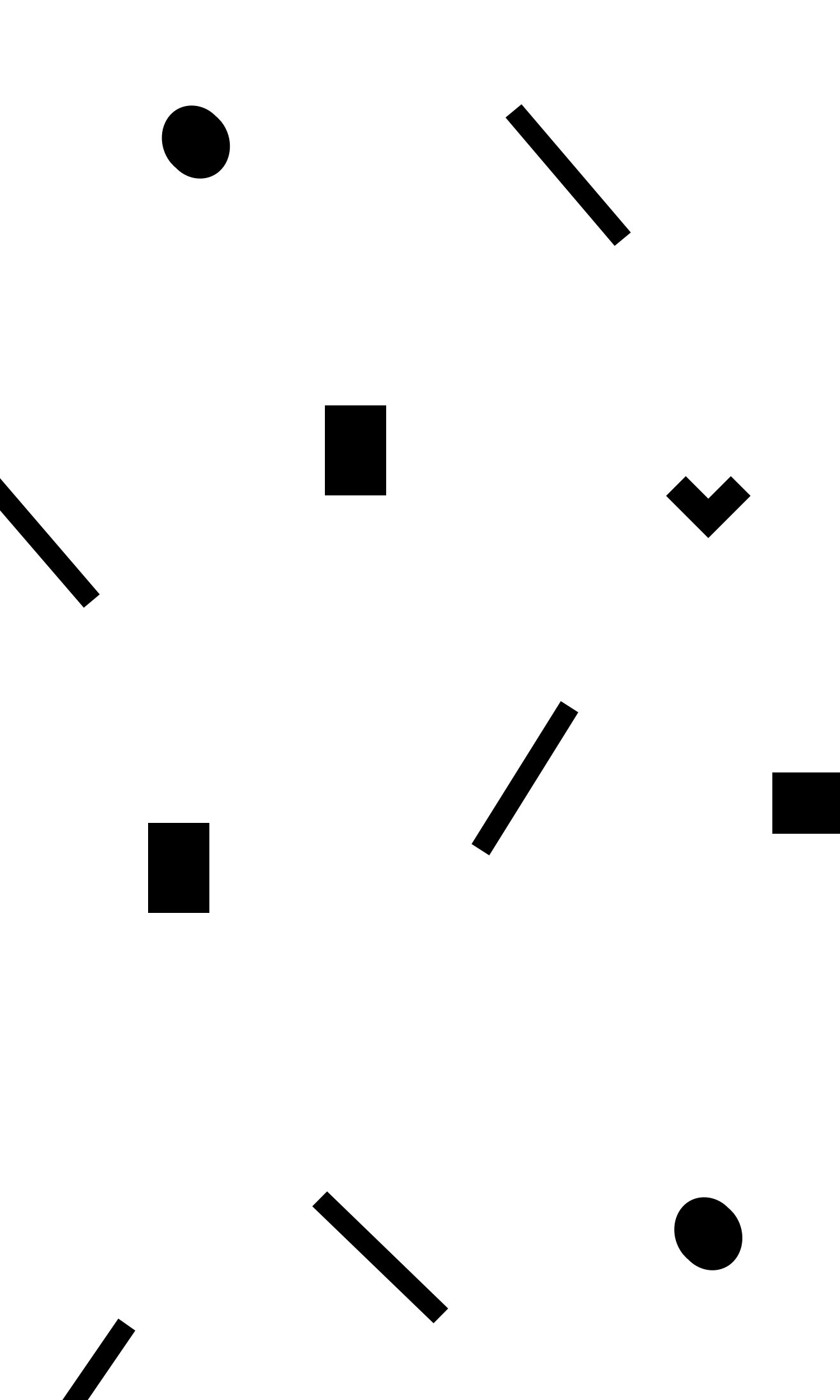
Inkeri Angelín

Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja, osa 4

LAMK

Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja, osa 4
Toimittaja: Katri Kämäräinen
Vastaava toimittaja: Ilkka Väänänen
Valokuvat: Heikki Kämäräinen, Katri Kämäräinen,
Pirjo Myllynen ja Inkun kuva-albumi
Taitto: Laura Heikkala

Painettu julkaisu:
ISSN 2342-7493
ISBN 978-951-827-227-7
Paino: N-paino Oy 2015

INKERI ANGELÍN

Ideoita Inkun Ideapajasta

**Yhden vapaaehtoistyöntekijän kokemuksia
sekä paljon askarteluideoita**

Sisältö

10

Esipuhe

11

Inkku

12

Inkun Ideapajan alkutaival

14

Inkun Ideapajan toiminta

15

Vapaaehtoistyöntekijänä

17

Näkövammaiset

Silkkimaalaus suolatekniikalla	18
Pöytäliina eväretkille.....	20
Kipsityöt	21
Omatekoisia marjoja	23
Yksinkertaisin kukka-amppele	24
Tasohuovutusohje esim. pannunlappu.....	26
Kukkakortti paperin rei'ittäjä apuna.....	28
Kortti rei'ittäjällä	28
Napeista helmet.....	29
Piparien koristelu	30
Voileipäsalaatti.....	31
Pääsiäispasha.....	31
Mantelimassa	32

33

Liikuntavammaiset

Kivestä taidetta	34
Nahkasta hapsuttamalla kukkataulu	36
Kukkiva omenapuu nahkasta.....	38
Samppanjalasin kuviointi	40
Postikorttiin maalaus villalangalla ja vesivärillä.....	41
Joulukortti, yksinkertainen malli.....	42

43

Lapset

Kartonkitöitä.....	44
Hahmoja ilmapallosta	48
Akvaariokaloja	49
Marakassi	50
Leijona häkissä	51
Huovutettu pallo	52
Koira paperirullista	53
Minikukkapurkeista eläimiä.....	54
Pullostta tehty nukke.....	55
Kivien maalaaminen	56
Kivestä siili	57
Kukkakori äitienpäiväksi	58
Joulukortti kiiltokuva apuna.....	59
Lankarullasta kynttilä	60

61

Aikuiset

Korteista kansio.....	62
Pyyhkäisten puhdas lautasen alusta	63
Vanhat kortit rasioiksi.....	64
Pesuvati- / ämpäriteline	65
Laatikko taideaarteille	66
Lumiukko paperitelineenä	67
Vesiliikuntaan hyvät apuvälineet.....	68
Kananmunille pöytäteline.....	69
Taulu lautasliinoista	70
Taikataikinataulu	71
Koivunrunkoja taulussa	72
Tilkkutyötaulu	73
Huovutettu taulu	74
Huovutetut tossut	75
Rannekoru tai vyö nahasta.....	78
Jäinen taulu	79
Koristepuu mustikanvarvuista.....	80

83

Ikääntyneet

Tarkkuusheittopeli kananmunakennosta	84
Kivimosaiikkitaulu.....	85
Ruusutaulu.....	86
Maisemataulu	88
Ketjusilmukoista taulu.....	89

Tarlatanista ruusutaulu90

Neulahuovutuksella eläin 91

Tonttu paketin kera92

93

Leirielämää

Tuohisormus94

Kaarnavene.....95

Tuohikoristeinen postikortti96

Katajaviipaleista koru 97

Kävyistä ja kanaverkoista patsaita.....98

Käpytaulut99

Saunavihdat..... 100

Punasavitöiden polttaminen..... 102

Talitiaisen pönttö 104

Silkkipainolla kuvioita t-paitaan..... 105

Erikeeperillä piirtäminen..... 106

Mannerheimin lemmenjuoma107

Räiskäleiden paistaminen nuotiolla..... 108

Hyvät tikkupullat..... 109

Muistia vaativa leikki: 1,2,3,4,5 110

Kolmen kertomataulu 110

Salainen ystävä..... 110

111

Ruotsinsuomalaiset

Krookukset paperinarusta..... 112

Paperista perhonen..... 113

Kankaan kuviointi kontaktimuovilla ja spraymaalilla . 114

Huopataulut 115

Neulahuovutuksella kranssi 116

Huovuttamalla rannekoru 117

Tonttukortti..... 118

Enkelikortti 119

Tarina sana kerrallaan..... 120

121

Erilaisten ryhmien ohjaajat

Tinakoru..... 122

Metallilangasta ikkunakoriste 124

Silkkitulppaani 125

Silkkiruusukastemekkoon tai lahjapakettiin 126

Vieraskirja / muistojen vihko127

Kirjekuoret marmoroiden 128

Lautasliinoista kortteja 130

Luontoaiheinen kortti..... 131

Jouluinen lumiukkokortti..... 132

133

Joulu

Piparkakkumökki	134
Porot ja reki piparkakuista	137
Kynttilöitä kastelemalla	140
Kelluvat kynttilät.....	143
Joulutontut syömässä.....	144
Jouluinen tonttu paperirullasta.....	145
Tikkutontut	146
Keinuva tonttu.....	147
Joulutonttu koivun rungosta	148
Puunapeista tonttuja tauluun	149
Käpytonttuja	150
Jouluisia kartonkitöitä	154

161

Pääsiäinen

Puuhelmistä nastatipu pääsiäiseksi	162
Kakkupaperitipu.....	163
Pääsiäistiputaulu	164
Pääsiäistiput oksissa	165
Pääsiäisenä kanalassakin syödään	166

167

Lisää askarteluideoita kuvina

172

Inkusta ja Inkun Ideapajasta kirjoitettua vuosia sitten

Esipuhe

Kädessäsi on kirja, joka sisältää Inkun Ideapajan askarteluohjeita.

Lisäksi kerron lyhyesti Inkun Ideapajan perustamisesta, kokemuksistani vapaaehtoistyöntekijänä ja mitä olen huomannut tärkeiksi asioiksi erilaisia ryhmiä ohjatessani. Olen jaotellut kirjan sisällön asiakasryhmien lisäksi kahteen isompaan vuoden juhlaan, joulun ja pääsiäiseen, joita varten asiakkaat ovat hakenneet Ideapajasta askarteluvinkkejä. Vaikka asiakasryhmittäin kootut askarteluohjeet ovat sellaisia, joita olen toteuttanut tai voisin ko. ryhmän kanssa toteuttaa, ne sopivat muillekin ryhmille. Voit siis käyttää koko kirjan aineistoa.

Askarteluohjeiden lisäksi mukana on muutamia leivontaan tai leikkeihin liittyviä ohjeita. Nekin ovat tässä kirjassa, koska ne ovat olleet tyypillisiä asioita, joita olen askartelun lisäksi ohjannut ryhmille. Kaikki kirjan askarteluohjeet eivät ole minun tai edes Ideapajan työntekijöiden itse keksimiä tai tekemiä. Ideoita olemme saaneet Inkun Ideapajan työntekijöiltä, askartelijoilta, vierailijoilta ja kulkemalla silmät ja korvat avoinna.

Kirjan lopussa on muutamia tarinoita suoraan lehtileike- ja muistojeni kansioista. Ne kertovat Ideapajan toiminnasta asiakkaiden ja toimittajan näkökulmasta vuosien varrella. Inkun Ideapajan toiminta on ollut tarpeellista ja yhteisöllistä. Suurelle osalle Ideapajan toiminnassa oleville Ideapajasta saatu hyöty on muutakin kuin kädentaitoja ja uusien ideoiden oppimista. Osallistujat kertovat saavansa mielenvirkistystä, vertaistukea ja seuraa. Heillä on ollut syy lähteä kotoa liikkeelle. Ideapajan toiminnalla on ollut vaikutusta siihen, että osa asiakkaista on jaksanut arjessaan. Parhaan kiitoksen olemme saaneet asiakkailta.

Itse haluan lausua sydämelliset kiitokset teille kaikille, jotka olette olleet mukana rakentamassa ja jatkamassa Inkun Ideapajan toimintaa jo 40 vuotta. Te kaikki olette olleet tärkeitä. Olette olleet mukana Inkun Ideapajan Ystävät ry:n johtokunnassa/hallituksessa, Ideapajan työntekijöinä, vapaaehtoisina työntekijöinä, erilaisissa työharjoitteluissa ja -kokeiluissa, opiskelijoina, yhdyskuntapalvelua suorittamassa, osallistujina, asiakkaina, yhteistyökumppaneina, vierellä kulki-joina ja kannustajina. Lisäksi haluan lausua suuret kiitokset taloudellisesta tuesta Vantaan kaupungille ja Raha-automaattiyhdistykselle.

Kiitos myös kaikille teille, jotka olette auttaneet monin eri tavoin tämän kirjan valmistamisessa. Tämä on toinen askartelukirja, jonka olen tehnyt. Vuonna 2009 tein Suomen ensimmäisen pistekirjoituksella julkaistun askartelukirjan. Kirja juhlisti pistekirjoituksen 200-vuotista taivalta. Toivon, että pala Inkun Ideapajan historiaa sekä monet itselleni tärkeät askarteluohjeet vuosien varrelta säilyvät tässä kirjassa. Lisäksi toivon, että tämän kirjan avulla pystyn välittämään kuvan itsestäni vapaaehtoistyöntekijänä ja samalla onnistun rohkaisemaan lisää vapaaehtoisia mukaan sosiaali- ja terveysalan asiakkaiden pariin. Kiitos Impi ja Kalle Niemisen rahastolle avustuksesta kirjan taittamista varten.

”Parhaan ilon saa työstään, kun huomaa, että pystyy auttamaan toisia ihmisiä heidän elämänsä varrella.”

7.10.2015, **Inkku**

Inkku

Olen asunut koko elämäni Korson alueella. Synnyin Nissbackassa vuonna 1938. Nykyisin alue tunnetaan nimellä Nikinmäki. Koulua kävin Jokivarren vanhassa puukoulussa, kunnes perheemme muutti Leppäkorpeen. Silloin siirryin oppilaaksi Leppäkorven vanhaan puukouluun.

Ensimmäinen palkallinen työni oli 7-vuotiaana kesän ajan opettajan lapsen hoitajana. Vakituiseen työhön menin 14-vuotiaana Korsossa Sokevalle. Ammattinimikkeeni oli vajaan kahdeksan vuoden ajan käsityöläinen. Tehtäviini kuului kukkapöytien sidonta, lakkaus ja lasitus sekä lähetysten hoitaminen.

Nuorena ohjasin Korson Vedon lapsikerhossa jumppaa yhdessä toisen ohjaajan kanssa. Meillä oli vajaat 100 innokasta lasta liikkumassa. Käytössämme oli sekä koulun ruokasali että yksi luokkahuone. Apuohjaajaksi pyysin poikaa, joka oli mukana ryhmässä, mutta häirinnyt toiminnallaan toisten lasten tekemistä. Kun poika sai luottamusta, hänen käytöksensä muuttui vastuulliseksi ja rauhalliseksi. Samaa taktiikkaa olen käyttänyt myöhemminkin monissa ohjaustilanteissa, kun ryhmässä on ollut mukana vilkkaampia lapsia.

Kotisisareksi opiskelin Nordsjössä (Vuosaari) vajaat 3 vuotta. Kotisisarena toimin Helsingin maalaiskunnassa. Työni koin erittäin mielekkääksi. Ei haitannut, vaikka työalueena oli koko Helsingin maalaiskunta. Siihen aikaan julkinen liikenne kulki harvemmin kuin nykyään. Jos työ alkoi Helsingin maalaiskunnan länsipuolella aamulla klo 7.00, piti töihin lähteä kotoa Korsosta jo aamusta klo 4.00.

Nuorena harrastin kansantanssia, näyttelin Korson Työväen Näyttämössä, urheilin Korson Vedossa ja toimin leiriohjaajana. Leirit ovat säilyneet jokakesäisenä ohjelmanani. Urheilua jatkoin selkävammani takia Vantaan Invalidien joukoissa. Lajeina olivat istumalentopallo, hiihto ja yleisurheilu. Myöhemmin olen toiminut valtakunnallisen vammaisurheiluliiton vertaisohjaajana Ilo liik-

kua -kuntoliikuntaohjelmassa. Vantaan Invalideissa olen ohjannut myös vammaisten lasten ja heidän vanhempiansa kerhoa. Pyhäkouluopettajana toimin mieheni kuoleman jälkeen muutaman vuoden ajan.

Saamani huomionosoitukset:

- v. 1992 Itsenäisyyden juhluvuoden mitali Juuret Vantaalla, Vantaan kaupunki
- v. 1998 Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton toimintamerkki
- v. 2001 Äitienpäivänä Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultakoristein
- v. 2008 Benevolentia – mitali, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry
- v. 2008 Nuorisotyön stipendi, Vantaan kaupunki
- v. 2012 Vuoden korsolainen
- v. 2013 Benevolentia – mitali, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry

Lisäksi Inkun Ideapaja on saanut Vuoden vantaalainen käsityöharrastaja -stipendin vuonna 2012, Dagny Bäckströmin säätiö

Inkun Ideapajan alkutaival

Synnyynnäisen selkävian takia jäin työkyvyttömyyseläkkeelle 35-vuotiaana vuonna 1973. Kaipasin yhdessä tekemistä muiden aikuisten kanssa. Askartelu oli jo siihen aikaan minulle mieleistä tekemistä. Minulle oli kerääntynyt askartelumalleja neljän lapseni ja itseni tekeminä. Omakotitalomme alakerrassa oli sopivasti tilaa. Perustin Inkun Ideapajan harrastusmielessä alakertaamme vuonna 1975.

Inkun Ideapajan aloittaessa kunnostimme huoneen hyllyineen kodin kellari-kerrokseen. Keräsin neljän lapseni sekä omat askartelutyöni hyllyille ja menin Korson keskustassa olevaan Keski-Uusimaa -lehden toimitukseen. Kerroin toimittajalle, että perustan askartelupajan ja toivon hänen tekevän siitä jutun. Sovimme toimittajan kanssa, että pajan nimeksi tulee Inkun Ideapaja. Ensin Inkun Ideapaja oli avoinna muutaman kerran viikossa. Koska kysyntää oli paljon, huomasin pian Ideapajan olevan avoinna joka päivä.

Parhaimmillaan jo toiminnan alussa oli jopa neljä ryhmää päivässä tutustumassa ja hakemassa ideoita esim. eri vuodenaikojen tapahtumiin. Usein tuli linja-autoittain ryhmiä, joille tarjoilin myös ruoan. Mielestäni ei ollut mikään kova homma laittaa kesken esittelyn ruokaa tarjolle noin 50 henkilölle. Olihan minulla omat osaavat lapset apunani ja osasin tehdä alkuvalmistelut ajoissa. Ideapajan kävijämäärät olivat aluksi 200–300 henkilöä vuodessa. Myöhemmin on ollut 3000–5000 innokasta askartelijaa ja tutustujaa vuosittain.

Omat neljä lastani auttoivat minua paljon Ideapajan alkuaikoina. He esimerkiksi tekivät kurssilaisille tarjottavaa, auttoivat vammaisten ulkoilutapahtumassa syöttämisessä, leipoivat piparkakkumökkien osia sekä olivat mukana ohjaamassa suurempia tai enemmän apua tarvitsevia ryhmiä.

Ensimmäinen työntekijä Inkun Ideapajassa itseni lisäksi oli vapaaehtoisena toiminut naapurin Anna-Liisa Piironen. Lisäksi vapaaehtoisena oli myös ahkerasti auttamassa kummityttöni Riitta Virtanen.

Toiminnan alusta lähtien asiakkaat ovat maksaneet vain käyttämänsä materiaalin. Toiminnassa on kuitenkin muitakin kuluja kuin askartelumateriaalin hinta. Suurin syy Inkun Ideapajan Ystävät ry:n perustamiseen vuonna 1979

olikin se, että voitiin hakea ulkopuolista rahoitusta, aluksi Vantaan kaupungilta. Inkun Ideapajan Ystävät ry:stä on ollut monella tavalla iloa ja hyötyä matkan varrella. Yhdistyksen kokouksissa olemme pohtineet Inkun Ideapajan toiminnan kehittämistä ja painopisteitä.

Saadakseni itse uusia ideoita muille jaettavaksi kävin Ideapajan alkuaikana Helsingin nuorisotoimen järjestämällä käden taidon kursseilla. Niiltä kursseilta on jäänyt ideaksi Inkun Ideapajaan käsin kastamalla kynttilöiden valmistus. Kynttilöitä teemme edelleen joka syksy Inkun Ideapajassa. Taulukossa 1 on kerrottuna Inkun Ideapajan ensimmäisen toimintavuoden askarteluaiheet. Aiheista huomaa, että osa on ikivihreitä, vieläkin mukana vuosittaisessa toiminnassa.

Taulukko 1. Askarteluaiheet Inkun Ideapajassa ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Askarteluaiheet, syksy 1975	Askarteluaiheet, kevät 1976
<ul style="list-style-type: none"> • kivistä taidetta • kuparitaulun pakotus • valumuovi • koruja tinasta, tuohesta ja paperista • ilmapallosta satuolentoja • isänpäivän kortti • savityöt • joulukoristeet • joululahjoja • lasten joululahjavalvojaiset 	<ul style="list-style-type: none"> • pullojen päällystys virkkaamalla • nukkekoti • nukkekodin kalusteet • puusta pyörivää, puuautot, junat • vapaavalintaiset työt • pannunalustoja • rottinkinen leipäkori • pääsiäiskoristeet • vappuvalmistelut • äitienpäiväksi kukkakori

Mottoni on ollut koko Inkun Ideapajan toiminnan ajan: ”Parhaan ilon työstään saa, kun huomaa sillä helpottavan toisten elämää ja tuovansa toisten elämään sisältöä, rohkeutta ja ujouden vähenemistä.” Inkun Ideapajan tavoitteena on alusta asti ollut tuottaa askartelupainotteista luovaa terapeuttista toimintaa, vaikka terapia-sana ei toiminnan alusta asti ole ollut käytössä. Osallistujat ovat saaneet erilaisin painotuksin ja tarpeensa mukaan valmiiden askarteluiden lisäksi henkistä ja fyysistä hyvinvointia, sosiaalista kanssakäymistä, tekemisen, kokemisen ja onnistumisen iloa, uskallusta uuteen, itseluottamusta, tunneperäisiä elämyksiä ja ystäviä.

Inkun Ideapajan toiminta

Inkun Ideapajan toimintaan on sisältynyt ryhmien ohjaamista Inkun Ideapajan tiloissa sekä asiakkaiden tiloissa esim. vanhainkodeissa, vankiloissa ja kesäleireillä. Osallistujilla on ollut erilaisia toiveita. Osa on tullut hakemaan ideoita omaan ohjaustyöhönsä, osa on tullut itse askartelemaan. On järjestetty kaikille avoimia kursseja sekä erikseen räätälöityjä kursseja ryhmien toiveiden mukaan.

Askartelun ohjauksen lisäksi olen Inkun Ideapajan nimissä ohjannut asiakasryhmien toiveiden ja tapahtuman luonteen mukaisesti myös ruoanlaittoa, leipomista, vesivoimistelua, rentoutusta, luontopolkuja, iltanuotioita, leikkejä. Monenlaista toimintaa olen järjestänyt aina tilanteen mukaan. Inkun Ideapajan työntekijät ovat ohjanneet enimmäkseen kädentaitoja, joista Ideapaja paremmin tunnetaan.

Inkun Ideapajassa on ollut muutakin toimintaa kuin asiakkaiden ohjausta. Siellä on ollut opiskelijoita työharjoittelussa, pitkäaikaistyöttömiä työhön tutustumassa, työllistämistuella olevia työntekijöitä, yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä ja monia vapaaehtoistyöntekijöitä. Ideapaja on ollut paikka, johon on voinut tulla aina sellaisena kuin on. Ei väliä, kuka tulee ovesta sisään, kaikki otetaan aina tasavertaisina vastaan ja toivotetaan tervetulleiksi. Olemme yrittäneet miettiä yhdessä, miten kaikki voivat parhaiten toteuttaa itseään ja saada onnistumisen kokemuksia.

Inkun Ideapajan toiminta on ainutlaatuista. Osallistujien ei tarvitse osata valmiiksi. Osallistujalla voi olla minkälainen toimintakyky tahansa. Ohjaajat ovat valmiita ja halukkaita soveltamaan ja löytämään ratkaisut jokaisen asiakkaan tarpeeseen. Ideapajaan voi tulla myös huolineen. Siellä on aina kuuntelevia ihmisiä. Ideapajassa voi olla rauhassa oma itsensä. Voi tavata vertaisiansa omassa ryhmässä. Ideapajassa on tietoisesti pidetty kurssien hinnat edullisina, vain materiaalin verran. Tavoitteena on ollut, että kaikilla olisi mahdollisuus osallistua. Ideapaja on säilyttänyt kodinomaisuuden tunnelman, vaikka se on jo kauan sitten muuttanut pois alkuperäisestä paikastaan kodin alakerrasta. Osallistujat ovat sanoneet Ideapajaa matalan kynnyksen paikaksi ja siellä olevan hyvän ilmapiirin. He ovat kokeneet olevansa kuin yhtä perhettä ryhmän kanssa.

Inkun Ideapajan suurimmat rahoittajat ovat olleet Vantaan kaupunki ja Raha-automaattiyhdistys. Inkun Ideapajan Ystävät ry on avustusrahoilla pystynyt palkkaamaan askarteluohjaajia ja toiminnanjohtajan. Itse olen koko ajan ollut Inkun Ideapajassa harrastuspohjalta vapaaehtoisena työntekijänä. Inkun Ideapajan alkuvuosina tämä harrastus vei hyvin paljon viikoittaista aikaani, nykyään olen mukana etenkin syksyisin piparkakkumökki- ja kynttiläkurseilla ja kesäisin leireillä. Lisäksi toimin Inkun Ideapajan Ystävät ry:n hallituksen puheenjohtajana vuoden 2015 loppuun asti.

Vapaaehtoistyöntekijänä

Vapaaehtoistyöntekijät ovat erittäin tärkeitä sosiaali- ja terveysalalla. Valtion ja kunnan rahat eivät riittäisi yksin järjestämään tarvittavaa. Eikä kaikilla tarvitsevilla olisi rahaa ostaa palveluita yrityksistä. Järjestöillä ja heidän vapaaehtoistyöntekijöillään on tärkeä paikka täytettävänä. He kaikki tekevät arvokasta työtä.

Vapaaehtoistyö on ollut mielekästä tekemistä itselleni. Olin mukana vapaaehtoistyössä jo ennen kuin jäin työkyvyttömyyseläkkeelle. Eläkkeellä ollessani minulla on ollut enemmän aikaa vapaaehtoistyölle. Olen toiminut vapaaehtoistyöntekijänä monessa paikassa. Vuosikymmeniä sitten ei erikseen puhuttu vapaaehtoistyöstä. Oltiin vain mukana auttamassa siellä, missä apua tarvittiin.

Olen läheisteni auttamisen lisäksi ollut ohjaajana Korson Vedon lasten jumpakerhossa, kesäleireillä Suomessa ja ulkomailla, vammaisten leireillä ja sopeutumisvalmennuskursseilla, Vantaan invalideissa aikuisten askartelukerhossa sekä vammaisten lasten ja heidän vanhempiansa kerhossa, Suomen invalidien urheiluliitossa sekä kaikkein pisimpään perustamassani Inkun Ideapajassa.

Olen osallistunut vapaaehtoistoimintaan, koska saan siitä mielekästä sisältöä elämääni. Selkäsairauteni takia minulla on joka päivä kipuja. Jos minulla ei olisi syytä lähteä kotoa ulos, olisin varmasti jäänyt jo aikapäiviä sitten sänkypotilaaksi. Vaikka minulla olisi kipuja, kun aloitan ryhmän ohjaamisen, vartin päästä en enää huomaa kipua. Ryhmään ja tekemiseen keskittyminen vie ajatukset pois kivuista. Tykkäsin kotisisarena auttaa perheitä. Eläkkeellä ollessani olen yhä halunnut auttaa muita ihmisiä. Vapaaehtoistyöntekijänä olen voinut tehdä sitä, mitä koen osaavani. Olen ollut tarpeellinen ja olen pystynyt auttamaan toisia eri tavoin. Kun autan toisia, saan itsellenikin hyvän olon.

Vapaaehtoistyöntekijänä saan jakaa osaamistani toisille. Olen ohjannut askartelua, liikuntaa, leipomista ja ruoanlaittoa, leikkejä ja lauluja, nuotioiltoja ja luontopolkuja. Vaikka sanon, että minulla on osaamista em. aiheista, en osaa mitään noista täydellisesti. Se on itse asiassa ollut hyvä puoli. Jos minulla olisi ammattikoulutus noiden kaikkien asioiden ohjaamiseen, saattaisin laittaa itselleni riman liian korkealle. Nyt vain lähden innolla mukaan. Onneksi olen riittävän reipas ja rohkea heittäytymään tilanteeseen. Saan innostettua ihmiset mukaan. Nautin siitä, kun saan ohjata ryhmää. Ryhdyn nopeasti ratkaisemaan selvitettäviä asioita. Iloisuuteni helpottaa lähestymistä. Kotisisaren roolista on jäänyt jäljelle toisen auttamisen halu. Tällaisessa toiminnassa täytyy olla mielenkiintoa siihen, mitä tekee. Lisäksi auttaa, kun luonne on myöntämielinen.

Olen kokenut vapaaehtoistyössä hyväksi tueksi laajemman porukan, jonka kanssa yhdessä teemme suunnitelmia ja linjauksia, mihin suuntaan toimintaa kehitämme. Inkun Ideapajan Ystävät ry on ollut tosi tärkeä, samoin kaikki Ideapajassa vuosien varrella olleet työntekijät, opiskelijat ja vapaaehtoistyöntekijät.

Olen huomannut, että uudet vapaaehtoistyöntekijät lähtevät helpoiten mukaan toimintaan, kun ensin tulevat vain auttamaan yhdeksi kerraksi. Kun toiminta, osallistujat ja tarve tulevat heille tutuksi, he tulevat monesti uudestaan auttamaan. Osa jää vakituiseksi mukaan toimintaan.

Jaksan olla mukana vapaaehtoisena, koska ihmisten joukossa oleminen pitää yllä omaa terveyttäni. Minulla on tunne, että olen tarpeellinen. Pystyn oppimaan uutta eri tilanteissa ja monilta ihmisiltä. Uudenlaiset tekemiset antavat riittävästi haastetta ja pitävät virkeinä. Olen saanut paljon uusia ystäviä ja hyvää mieltä itselleni. Tärkeää on sekin, että saan toiminnastani kiitosta. On hienoa huomata, kun asiakas onnistuu ja saa lisää itseluottamusta.

Kohokohtiani vapaaehtoistyöntekijänä on ollut Inkun Ideapajan perustaminen ja sen pitkäaikainen olemassaolo. Ideapajasta on moni saanut työpaikan. Askartelun ohjaamisessa haastavimmat kerrat ovat olleet ne, kun askartelijat eivät ole nähneet mitään tai heillä ei ole ollut käsiä. Kerran esitietoina yhden askartelijan kohdalla oli, että hän pystyy liikuttamaan vain silmäripsiään. Kun tavattiin, hän pystyi käyttämään myös suutaan. Heille kaikille olen keksinyt keinot onnistumisen kokemukseen.

En keksi mitään negatiivista sanottavaa vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta. Joskus olisi kiva, kun päivä ei olisi niin täynnä tapahtumia. Itse ne kuitenkin olen sinne sopinut. Sama tilanne taitaa olla monella muullakin eläkeläisellä.

Näkövammaiset

Näkövammaiset ovat olleet alusta lähtien Inkun Ideapajan toiminnassa mukana. Olen pyrkinyt teettämään heille hyvin paljon samoja askartelutöitä kuin näkevillekin. He osaavat ihan ihmeitä, kun annan vain ohjeet selkeästi ja kuuluvasti. Luotan heidän osaamiseensa. Hyvin on onnistunut esim. käsin kastamalla tehdyt kynttilät ja silkkimaalaus loppusilityksineen. Kerran kukka-ampelikurssin jälkeen yksi näkövammaisen soitti ja kysyi, mitä narua siirrän seuraavaksi. Hän oli ollut aiemmin kurssillani ja tehnyt siellä valmiiksi yhden kukka-ampelin. Nyt hän oli aloittanut kotona uuden tekemisen. Kerrottuaan, missä vaiheessa työ oli, neuvoin, ja hän pääsi jatkamaan työtään.

Olen käyttänyt näkövammaisten osaamista esimerkkinä näkevien kurssilla. Aiheena oli kukkasten tekeminen värikkäistä nailonsukista. Yksi kurssilainen sanoi, että nuo näyttävät niin vaikeilta, ettei hän ainakaan osaa niitä tehdä. Sanoin, että luotan hänen osaavan, koska näkövammaisetkin osaavat tehdä niitä. Niin hänkin rohkeni ja onnistui.

Vuonna 1978 oli näkövammaisten ensimmäinen retkipäivä Inkun Ideapajaan. Se onnistui hienosti. Matkustus tapahtui Korson taksien järjestämällä maksuttomalla kyydillä. Taksikuljettajat halusivat näin kirkastaa vähemmän näkevien lähimmäisten päivää. Näkövammaisten retkipäivistä tuli vakituinen vuosittainen tapahtuma Inkun Ideapajaan.

Yksi askartelukurssilla ollut aikuinen näkövammaisen pyysi, että olisin hänelle serkku, kun hänellä ei ollut omia serkkuja. Näin sovimme. Tämän jälkeen tyttäreni ja minä kävimme näkövammaisten omassa äänitysstudioissa puhumassa ja laulamassa uudelle serkulleni äänikirjeitä. Hän vastasi samoin meille äänikirjeellä.

Vinkkejä näkövammaisten ohjaustilanteisiin

- Kun opastat näkövammaista siirtymään paikasta toiseen, anna hänen pitää omalla kädellään kiinni sinun käsivarrestasi tai olkapäästä. Tällöin sinä kuljet edellä ja hän tuntee ajoissa, mihin suuntaan olette menossa tai tarvitseeko pysähtyä.
- Kun näytät jotain kohdetta, esimerkiksi tuolia istumista varten, laita oma kätesi tuolin selkänojalle ja hän liu’uttaa omaa kättään sinun käsivarttasi pitkin tuolin selkänojalle.
- Voit pidemmällä välimatkalla tilan hahmottamista varten antaa suuntaa äänelläsi tai käsien taputuksella.
- Sano pöytätyöskentelyssä tarkasti suunnat, esimerkiksi ”edessäsi pöydällä kello kolmen kohdalla on sinisiä helmiä ja kello yhdeksän kohdalla on vihreitä helmiä”.
- Kerro, mitä kaikkia materiaaleja on pöydällä. Anna hänelle aikaa koskettamalla tutustua materiaaleihin.
- Laita taustamusiikki pois päältä suullisen ohjauksen ajaksi, jotta askartelija kuulee olennaisen.
- Tarkista, että tila on turvallinen. Tee kulkuväylät huoneessa avoimiksi, varmista, että puukoissa pöydällä on tupet jne.

Silkkimaalaus suolatekniikalla

Näitä tarvitset:

- karkeata suolaa
- kehys, jos haluat tehdä kutta-maalilla kuvioden rajoja
- kolmepiikkisiä nastoja
- kutta-maali
- leivinpaperia
- pöydän suojaksi muoviva
- sanomalehtiä
- silitysalusta
- silitysrauta
- silkkikangasta, tai silkkinen valmis asuste esim. huivi, solmio tai nenäliina
- silkkimaalia
- sivellin
- vettä

Suojaa pöytä muovilla. Levitä muovin päälle avonaisia sanomalehtiä niin että silkkikangas mahtuu sen päälle.

Kasta silkkikangas veteen.

Levitä märkä silkkikangas lehtien päälle mahdollisimman suorana.

Aloita maalaaminen levittämällä siveltimellä silkkimaalia märeille kankaalle. Ota huomioon, että märeillä kankaalla väri leviää laajalti. Et voi tehdä tarkkoja kuvioita.

Ripottele karkeaa suolaa märeän maalin päälle. Tämä ohje toimii hyvin pienemmissä kankaissa esimerkiksi nenäliinassa ja solmiossa. Jos silkkikangas on huihin kokoinen, ripottele suolaa jo pienempien osien maalaamisen jälkeen. Suolan tehtävänä on imeä väriä. Suola pystyy toimimaan vain märeillä kankaalla. Jos maali isossa työssä ehtii kuivua liikaa, suola ei tee kuvioita. Voit halutessasi kuivuneeseen kohtaan maalata tarkoituksella jotain kuvioita maalilla ilman suolaa.

Kun suola on tehnyt toivomasi verran kuvioita, tiputa suolan murenat pois, vaikka kangas olisi vielä märkä.

Jos haluat silkkimaalaukseen tarkkoja kuviorajoja, pingota ensin kolmepiikkisten nastojen avulla silkki mahdollisimman kireälle kehyksiin.

Maalaa kutta-maalilla kuivaan kankaaseen haluamasi kuvioden ääriviivat. Jos haluat kopioida valmiin kuvion kankaaseen, laita valmiista kuvioista piirros kankaan ja kehikon alle. Vahvalla rajauksella tehty kuvio näkyy vaalean silkkikankaan läpi. Varmista, että ääriviivat ovat yhtenäiset, niissä ei ole rakoja. Jos ääriviivaan jää rakoja, silkkimaali karkaa raoista kuvion ulkopuolelle.

Anna ääriviivojen kuivua.

Väritä kuvat silkkimaalilla ihan kuin värityskirjaa värittäessäsi. Kutta-maalin ansiosta silkkimaali ei leviä laajemmalle alueelle edes märeillä kankaalla.

Huomioi solmiota maalatessasi seuraava:

Solmio on sen verran paksu, että se kannattaa maalata sekä nurjalta että oikealta puolelta. Aloita märeän solmion maalaaminen nurjalta puolelta.

Käännä maalatun solmion oikea puoli päällepäin, vaikka nurja puoli olisi vielä märkinä maalista.

Maalaa oikea puoli.

Nosta solmio kuivalle sanomalehdelle.

Ripota märeän maalin päälle solmion oikealle puolelle karkeaa suolaa.

Tiputa suolan murenat pois, kun kuvio on haluamasi mukainen.

Anna maalattujen silkkitoiden kuivua.

Silitä lopuksi työ, jotta maali kiinnittyy kankaaseen. Silitä silkin lämpöasteella siten, että kankaan ja silitysraudan välissä on leivinpaperia. Silitä ainakin kaksi minuuttia joka kohdasta.

Huuhtelee silitetty työ haalealla vedellä, jotta suola lähtee kokonaan pois.

Silitä työsi vielä uudelleen ilman leivinpaperia. Nyt silkkikangas on valmis käyttöön.

Silkki tykkää käytöstä, eikä hyllyllä olemisesta.

Pöytäliina eväsretkille

Näitä tarvitset:

- maalarinteippiä
- spray-maalia
- suojapaperiksi esim. sanomalehtiä
- vanha lakana tai uutta, mielellään valkoista kangasta

Mieti ensin kuvio pöytäliinaasi. Haluatko tehdä raidallisen vai ruudullisen? Liimaa teippi kankaaseen haluamallasi tavalla. Teipin alle jäänyt kohta jää kankaanväriseksi. Jos teippi katkeaa kesken kaiken, se ei haittaa. Jatkat vain siitä eteenpäin.

Levitä teipattu pöytäliina suojatulle alueelle. Suojaa riittävän suuri alue, vaikka maalaisit ulkona.

Ravista maalipulloa ainakin minuutin ajan.

Ota maalipullosta suoja pois.

Aloita maalaus. Paina suutinta ja heiluta maalipulloa koko ajan.

Anna valmiin työn kuivua.

Kun olet lopettanut maalaamisen spray-maalilla, ota toiseen käteesi esim. sanomalehti ja laita spray-maalipullo ylösalaisin toiseen käteesi. Paina suutinta niin kauan, kuin näet maalia tulevan. Lopeta painaminen, kun maalisuihkun ääni muuttuu. Ellet tyhjennä suutinta tyhjäksi, suutin tukkeutuu.

Revi kuivuneesta pöytäliinasta teipit pois.

Silitä seuraavana päivänä kankaan nurjalta puolelta pöytäliinaa, niin maali jää kiinni kankaaseen.

Tämä työ sopii hyvin tehtäväksi yhteistyönä lasten ja aikuisten kanssa. Lapset voivat kiinnittää teipit ja aikuiset maalaavat.

Kipsityöt

Näitä tarvitset:

- astianpesuainetta
- maalia
- mallikipsiä rautakaupasta
- metallilankaa ja sivuleikkurit, jos teet taulun
- muotti askartelukaupasta tai jättemateriaalista muovisia kansia ja rasioita
- muovisia viili- tai siirappipurkkeja
- ruostumaton lusikka
- suojapaperia
- vettä

1. Patsas

Suojaa pöytä.

Jos teet vain yhden patsaan, laita 1,5 muotillista (se muotti, johon kipsityön teet) kylmää vettä muovikippoon.

Ripottele (älä kaada koko lusikallista keralla) lusikalla kipsiä veteen niin kauan, kuin vesi imee ja pinnalle jää kuiva kipsisaareke.

Painele rauhallisesti kipsisaareke veden sisään. Sekoita pohjan kautta ja kipsiseos on valmis. Muista sekoittaa rauhallisesti, että seokseen ei tule kuplia. Laita lusikka pöydälle.

Kaada muotti puolilleen täyteen kipsiseosta, jos teet jonkin pienen patsaan, joka pysyy itseksensä pystyssä pöydällä. Jos teet tasaisen kipsipatsaan, voit kaataa kerralla patsaan täyteen kipsivelliä.

Jos patsaassa on pieniä ulokkeita ja olet kaatanut muotin vain puolilleen täyteen kipsivelliä tarkista valoa vasten, ovatko esim. patsaan varpaat, häntä tai muut pienet kohdat täynnä kipsivelliä. Elleivät ole täynnä, purista sormilla niistä kohdista, niin kipsi valuu sinne.

Täytä muotti täyteen ja pidä muottia muutama minuutti kädessäsi, jotta kipsi jähmettyy. Kipsin jähmettyessä muotti kipsivelleineen tulee aivan kuumaksi, vaikka vesi oli laitettaessa kylmää.

Laita muotti kovettumaan suojatulle pöydälle, kunnes kipsi on aivan jäähtynyt. Kun muotti on jäähtynyt, laita muutama tippa astianpesuainetta muotin ulkopinnan päälle. Astianpesuaine estää patsaan rikkoontumista. Varsinkin

patsaan pienet ulokkeet, kuten linnun nokka tai koiran häntä pysyvät astianpesuainetta käytettäessä varmemmin ehjinä.

Levitä astianpesuaine sormin muotin ulkopinnalle.

Laita muotti pöydälle siten, että muotin avopuoli on alaspäin ja muotin kuviopuoli on ylöspäin.

Paina toisella kädellä kipsimuotin päältä ja vedä toisella kädellä alareunasta muottia ylös, jotta patsas paljastuu alhaalta ylöspäin muotin sisältä.

Kipsityö kuivuu paremmin maalausta varten, kun se otetaan pois muotista.

Pese kipsimuotit välittömästi käytön jälkeen. Jos kipsiä jää, sitä ei saa kaataa viemäriin. Laita ylimääräinen kipsi sekajätteeseen roskiin. Metallinen lusikka on helpointa puhdistaa kipsin kuivuttua lyömällä lusikkaa reippaalla kopautuksella suojatun pöydän reunaan.

Anna kipsityön kuivua vielä 1-3 vrk, jotta se on ihan kuiva. Ellet malta antaa työn kuivua ennen maalaamista, värit menevät työn pinnassa sekaisin.

Maalaa kuivunut kipsityö esim. vesivärillä.

Halutessasi voit lakata patsaan esim. spray-lakalla tai kynsilakalla

2. Taulu

Suojaa pöytä.

Tee metallilangasta silmukka, josta tulee taulun kiinnityskoukku seinää varten. Mittaa muotilla 2 dl vettä purkkiin ja ripottele rauhallisesti kipsijauhetta niin kauan, kun vesi imee ja pinnalle jää pieniä saarekkeita. Aivan pienelle askartelijalle kannattaa antaa teelusikka kipsijauheen ripottamista varten.

Sekoita rauhallisesti.

Napauta purkkia pöytää vasten, jotta ilmakuplat nousevat pintaan. Jos näet ilmakuplia, puhalla ne rikki.

Kaada seos rasiaan (esim. pakasterasiaan tai kertakäyttöiseen muovipurkkiin) tasaisesti.

Laita metallisilmukka kipsiin siten, että se tarttuu siihen kunnolla kiinni. Huomioi silmukan laitossa, onko taulun kuvio vaaka vai pystyasennossa ja silmukka sen verran alemmas yläreunasta, ettei se näy taulun yläpuolelta.

Käännä rasia ylösalaisin, kun kipsi on kuivunut.

Anna kipsin irrota rasiasta. Ota kipsi kädelläsi kiinni, että se ei tippuessaan pöydälle mene rikki.

Maalaa kipsilaatta vasta sitten, kun se on kuivunut täysin.

Maalaa kipsilaatta yksiväriseksi.

Piirrä kuvio jollain terävällä (puikolla, tikulla), joka läpäisee maalipinnan. Kuviosta tulee valkoinen kipsin värin mukaisesti.

Nuorimmat voivat maalaamisen sijasta koristaa valkoisen kipsilaatan liimamalla kuivuneen kipsilaatan päälle esim. valokuvan tai kiiltokuvan.

Omatekoiset marjat

Näitä tarvitset:

- ½ l muovipussi
- 1 rkl lakkapitoista askartelumaalia, punaista puolukoihin tai sinistä mustikoihin
- 2 cm leveä kartonkisuikale
- 2 dl kuivia herneitä
- kori, muki tai kulho, johon marjat asetellaan
- lusikka
- puolukanvarvuista jokunen lehti
- sakset
- suojapaperia
- wc- tai talouspaperia

Suojaa pöytä suojapaperilla.

Laita kevyesti pehmoista paperia valitsemaasi marjakoriin tai -kippoon noin puolelleen.

Kaada herneet muovipussiin, samoin askartelumaali.

Sulje muovipussi niin, että jää tyhjää tilaa liikutella herneitä.

Liikuttele sormiesi välissä tulevia marjoja muovipussin läpi.

Kun kaikki marjat ovat kypsänvärisiä, laita kartonkisuikale marja-astian yläreunaan, jotta marja-astia pysyy siistinä, kun valutat kypsänväriset marjat muovipussista marja-astiaan.

Leikkaa muovipussin yksi alanurkka auki.

Valuta leikatusta muovipussin alanurkasta marjat marja-astiaan.

Laita muutama lehti marjojen päälle koristeeksi.

Ota suojana ollut kartonkisuikale pois vielä kun se on märkä ja poisotettavissa.

Anna kuivua.

Nuorin tätä askartelua tehnyt on ollut 7 kk ikäinen lapsi. Hän osasi hyvin puristella marjapussia ulkopuolelta marjojen värjäyksen aikana. Samalla tavalla aivan pienet voivat maalata muitakin pieniä osia.

Yksinkertainen kukka-amppeli

Näitä tarvitset:

- 1 naru, joka on 160 cm
- 5 narua, jokainen on 260 cm pitkä
- sakset

Kukka-amppeli solmitaan ylhäältä alaspäin.

Taivuta 5 narua kaksin kerroin, jotta narunipun pituus on 130 cm. Pidä kaikkien narujen taitettua päätä samassa suunnassa nippua.

Tee yksi yhteinen solmu noin 10 cm päähän taitekohdasta. Nyt sinulla pysyy kaikki narut yhdessä nipussa ja narujen taitteet ovat samaan suuntaan yhtä pitkinä. Ne voisi pujottaa katossa kiinni olevaan amppelikoukkuun kiinni.

Ota solmun alapuolelta kaksi vierekkäistä narua ja tee solmusta noin 12 cm päähän yksinkertainen umpisolmu.

Jatka samojen narujen solmimista aina 12 cm välein yhdellä yksinkertaisella umpisolmulla kolme kertaa. Silloin näissä kahdessa vierekkäisessä narussa on yhteensä neljä solmua.

Ota ylhäältä kaksi seuraavaa vierekkäistä narua.

Solmi samalla tavalla neljä yksinkertaista umpisolmua, kukin 12 cm välein toisistaan.

Ota jälleen seuraavat kaksi vierekkäistä narua ja tee solmuja niihin samalla tavalla, kunnes kaikissa pareissa on neljä solmua.

Aloita ruukkuja varten amppelin alaosaan pohjan teon. Ota kahdesta viereisestä narun parista kummastakin yksi naru (jotka ovat lähinnä toisiaan) ja tee niihin yksi yksinkertainen umpisolmu.

Ota käytetystä parista yksin jäänyt naru ja sille viereinen naru seuraavasta vapaana olevasta parista.

Tee niihin yksinkertainen umpisolmu.

Jatka näin, kunnes ympyrä on valmis.

Siirry seuraavaksi 12 cm alaspäin.

Solmi taas kahden viereisen parin yksittäiset narut toisiinsa yksinkertaisella vetosolmulla.

Tee kuten äsken ympyrä valmiiksi, mutta tällä kertaa vetosolmuilla.

Kokeile asettaa kukkaruukku amppelin pohjalle.

Tee samanlainen kaikkia naruja yhdistävä solmu amppelin narujen alaosaan, kuin minkä teit amppelin yläosaan.

Kierrä yksittäisellä narulla ylälenkki siistiksi.

Amppeli on valmis ripustettavaksi.

Tasohuovutusohje esim. pannunlappu

Näitä tarvitset:

- hyttysverkkoa
- iso pahvilaatikko, jonka reunat on leikattu noin 10 cm korkuisiksi, tai muovilaatikko
- jätessäkki
- karstattua lampaan villaa
- kylmää, haaleaa ja kuumaa vettä
- maalarin teippiä
- Marseille-saippuaa
- muki
- mäntysuopaliuosta
- parsinneula
- pyyheliinoja
- sakset
- suojamuovia pöydälle
- vesiastia
- villalanka

Valmista ensin huovutusta varten pahvilaatikko, jollei sinulla ole käytössäsi sopivan kokoista muovilaatikkoa.

Leikkaa laatikon reunat 10 cm korkuisiksi.

Laita laatikon pohjalle jokaiseen nurkkaan ja keskiosaan maalarinteippiä kaksipuoleisena. Teipin tarkoituksena on pitää laatikkoon laitettava jätessäkki paikoillaan.

Leikkaa jätessäkki reunasaumasta auki, jotta voit vuorata laatikon kokonaan vesitiiviiksi jätessäkillä. Näin olet rakentanut itsellesi vettä pitävän huovutuslaatikon.

Mieti, minkä kokoisen pannunlapun aiot tehdä.

Villa jakautuu ohuiksi levyiksi, kun nostat sormillasi villan päällimmäistä kerrosta ylöspäin.

Nosta repimällä villasta ohuita levyjä irti. Älä leikkaa saksilla!

Laita levyt huovutuslaatikkoon päällekkäin ristikkäisiin suuntiin, jotta villan kuidut huovuttuvat helpommin. Villalevyn korkeus pannulappua varten kuivana kannattaa olla 8 cm.

Laita päällimmäisiksi kerroksiksi haluamasi kuvio tai väriläiskät.
 Laita villakasan päälle huovutustyötäsi isompi pala hyttysverkkoa.
 HUOM! Huovuttaessa tasotyöt venyvät vähän isommiksi kuin alkuperäinen kuiva kasa villaa on.
 Laita vesiastiaan haaleaa vettä ja mäntysuopaliuosta.
 Ota mukilla vesimäntysuopaliuosta ja ripottele mukista liuosta koko villakasan päälle niin paljon, että työsi on kostea.
 Kasta kätesi ja saippuoi kätesi Marseille-saippualla.
 Hinkkaa kevyesti pyörivin liikkein saippuaisin käsin huovutustyötäsi hyttysverkon läpi.
 Voit huovuttaa kovemmin ottein, kun kuvio on jonkin verran kiinnittynyt paikalleen.
 Voit ottaa hyttysverkon pois, kun kuvio on ihan varmasti kiinnittynyt. Huomaat sen siitä, että kuvio pysyy huovuttaessa paikallaan.
 Hinkkaa sormillasi huovutustyön reunat suoriksi.
 Jatka huovuttamista ilman hyttysverkkoa.
 Käännä työ nurinpäin.
 Saippuoi märät kätesi ja jatka huovuttamista pyörivin liikkein. Tiedät, että työ on valmis, kun otat työsi keskikohdalta kiinni sormenpäillä. Jos koko työ nousee yhtä aikaa irti alustasta, olet huovuttanut tarpeeksi. Mutta jos vain päällimmäinen osa työstä irtoaa, jatka huovuttamista. Jos huomaat, että kuvioastasi joku osa on irronnut huovutuksen aikana, voit kesken huovutusta lisätä kuvion kohtaan kuivaa villaa, jos huovutuksen pinnassa on vielä irrallisia hahtuvia. Ota uusi villa kuivin sormin. Aloita uuden ohuen villapalan huovuttaminen kevyesti saippuaisin sormin pyörittämällä. (Jos villa on jo huopunut kiinni, siihen ei voi enää lisätä uusia villoja.)
 Aloita työn huuhtominen, kun työtä on tarpeeksi huovutettu.
 Huuhdo työtä viiteen kertaan. Aloita ja päättää kuumalla vedellä. Huuhdo siis kuumalla, kylmällä, kuumalla, kylmällä ja kuumalla.
 Rullaile lopuksi työtäsi pyyhkeen sisällä, jotta saat siitä mahdollisimman kuivan. Voit kaulia työtäsi, jotta siitä tulee tasainen.
 Jätä työ kuivumaan ilmavaan paikkaan vaakatasoon.
 Ompele työn kuivuttua parsinneulalla ja villalangalla napinreikäpistoilla reunat siisteiksi pannulapun ympäri. Tässä vaiheessa voit suoristaa mutkalla olevat ulkoreunat.
 Ompele yhteen kulmaan villalangasta lenkki, josta pannulappua voidaan laittaa roikkumaan.

Kukkakortti paperin rei'ittäjällä

Näitä tarvitset:

- erivärisiä papereita
- kartonkia 28 x 16 cm
- liimaa
- paperin rei'ittäjä
- sakset
- tussi

Taivuta kartongin molemmista päistä 7 cm levyinen osa keskustaan päin.

Tee paperin rei'ittäjällä pieniä ympyröitä ja liimaa ne kukkasiksi.

Leikkaa erikokoisia lehtiä ja liimaa ne kukkien joukkoon.

Rajaa tussilla kortin ulkoreunat.

Kortti rei'ittäjällä

Näitä tarvitset:

- huopakynä
- liimatuubi
- paperin rei'ittäjä
- valkoinen A3-paperi
- vihreä korttikartonki

Tee paperirei'ittäjällä ympyröitä paperista.

Muodosta kukat esim. kielon näköiseksi tai millaisiksi kukiksi haluat.

Piirrä kukan varret ja lehdet huopakynällä.

Liimaa kukat kartonkiin kukan varsiin kiinni.

Napeista helmet

Näitä tarvitset:

- 30–40 nappia
- virkkauslankaa
- virkkuukoukku nro 1

Virkkaa ensin viisi ketjusilmukkaa.

Työnnä virkkauskoukku napin reiästä ja vedä lanka reiän läpi koukun puolelle sekä läpi virkkuukoukulla olevasta langasta.

Työnnä virkkuukoukku läpi saman napin vastakkaisesta reiästä.

Vedä toiselta puolelta taas lanka virkkukoukulla napin läpi virkkuukoukun puolelle nappia sekä virkkuukoukulla olevasta langasta.

Tee kolme ketjusilmukkaa.

Koukkaa seuraava nappi mukaan koruun samalla tavalla kuin koukkusit ensimmäisen napin.

Jatka samalla tavalla, kunnes helmet ovat tarpeeksi pitkät.

Yhdistä helmien päät solmulla.

Piparien koristelu

Näitä tarvitset:

- 1 kananmunan valkuainen
- 1 rkl kaakaojauhetta
- 2½ dl tomusokeria
- asetti, jossa on pieni reuna
- hammastikkuja
- kulho
- nonparelleja, kaikista pienimpiä
- piparkakkuja
- teelusikka
- vispilä
- voipaperia

Sekoita ensin valkuainen ja tomusokeri keskenään.

Kaada nonparelleja asetin keskelle tai pohja peittoon.

Ota yksi piparkakku käteen. Levitä piparkakun keskelle teelusikallinen sekoittamaasi koristeainetta.

Käännä pipari nopeasti ylösalaisin nonparellien päälle.

Paina kevyesti piparkakkua.

Nosta pipari ylös. Laita pipari kuivumaan voipaperille.

Jatka näin, kunnes haluamasi määrä piparkakkuja on valmiina.

Toisenlainen versio koristelusta on seuraava.

Levitä piparkakun päälle sekoittamaasi koristeainetta.

Tiputa koristeaineen päälle hippusia kaakaosta.

Tee hammastikulla kuvioita, joissa sekoittamasi koristeaine ja kaakaosekoituvat keskenään. Näin saat marmoroidun kuvion piparkakulle.

Tästä koristemäärästä riittää lähes 100 piparin koristeluun.

Voileipäsalaatti

Voileipäsalaattiin tarvitset:

- 1 dl persiljaa tai tilliä
- 1 pieni purkki persikkaa ja persikan lientä
- 100 g kirsikkatomaatteja
- 250 g Balkkaninmakkaraa tai palvikinkkua, yhtä paksuja viipaleita kuin leipäviipaleet
- 3 keskikokoista maustekurkkua
- 5 viipaletta vaalean ja tumman leivän viipaleita
- sipaisu voita jokaiselle leipäviipaleelle
- Salaatin kastikkeeseen tarvitset:
- 2 dl kermaviiliä
- ripaus sokeria
- ripaus suolaa
- ripaus valkopippuria
- sinappia
- sitruunapippuria
- tilliä

Leikkaa leipäviipaleet kuutioiksi (saksilla / veitsellä).

Leikkaa makkaran tai kinkun viipaleet samanlaisiksi kuutioiksi kuin leipäviipaleet.

Leikkaa persikat, tomaatit ja maustekurkut pieniksi kuutioiksi.

Laita persilja vaikkapa suureen lasiin ja leikkele se saksilla pieniksi.

Sekoita kaikki aineet keskenään ja kaada vähän persikan lientä kostukkeeksi.

Salaattikastike valmistetaan sekoittamalla kaikki kastikkeen ainekset keskenään.

Vinkki: Jos salaattintekijällä on voimakkaita pakkoliikkeitä käsissä, persiljan pilkkominen onnistuu, kun persilja on korkeassa muovipurkissa, jonka kansi on kiinni. Purkin kanteen on tehty reikä, jonka läpi sakset työnnetään. Sakset on sidottu kiinni purkkiin vastakkaisille puolille tehtyjen reikien kautta.

Pääsiäispasha

Yksi näkövammaisen soitti ja kysyi, että voisivatko he tulla opettelemaan, miten tehdään pääsiäispashaa. Sanoin, että kyllä vaan ja sovitettiin päivämäärä. Sitten tutustuin eri pashaohjeisiin ja kävin kaupassa ostamassa aineet. Tein erilaisilla resepteillä pashoja. Kun kurssilaiset tulivat, olin laittanut erilaiset pashat pöydälle ja numeroinut ne. Kurssilaiset maistoivat kaikkia ja valitsivat niistä parhaimman makuisen. Sitten tehtiin sitä.

Pääsiäispashaan tarvitset:

- 0,5 dl erikoiskermaa
- 0,5 sitruunan mehu
- 1 kananmunan keltuainen
- 2 dl sokeria
- 2 dl sulatettua voita

- 2 rkl mantelirouhetta
- 2 rkl rusinoita
- 2 tl vaniljasokeria
- 2,5 dl maitorahkaa

Sekoita rahkan joukkoon voisula, sokeri, kananmunan keltuainen ja vaahdotettu kerma.

Mausta seos vaniljasokerilla, sitruunan mehulla, mantelirouheella ja rusinoilla.

Laita kahvikeittimen suodatintelineeseen suodatinpaperi.

Kaada pasha-aines suodattimeen ja laita suodatin sopivan astian päälle.

Anna pashan valua seuraavaan päivään asti jääkaapissa.

Kaada valmis pasha tarjoilulautaselle.

Koristele esim. persikan viipaleilla, appelsiinihilloilla tms.

Mantelimassa

Näitä tarvitset mantelimassaan:

- 1 dl kuohukermaa
- 100 g tomusokeria
- 200 g mantelijauhetta

Sekoita kaikki aineet keskenään.

Jos haluat mantelimassasta vielä makeampaa lisää tomusokeria, jos vähemmän makeaa, lisää mantelijauhetta. Jos haluat mantelimassasta helpommin levittyvää, lisää kermää.

Säilytä mantelimassaa jääkaapissa.

Liikuntavammaiset

Soitin Korsoon perustettuun Invalidiliiton palvelutaloon ja kysyin, onko siellä asukkaille tarjolla askartelua. Ei ollut. Sovimme, että alan ohjata siellä säännöllisesti. Invalidiliiton palvelutalon alkuvuosina tein joululahjat kaikille talon asukkaille ja henkilökunnan jäsenille - lähes sata pakettia vuosittain. Järjestimme ulkoilutapahtumia palvelutalon asukkaille kotitalomme pihassa kesäisin. Pelasimme sopivia pelejä, lauloimme, paistoin lättyjä ja makkaraa. Tarjosimme myös saunomismahdollisuuden.

Menin mukaan Vantaan Invalidien toimintaan askartelukerhoon ohjaajaksi 1980 luvulla. Askartelun ohella menin mukaan urheilutoimintaan. Osallistuin hiihtokilpailuiden sekaviestiin (SM-kultaa vuonna 1988), kuulantöyhtöön, keihäänheittoon ja 4 x 100 metrin sekaviestiin (SM-kultaa vuonna 1981) sekä istumalentopalloon. Osallistuimme moniin SM-kilpailuihin. Muistot ovat tallessa palkintokaapissani. Viimeisimpänä ohjauksenani Vantaan Invalideissa oli vammaisten lasten ja heidän vanhempiensa yhteinen kerho.

Ilonpisara on kurssikeskus Hämeenlinnassa. Kävin siellä vapaaehtoisena ohjaajana monen vuoden ajan. Ilonpisarassa oli vammaisille kesäleirejä sekä liikuntavammaisten sopeutumisvalmennuskursseja. Leirejä oli erikseen eri diagnoosiryhmille. Leiriläisiä oli useimmiten 46 kerralla. Hoidin yksin leiriohjelman, henkilökunta hoiti leiriläisten muut tarpeet. Leiriohjelman kuului kaikki toiminta aamusta iltaan, mm. askartelun lisäksi ulkoilua, vesijumppaa, liikuntaleikkejä, luontopolku, ulkona maalaamista ja juttujen kirjoittamista, iltanuotiot ja illanvietot. Sopeutumisvalmennuskursseilla minun osuutena olivat kädentaidot. Askarteluaiheita suunniteltaessa minun oli otettava huomioon osallistujien toimintakyky. Oli suunniteltava mielekästä toimintaa heillekin, jotka eivät voineet käyttää käsiään. Askartelun lisäksi ohjasin näilläkin kursseilla vesijumppaa ja nuotioiltoja.

Vinkkejä liikuntavammaisten ohjaustilanteisiin

- Varmista, että tila on sopiva, jos askartelijoilla on liikkumisen apuvälineitä.
- Jos askartelijoiden liikkuminen on haasteellista, jaa askartelumateriaalit siten, että askartelumateriaaleja on kaikkien askartelijoiden helposti saatavilla.
- Jos askartelijan käsissä on paljon pakkoliikkeitä ja tarkoituksena on maalata kankaalle tarkkoja kuvioita, peitä kontaktimuovilla kaikki muut kohdat paitsi, mihin maalia tarvitaan. Kontaktimuovin ja kärsivällisyyden avulla askartelija onnistuu tekemään erittäin siistin lopputuloksen.
- Auta tarvittaessa pitämällä askartelutyöstä tai työvälineestä kiinni, kannatteleamalla, siirtämällä materiaalia toiseen asentoon.
- Jos kädet eivät toimi, askartelija voi pitää kevyitä työvälineitä myös suullaan tai varpaillaan.
- Joskus askartelijalla on tarvetta omaan avustajaan. Jos käsien, jalkojen ja pään liikuttelu ei onnistu, askartelija voi sanoa avustajalle, mitä hän haluaa avustajan tekävän seuraavaksi askartelutyössä. Avustaja tekee askartelijan puolesta, mutta askartelijan ohjeita noudattaen.

Kivestä taidetta

Näitä tarvitset:

- 1 – 1½ litraa kiviä, jotka ovat mahdollisimman pieniä, esim. riisiryyninkokoisia
- 15–20 cm metallilankaa, harjansidontalanka käy hyvin
- Erikeeper-liimaa
- kovalevy tai lastulevy (30 x 15 cm) taulun pohjaksi
- mustan ja kuparin väristä spray-maalialia
- naskali
- sivuleikkurit
- suojapaperia / pahvilaatikko

Laita taulun pohjaan naskalilla ensin 2 reikää, joihin pujotat metallilangan taulun ripustamista varten. Ripustuskohta kannattaa olla taulun yläreunasta ainakin 10 cm alaspäin.

Laita taulun pohjan päälle kivikasoja vieriviereen. Jätä taulun reunoihin 1-2 cm leveys ilman kiviä. Taulusta tulee näyttävämpi, kun kivikasat ovat korkeita. Aloita liimaaminen. Pidä liimapulloa ylösalaisin noin 10 cm korkeudella kivikasojen yläpuolella. Aloita niin, että ensin liimaa tulee pohjalevyn reunalle, jossa ei ole kiviä. Sitten katkeamattomana nauhana puristat liimaa kivikasojen yli pohjalevyn reunalta toiselle. Tee käännös aina pohjalevyn kautta taulun reunalla. Tee niin paljon liimaviivoja kuin haluat. Liimaviivojen väli kannattaa olla 1 cm. Lopullisessa työssä nämä liimakohdat jäävät tauluun ja ilman liimaa jääneet kivet karistetaan kuivuneiden liimaviivojen väleistä pois. Tee omat nimikirjaimesi taulun alareunaan tikun avulla liimalla kirjoittaen. Jos nimikirjaimet eivät heti tule siististi, voit pyyhkiä liiman saman tien pois ja kirjoittaa uudestaan.

Anna liimauksen kuivua 1-2 vrk.

Kun liima on kuivunut, kallista taulua suojapaperin päällä niin, että irtokivet putoavat pois.

Tee naskalilla reikiä, joista kivet voivat tippua, jos olet liimannut niin, ettei yhtään kiviä tipu. Taulu on hieno, kun siinä on paljon pieniä reikiä.

Maalaa taulu spray-maalilla. Spray-maalauksessa on muistettava, että koskaan ei suojaa liian laajalti. Voit maalata niinkin, että taulusi on kyljellään olevan tyhjän pahvilaatikon sisällä. Kätesi pysyy puhtaana, kun laitat taulusta kiinni pitävän kätesi kyynärvartta myöten muovipussin sisälle ja pidät muovipussin läpi kiinni taulusta. Tämä tapa sopii hyvin näkövammaisille askartelijoille.

Muista, että spray-maalialia on ravistettava aluksi vähintään minuutin ajan.

Ota toisella kädellä kiinni taulun reunasta.

Maalaa ensin ulkoreunat mustalla. Sen jälkeen maalaat vielä taululevyn päältä ja kivien päältä mustalla maalilla. Vaihda maali kuparin väriseen spray-maaliin. Maalatessa, maalipurkkia täytyy koko ajan liikuttaa.

Annat työn kuivua ennen uuden värin laittamista, jos sinulla on malttia.

Maalipurkkia täytyy koko ajan liikuttaa, kun sitä käytetään.

Ota iso sivu sanomalehteä toiseen käteesi, kun olet lopettanut maalauksen. Tyhjennä maalipurkin suutin kääntämällä purkki ylösalaisin ja painamalla suuttimesta niin kauan, kuin maalia tulee sanomalehteen. Jos suuttimen tyhjennys unohtuu, maali kuivuu suuttimeen eikä suuttimesta tule enää maalia. Taulu on valmis, kun maali on kuivunut.

Voit ottaa irtokivet talteen ja käyttää niitä uudestaan.

Kaksi taulua vierekkäin seinällä, vähän erikorkeuksilla, ovat näyttävä kokonaisuus.

Nahkasta hapsuttamalla kukkataulu

Näitä tarvitset:

- liimaa
- pehmeää nahkaa: mustaa ja punaista
- piikki eli naskali
- pyörypihdit
- sakset
- sivellin
- sivuleikkurit
- taulun kiinnikelenkkiä varten metallilanka
- taulun pohja, esim. kovalevyä
- kangastapettia tai pellavakangasta
- teippiä, leveys 2 cm

Aloita tekemällä kaksi pientä reikää taulun yläosaan. Mittaa reikien etäisyys taulun yläreunasta sellaiseksi, että taulun ripustamista varten laitettava metallilanka ei tule näkymään taulun reunojen ulkopuolelta.

Pujota metallilanka rei'istä taulun ripustamista varten. Pyörypihtien avulla saat muotoiltua metallilangasta siistin ripustuskoukun.

Peitä taulun pohja kangastapetilla tai pellavakankaalla liimaten.

Taita tapetin tai kankaan reunat taulun nurjalle puolelle.

Kiinnitä tapetin tai kankaan reunat yhtenäisellä teipillä taulun nurjalle puolelle.

Leikkaa mustasta nahkasta suikaleita kukan varsiksi.

Liimaa varret taulun pohjaan. Varsia voi liimata taulun pohjalle limittäin toisensa päälle.

Leikkaa kukiksi 12 cm x 3 cm kokoisia palasia punaisesta nahkasta.

Hapsuta ne saksilla kampamaisiksi paloiksi eli niin, että ne jäävät toisesta pitkästä reunasta kiinni.

Leikkaa mustasta nahkasta heteitä. Leikkaa ensin 4 cm x 3 cm pala. Hapsuta se kampamaisesti, kuten hapsutit punaiset kukan osatkin.

Laita vähän liimaa mustan heteen ehjän reunan nurjalle puolelle.

Pyöritä heteet rulliksi.

Laita liimaa punaisen kukkaosan ehjään reunaan nurjalle puolelle.

Ota toiseen käteesi yksi musta hederulla.

Kieputa sen ympärille punainen kukkaosa. Molempien hapsut jäävät aukinai-sina samaan suuntaan.

Tehtyäsi riittävästi kukkasia, liimaa kukat tauluun kukan varsien päihin.

Leikkaa ja liimaa mustia lehtiä kukan varsiin.

Kukkiva omenapuu nahkasta

Näitä tarvitset:

- liimaa
- pehmoista nahkaa:
 - ruskeaa
 - vihreää
 - vaaleankeltaista
 - luonnonvaaleata
- piikki eli naskali
- pyöröpihdit
- sakset
- sivellin
- sivuleikkurit
- taulun kiinnikelenkkiä varten metallilanka
- taulun pohja esim. kovalevy
- taulun pohjan päälle kangastapettia tai pellavakangasta
- teippiä, leveys 2 cm

Aloita tekemällä kaksi pientä reikää taulun yläosaan. Mittaa reikien etäisyys taulun yläreunasta sellaiseksi, että taulun ripustamista varten laitettava metallilanka ei tule näkymään taulun reunojen ulkopuolelta.

Pujota metallilanka rei'istä taulun ripustamista varten. Pyöröpihtien avulla saat muotoiltua metallilangasta siistin ripustuskoukun.

Peitä taulun pohja kangastapetilla tai pellavakangalla liimaten.

Taita tapetin tai kankaan reunat taulun nurjalle puolelle.

Kiinnitä tapetin tai kankaan reunat yhtenäisellä teipillä taulun nurjalle puolelle.

Leikkaa omenapuun runko ja eripaksuisia oksia ruskeasta nahkasta.

Liimaa runko ja oksat taulun keskikohtaan.

Leikkaa luonnon vaaleasta nahkasta peukalon kynnen muotoisia omenapuun kukan terälehtiä. Yhteen kukkaan tarvitaan viisi kappaletta terälehtiä.

Tee seuraavaksi kukan heteet. Leikkaa vaaleankeltaisesta nahkasta metrin verran noin 3 mm leveää suikaletta. Suikaleen ei tarvitse olla yhtenäinen.

Metrin pituisesta suikaleesta saat heteen noin 10 kukkaan.

Tee ihan suikaleen päähän solmu.

Leikkaa suikaleen solmupäästä 3 cm pala pois.

Tee toinen hede samalla tavalla. Ensin solmu, sitten leikkaat heteen 3 cm pituiseksi. Tarvitset näitä heteitä kolme kappaletta aina yhteen kukkaan. Solmut on helpompi tehdä pitkään suikaleeseen. Siksi heteitä ei kannata ensi leikata valmiiksi 3 cm pituisiksi.

Kokoa kukka seuraavasti:

Ota kolme hedettä sormiisi siten, että solmut ovat ylöspäin.

Liimaa viisi terälehteä limittäin heteiden alaosaan heteiden ympärille.

Liimaa valmiit kukat tauluun oksiin, kun kukkasia on tehty riittävästi.

Leikkaa vihreästä nahkasta puun lehtiä ja liimata lehdet oksille.

Samppanjalasin kuviointi

Näitä tarvitset:

- lasinkuviointiteriä
- samppanjalasi
- sinitarraa
- valmis piirros esim. värityskirjasta

Leikkaa valitsemasi piirros. Kiinnitä se sinitarralla samppanjalasin sisäpuolelle. Piirrä eli raaputa lasin ulkopuolelle ohuella terällä kuvion ääriviivat. Sen jälkeen raaputa paksummalla terällä suuremmat alueet. Näin jatkat, kunnes koko kuvio on valmis. Poista kuviopiirros ja sinitarra samppanjalasista. Pese lasi. Työ on valmis.

Kun yksikätkäinen kuvioi samppanjalasia, hän tarvitsee apuvälineen, joka pitää lasia koko ajan paikallaan. Apuvälineeksi sopii esim. kipsistä tehty muotti.

Muottia varten tarvitset:

- kipsinsekoitusastia
- lasinkuviointiteriä
- lusikka
- maalarinteippiä
- mallikipsijauhetta
- muovikelmua (esim. ruoan säilytyksessä käytettävää muovikelmua)
- sakset
- samppanjalasi
- sinitarraa
- tyhjä maitotölkki
- valmis piirros esim. värityskirjasta
- vettä

Laita maitotölkki vaakatasoon pöydälle.

Leikkaa maitotölkistä päällimmäinen sivu pois.

Leikkaa ulkoreunojen sivuista vielä 2 cm korkeutta pois.

Tee seuraavaksi kipsivelli. Mittaa 4 dl vettä kipsinsekoitusastiaan.

Ripottele vähitellen lusikalla mallikipsijauhetta, kunnes veden päälle jää kuivia saarekkeitä. Sitten vasta sekoita pohjan kautta kevyesti. Ei saa vatkata.

Napauta kippoa pöytää vasten, jotta ilmakuplat lähtevät kipsivelistä pois.

Kaada kipsivelli vaakatasossa olevaan maitotölkkiin.

Sulje maalarinteipillä samppanjalasin suu, jotta lasiin ei pääse kipsivelliä.

Laita muovikeltu märän kipsivellin päälle.

Laita kevyesti samppanjalasi kipsin päälle. Tarkoituksena on tehdä samppanjalasin muotoinen syvennys kipsiin.

Ota samppanjalasi pois kipsistä, kun kipsi on kuivunut sen verran, että kipsissä oleva syvennys pysyy paikoillaan.

Ota muovi pois kipsistä.

Jätä kipsityö kuivumaan vähintään seuraavaan päivään asti.

Aloita lasin kuviointi, kun kipsi on täysin kuiva.

Lue lasinkuviointiohje sivulta ohjeen aiemmasta ohjeesta.

Samppanjalasi pysyy hyvin paikoillaan kuivuneessa kipsimuotissa. Näin kuviointi onnistuu yksikätkäiseltäkin ihan hyvin.

Postikorttiin maalaus villalangalla ja vesivärillä

Näitä tarvitset:

- 1 vesivärinappi tai peiteväriä
- 2 kpl postikortin kokoista kartonkia
- 60 cm villalankaa
- suojapaperia pöydälle
- vettä langan kostutukseen

Suojaa pöytä.

Kostuta lanka veteen kastetuilla sormillasi, älä kasta lankaa läpimäiseksi.

Keri lanka sormen ympäri pienelle rullalle.

Hankaa kerällä olevaa lankaa värinappiin

Aukaise värjäämäsi kerä.

Laita värjäämäsi lanka kartongin päälle koristeelliseksi kuvioksi. Tee kuviosta sellainen, että langan toinen pää on vähän kortin reunan ulkopuolella.

Nosta toinen korttipohja langan päälle. Aseta päällimmäisen korttipohjan päälle laakea ja painava esine esim. vanha puhelinluettelo tms.

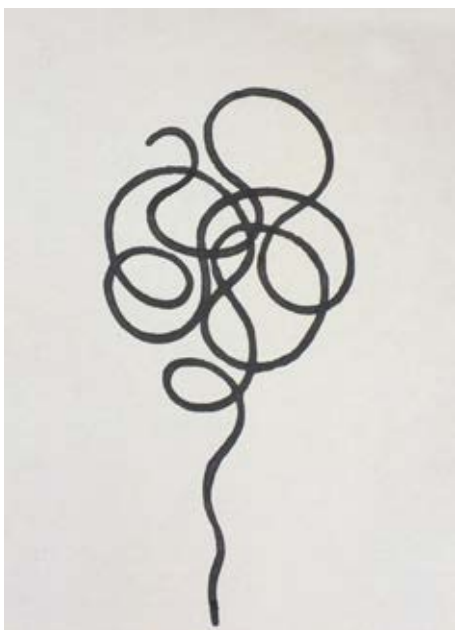
Laita toinen käsistäsi tuon puhelinluettelon päälle.

Vedä näkyvillä olevasta langan päästä lanka kokonaan pois.

Nyt sinulla on kaksi kuvioitua korttia. Päällimmäinen kortti on alemman peilikuva.

Jos epäonnistut ensimmäisellä kerralla, olet luultavasti kostuttanut lankaa liikaa. Jos teet useamman kortin, ehdotan, että laitat kertakäyttöisen sormikkaan tai muovipussin käteesi. Vesiväri tarttuu sormiin turhan helposti.

Samalla ohjeella voit valmistaa adressin tai taulun. Adressia tehdessäsi huomioi tilanteeseen sopivat kartongin ja peitevärin värit.

Joulukortti, yksinkertainen malli

Näitä tarvitset:

- liimaa
- sakset
- sinitarraa
- tussi
- valkoista ja punaista kartonkia

Leikkaa punaisesta kartongista kolmio tonttumyssyksi ja valkoisesta erikorkuisia ja levyisiä suorakaiteen muotoisia tontunvartaloita.

Liimaa tonttumyssy vartalon yläosan päälle.

Tee ilmeet ja rusetti tussilla.

Näin voit valmistaa yhtä monta tonttua, kuin on perheen jäseniä. Tontut ovat hauskan näköisiä ikkunassa sinitarralla kiinnitettynä.

Lapset

Vantaan kulttuuritoimen kanssa olemme järjestäneet lapsille vanhempineen isoja askartelutapahtumia. Teemat liittyivät aina lähellä olevaan suureen juhlaan. Omat askartelutyöt on tehty äitien- ja isänpäiväksi sekä jouluksi ja pääsiäiseksi.

Perhepäivähoitajat olivat ahkeria ja viitseliäitä ja tulivat säässä kuin säässä lasten kanssa askartelemaan Ideapajaan. Iltaisin lähiseudun perhepäivähoitajat kävivät omana ryhmänään ilman lapsia. Silloin he pystyivät rauhassa suunnittelemaan ja harjoittelemaan, mitä askarteluideoita tulevat käyttämään lasten kanssa työssään. Kerran yksi perhepäivähoitaja tuli lasten kanssa Korsossa kadulla vastaan. Rattaissa oleva lapsi sanoi: ”Inkku on maailman kaunein nainen.” Ymmärsimme, että lapsi tarkoitti toimintaani lasten kanssa.

Päiväkotien työntekijät ovat käyneet mielellään hakemassa uusia ideoita työhönsä Ideapajasta. He ovat käyneet Ideapajassa joko omana aikuisten ryhmänään tai ovat tuoneet sinne lapsia mukanaan esim. koristelemaan ja kokomaan piparkakkumökkejä. Olen myös käynyt päiväkodeissa ohjaamassa. Olen huomannut, että lapset tykkäävät olla vieraan aikuisen ohjauksessa. He ovat hyvin oppineet toimimaan ryhmässä ja noudattamaan annettuja ohjeita.

Koululaisryhmien kanssa olen huomannut, että ohjaajan omasta toiminnasta riippuu, miten koululaiset käyttäytyvät. Minulla on tapana kehua ja kiittää koululaisia aina, kun on vähänkin aihetta. Kehun sekä käytöstä että heidän osaamistaan. Vaikka olen vaatinut koululaisilta hyvää käytöstä – tai juuri siitä syystä – koululaiset tuntuvat arvostavan minua. Kerrankin vapun aikaan koululaisia oli kadulla. He suihkuttivat spray-pullosta vappuserpentiiniä ihmisten päälle. Kun yksi lapsi oli tulossa minun vaatteitani sotkemaan, jostain kuului toisen lapsen huuto: ”Ei sitä, se on Inkku!”

Vinkkejä lasten ohjaustilanteisiin

- Laita kaikki materiaalit ja työkalut valmiiksi, ennen kuin lapset tulevat luoksesi. Turha odottelu aiheuttaa sählinkiä ryhmässä.
- Odota, että lapset kuuntelevat sinua aivan hiljaa. Ole myös itse hiljaa, kun lapsella on asiaa.
- Pyydä itsellesi avuksi vilkkaampia lapsia. Tällöin hekin rauhoittuvat huomaamatta.
- Kerro ohjauksen alussa, että kaikki siivoavat lopuksi omat työskentelypaikkansa. Silloin lapset tekevät työtä siististi.
- Ole itse ohjaajana rauhallinen koko ajan. Sillä on suuri merkitys koko ryhmän ilmapiiriin.
- Älä huuda saadaksesi ääntäsi kuuluviin, päinvastoin, hiljaisesti sanottua lapset pysähtyvät kuuntelemaan tarkemmin.
- Anna lasten tehdä omia sovelluksia askartelutöistä.

Kartonkitöitä

Hiiret, jotka haluavat juttukaverin

Näitä tarvitset:

- erivärisiä kartonkeja
- kynä
- liimaa
- narua
- sakset
- tussi

Leikkaa hiirien osat, kukka ja kukan lehdet sekä ruohikko. Huomioi piirtäessä ja leikatessasi, että hiiren kuonon kohta ja lehden sivusta merkattu alue pysyvät leikatessa yhdessä. Sitä kohtaa ei siis leikata.

Leikkaa kartongista ruohikko, jonka koko on 10 x 60 cm.

Sekä hiiret että kukan lehdet ovat ruohikon molemmilla puolilla.

Liimaa hiirien ja kukan lehtien ruohikon yläpuolelle jäävät osat toisiinsa. Kun ruohikon päällä olevat osat ei ole liimattuina, niitä voi liikuttaa ruohikkoa pitkin.

Liimaa lopuksi kukka kiinni kukan lehtiin.

Tee kynällä hiirille ilmeitä ja hiiriin ja kukkaan tarkennuksia.

Tee hiiren hännän kohdalle reikä ja pujota naru tai paksu lanka hännäksi.

Laita solmu hiirien hännän päähän.

Siilimobile

Näitä tarvitset:

- 30 cm keppi tai metallilankaa
- kuviosakset
- kynä

- mobilen yläosaan rimaa tai metallilankaa, johon siilit kiinnitetään
- sakset
- siimaa tai lankaa
- tumman ruskeaa ja vaalean ruskeaa kartonkia

Piirrä siiliperhe. Piirrä jokaiselle siilille kaksi samanlaista vartaloa tumman ruskeaan kartonkiin.

Piirrä jokaiselle siilille jalat ja pää vaalean ruskeaan kartonkiin.

Leikkaa siilien osat tavallisilla saksilla.

Voit käyttää kuviosaksia siilien selän kohdalla.

Nyt jokaisella siilillä on yksi pää, kaksi jalkaa ja kaksi vartaloa.

Liimaa pää ja jalat siilin vartalon osien väliin.

Piirrä ilmeet.

Pujota lanka siilin yläreunan keskikohdasta läpi.

Pujota lanka seuraavienkin siilien yläreunan keskikohdasta läpi.

Kun koko siiliperhe on valmiina, niin solmi siilit langoista rimaan tai metallilankaan.

Varmista, että siilit ovat tasapainossa.

Hevonen

Näitä tarvitset:

- kartonkia
- kynä
- langanpätkiä
- liimaa
- rei'ittäjä tai piikki
- sakset
- tussit

Piirrä ja leikkaa hevonen.

Rei'itä harjan ja hännän kohdat.

Piirrä ilmeet ja kaviot.

Katkaise villalanka 10 cm pätkiksi.

Pujota lankaa 2 cm kaksinkertaisena rei'istä taitekohta edellä.

Pujota vapaana oleva langanpää tekemästäsi silmukasta ja kiristä.

Jos tahdot, että hevonen seisoo omilla jaloilla, silloin tarvitset kaksi samanlaista hevosta. Liimaa ensin hevoset yhteen kiinni paitsi jalat noin 4 cm alhaalta ylöspäin jäävät ilman liimaa. Liiman kuivuttua taita vähän ilman liimaa olevasta kohdasta jalkoja eri suuntiin, niin hevonen pysyy seisomassa.

Kala-aiheinen mobile

Näitä tarvitset:

- erivärisiä kartonkeja
- lankaa
- sakset
- sakset
- silminneula
- värikyniä

Piirrä ja leikkaa kalat ja kalojen kuviot.

Liimaa ja kuvioi.

Laita kalat neulan ja langan avulla roikkumaan sinulle sopivaan kohtaan tai esimerkiksi sinitarralla ikkunaan kiinni.

Tyttö- ja poikasammakko

Näitä tarvitset:

- askartelunorroa
- erivärisiä kartonkeja
- kynä
- liimaa
- paperin rei'ittäjä
- sakset
- tussit

Piirrä ja leikkaa sammakoiden osat.

Liimaa sammakolle housut tai hame, solmio tai rusetti sekä kruunu.

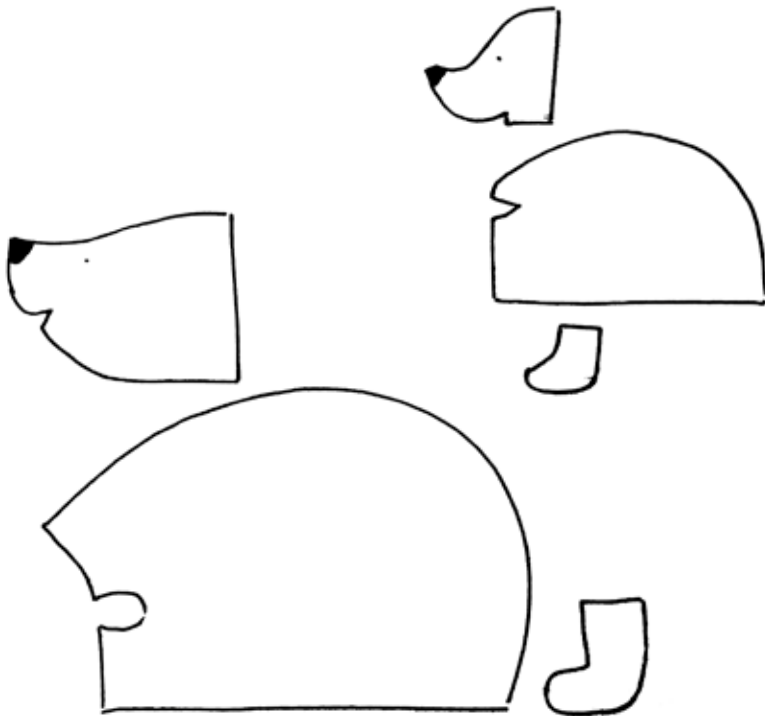
Tee reiät käsien ja jalkojen kiinnitystä varten.

Jaa yksi askartelunorro kahtia ja pujota niihin käsi- tai jalkaosat.

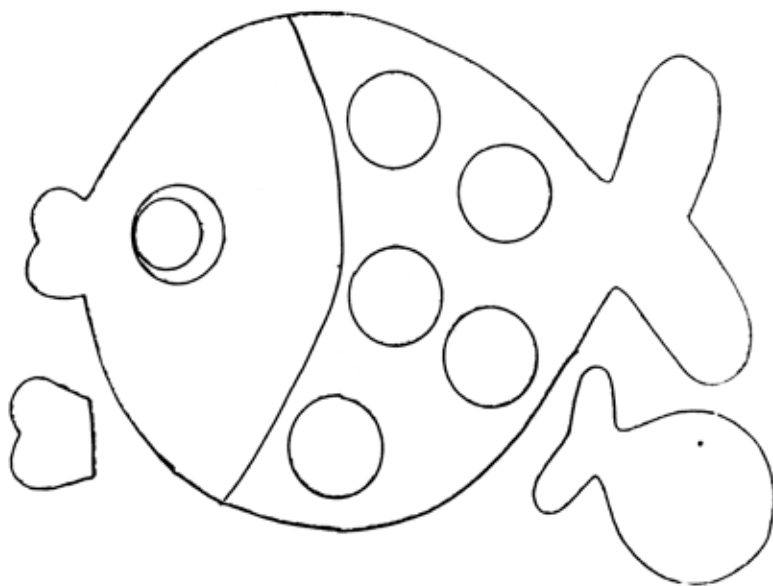
Tee muutama kierre askartelunorrolla, jotta kädet ja jalat pysyvät paikallaan.

Kiinnitä ne kroppaan.

Piirrä tussilla ilmeet ja lisäkuviot.

Kaavat siilimobileen

Kaavat kalamobileen

Kaavat tyttö- ja poikasammakkoihin

Hahmoja ilmapallosta

Näitä tarvitset:

- Erikeeper-liimaa tai vastaavaa
- erilaisia purkkeja muotoilu varten, esim. jogurttipurkkeja ja kananmunakennoja
- ilmapallo
- kiviä
- lakkaa
- sanomalehtiä
- sivellin
- tapettiliisteriä +vettä, valmista liisteri liisteripurkin ohjeen mukaan
- vesiliukoista maalia

Puhalla ilmapallo sopivan täyteen ja sulje se tekemällä solmu ilmapallon suuhun. Älä käytä narua.

Levitä useampia sanomalehtiä avonaisena pöydälle.

Levitä liisteriä koko aukeamalle isolla siveltimellä tai kädellä.

Vedä kapeita suikaleita sanomalehdestä ylhäältä alaspäin (jos vedät poikittain, paperi katkeaa helposti) ja liimaa ne limittäin ilmapallon päälle niin, että paperia on vähintään 5 kerrosta joka kohdassa.

Aseta tulevan hahmosi muodot paikoilleen.

Liimaa esimerkiksi jogurttipurkit käsiksi tai kananmunakennoista kohokuviot korviksi liisteröityjen lehtisuikaleiden avulla. Aseta tällöin lehtisuikaleen keskiosa esim. jogurttipurkin päälle ja reunat molemmin puolin jogurttipurkkia paperilla peitetyn ilmapallon päälle.

Hio vielä kädellä koko työtä, kunnes pinta on aivan tasainen.

Anna työn kuivua useamman vuorokauden ajan.

Jos teet hahmon, joka ei itsestään pysy pystyssä, esim. maatuskan, leikkaa puukolla tai saksilla suurin piirtein kaulan kohdasta auki sen verran, että voit ottaa ilmapallon työn sisältä pois ja pudottaa työn sisään painoksi esim. Erikeeper-liimaa ja pieniä kiviä, jotta maatuska pysyisi pystyssä. Liimaa pää takaisin paikoilleen samalla lailla kapeilla sanomalehtisuikaleilla. Kun työ on kuivunut, voit aloittaa sen maalaamisen. Kuvan possu ei tarvitse painoa sisälleen, se pysyy hyvin pystyssä jaloillaan.

Maalaa kuivunut työ. Aloita isoista kuvioista. Tee lopuksi pienet tarkemmat kuviot, kuten ilmeet. Jos maalaat useampaa maalia päällekkäin, anna aina alimmaisen maalin kuivua ennen päällimmäisen maalin maalaamista.

Lakkaa työ lopuksi.

Samalla menetelmällä voit valmistaa elefanteja, jäniksiä, possuja, kissoja, pellejä, matoja jne.

Muista: tärkeintä on, että laitat paperia tasaisesti, etenkin kasvojen kohdalle. Jos maatuskasta tulee liian epätasainen, voit halkaista sen kahtia ja maalata osat vaikka leppäkertuiksi ja tehdä uuden maatuskan.

Akvaariokaloja

Näitä tarvitset:

- askartelumaalia
- lakkaa
- maalarinteippiä
- ohutta narua
- omenakennoja kaupasta jättemateriaalina
- sakset
- sanomalehtiä
- sivellin
- tapettiliisteriä

Tee ensin tapettiliisteri valmiiksi liisteripurkissa olevan ohjeen mukaisesti. Leikkaa omenakennosta kalanmuotoisia osia. Leikkaa aina kaksi samanlaista yhteen kalaan.

Tee pieni silmukka narusta. Kiinnitä naru maalarinteipillä kalanmuotoisen osan yläreunaan sisäpuolelle niin, että silmukka jää kalan yläreunan ulkopuolelle ripustusta varten.

Teippaa kaksi kalanmuotoista osaa yhteen. Niiden välistä näkyy narun silmukka.

Levitä sanomalehtiaukeama pöydälle. Levitä siveltimellä tai kädellä tapettiliisteriä ohut kerros koko aukeaman päälle.

Vedä sanomalehdestä kapeita suikaleita. Suikaleet lähtevät helposti kapeina nauhoina, kun vedät paperia lukusuunnassa ylhäältä alaspäin. Jos vedät poikittain, paperi helposti repeää.

Liimaa paperisuikaleilla koko kala peittoon, kaksi kerrosta.

Hio lopuksi liisterisellä kädellä kalan pinta ihan sileäksi.

Anna työn kuivua vähintään yksi vuorokausi.

Maalaa koko kala värikkääksi. Maalin kuivuttua lakkaa kala halutessasi.

Marakassi

Näitä tarvitset:

- lakkaa
- maalia
- palanut sähkölamppu, jonka kupu on ehjä
- sanomalehtiä
- sivellin
- tapettiliisteriä

Levitä sanomalehdet avonaisiksi pöydälle.

Levitä tapettiliisteriä siveltimellä tai kädellä koko aukeamalle.

Revi paperista suikaleita (suikaleet pysyvät ehjinä vain lehden ylhäältä alaspäin revittyinä).

Kiinnitä suikaleet sähkölampun ja lampun metalliosan päälle. Jatka suikaleilla lampun metalliosan pituutta, jotta marakassin kädensijasta tulee noin 10 cm pitkä.

Liimaa vähintään 5 kerrosta paperia joka puolelle.

Anna marakassin kuivua vähintään 3 vuorokautta.

Lyö kuivunut marakassi esim. pöytää vasten (ei pöydän reunaa vasten vaan pöydän keskikohtaa vasten), jolloin lamppu paperin sisällä rikkoutuu. Jatka lyömistä, kunnes olet tyytyväinen soittimen ääneen.

Maalaa marakassi ensin kokonaan yksiväriseksi. Maalaa sitten lopulliset kuviot. Kun marakassi on kuivunut, lisää marakassin pinnan kestoja vielä lakkaamalla pinta värittömällä lakalla.

Marakassiohjeen mukaan voit valmistaa vastaavanlaisia soittimia ihan minikälaisista lampuista vain, vaikka neonvalaisimista. Myös vanhoista muovipulloista voit tehdä marakassisoittimia samalla idealla.

Laita muovipulloon esimerkiksi pieniä kiviä.

Liimaa päälle liisterillä sanomalehtisuikaleita. Muista, että liimattuja paperikerroksia tulee olla vähintään viisi

Anna kuivua.

Maalaa soitin..

Anna työn kuivua tarpeeksi kauan.

Viimeistele työ lakkauksella.

Leijona häkissä

Näitä tarvitset:

- huopaa tai muuta kangasta
- lankaa tai narua
- lautaa 23 cm x 14 cm, paksuus 1,5 cm
- liimaa
- pieniä nauloja 26 kpl
- punaista kangasta kieleksi
- sakset
- silmät esim. askartelukaupasta tai huopakankaasta leikatut palat
- tussit
- vasara

Hakkaa 13 naulaa noin 1,5 cm välein ja noin 2,5 cm ulkoreunoista vaakata-sossa olevalle laudalle ylä- ja alareunaan.

Piirrä ja leikkaa leijonaa muistuttava kuvio kankaasta ja liimaa se naularivien väliin.

Liimaa leijonalle silmät, kieli, harja ja häntä.

Kuvioi leijonaa tussilla /huopakynällä.

Tee häkki kiertäen narua tai lankaa naulasta naulaan.

Tämä on lapsille mieleinen tehtävä, kun harjoittelevat vasaran käyttöä.

Huovutettu pallo

Näitä tarvitset:

- karstattua lampaan villaa (tähän sopii alimpiin kerroksiin hyvin pienet ns. jätemateriaalipalat, päällimmäisiin kerroksiin pallon pinta-alan kokoisia kuivia villalevyjä)
- kylmää, haaleaa ja kuumaa vettä
- Marseille-saippuaa
- Mäntysuopaliuosta (1 dl mäntysuopaa ja 1 l vettä sekoitettuna)
- nailonsukkahousun varresta pätkä
- sakset

Leikkaa nailonsukkahousun jalkaosasta noin 20 cm pitkä pätkä.

Solmi sukkahousun pätkän toinen pää.

Kokoa jätemateriaalivillasta noin 15 cm halkaisijaltaan oleva pallo. Huovutuksen edetessä pallo kutistuu vähän pienemmäksi.

Purista villapalat tiiviisti kasaan.

Päällystä huovutuspallo ehjällä villalevyllä.

Kostuta koko huovutuspallo haalealla saippualliuosvedellä.

Laita märkä huovutuspallo nailonsukan pätkän sisälle.

Solmi sukkahousun pätkän toinenkin pää. Tee jälkimmäinen solmu mahdollisimman lähelle palloa.

Leikkaa ylimääräinen sukkahousun pala pois.

Saippuoi märät kätesi Marseille-saippualla.

Pyöritä märkää palloa käsiesi välissä.

Jatka pallon pyörittämistä käsiesi välissä 5-10 minuuttia.

Ota sen jälkeen pallo pois sukasta. Jos jatkat pallon huovuttamista valmiiksi asti sukan sisällä, pallo huovuttuu kiinni sukkaan.

Jatka huovuttamista käsiesi välissä noin 5-10 minuuttia, kunnes pallo tuntuu käsissäsi kovalta.

Aloita huuhtelu. Huuhtelevuorotellen kuumalla, kylmällä, kuumalla, kylmällä ja vielä kerran kuumalla vedellä.

Puristele pallosta ylimääräinen vesi pois.

Anna kuivua. Sitten pallo on valmis käyttöön.

Koira paperirullista

Näitä tarvitset:

- 1 tyhjä talouspaperirulla
- 2 nappia tai nepparia silmiksi
- 5 haaranastaa
- 5 kpl tyhjää wc-paperirullaa
- askartelumaalia tai peiteväriä
- liimaa
- pienet palat turkista tai muuta vastaavaa
- piikki eli naskali
- sivellin
- suojapaperia

Maalaa ensin kaikki rullat.

Anna kuivua.

Paina piikillä reiät rulliin jalkojen ja pään kiinnitystä varten.

Kiinnitä haaranastoilla jalat ja pää vartalona olevaan pidempään rullaan.

Liimaa korvat, häntä ja silmät.

Koira on yhtä kiva istuen, maaten tai seisten.

Minikukkapurkeista eläimiä

Näitä tarvitset:

- erivärisiä kartonkeja
- kyniä
- liimaa
- minikukkapurkkeja
- sakset
- valmiita askartelusilmiä

Piirrä kaavojen mukaisesti kaavat kartonkiin.

Leikkaa kartongeista eläimien muodot.

Liimaa eläimet minikukkapurkkeihin kuvan mukaisesti.

Pullosta tehty nukke

Näitä tarvitset:

- 1 paperimassapallo pääksi
- 1 piipunrassi käsivarsiksi
- 2 pientä luonnonvaaleaa puuhelmeä käsiksi
- kangasta vaatteiksi
- liimaa
- permanent-tussi
- pieni kapea vanha pullo, jossa on korkeampi pullon kaula
- sakset
- villalankaa hiuksiksi

Laita liimaa piipunrassin molempiin päihin.

Työnnä pienet puuhelmet piipunrassin päihin, niin että ne liimautuvat kiinni.

Taivuta piipunrassi pullon kaulaosan takaa käsivarsiksi.

Laita liimaa piipunrassin ja pullon väliin pullon takaosaan. Näin käsivarret pysyvät paikallaan.

Kaiverra paperimassapallon alaosaan kolo, jonka voit työntää pullon kapeaan kaulaosaan. Näin saat nukan pään paikoilleen.

Suunnittele nukelle vaatteet.

Leikkaa kankaasta haluamasi malliset palat ja liimaa ne nukan päälle.

Piirrä paperimassapalloon nukelle ilme.

Leikkaa villalangasta sopivan pituiset hiukset nukelle ja liimaa ne nukan päähän.

Kivien maalaaminen

Näitä tarvitset:

- kuumaliimapistooli ja liimapuikkoja tai Erikeeper-liimaa ja Tarukittiä yhteen sekoitettuina
- narua, nahka- ja turkispaloja
- puhtaita luonnon kiviä
- sakset
- sivellin
- vesiliukoista maalia

Pese ja kuivaa kivi.

Maalaa pohjaväri. Anna sen kuivua.

Maalaa kuviot ja anna maalien kuivua.

Leikkaa eläimeen tarvittavat korvat ym. nahasta ja hännät narusta.

Liimaa korvat ja hännät ym. eläimeen tarvittavat osat kiinni maalattuun kiveen.

Liimaa kivet toisiinsa, jos olet tehnyt eläimen useammasta kivistä.

Voit myös liimata pohjamaalatun kiven päälle lautasliinasta leikattuja kuvioita.

Kivestä siili

Näitä tarvitset:

- kivi siilin vartaloksi, halkaisijaltaan noin 15 cm
- liimaa
- pehmeää nahkaa
- puuhelmen puolikkaat siilin silmiksi
- sakset

Leikkaa nahkasta pitkä (käy jättemateriaalistakin minkä pituinen suikale vain) suikale, joka on noin 4 cm korkea.

Tee siilin piikit leikkaamalla saksilla nahkasuikaleihin sahalaitaista kuviota. Aloita nahkasuikaleiden liimaus kiven takapäältä. Liimaa rivi kerrallaan.

Liimaa seuraava kerrokset limittäin, kunnes siili on saanut piikit koko selkäänsä. Edellisen kerroksen suikaleen suorareuna jää aina seuraavan kerroksen suikaleen sahalaitareunan alle.

Liimaa silmiksi puolikkaat puuhelmet. Helpommin saat helmen puolikkaaksi laittamalla helmen muovipussiin. Pidä helmi sormissa helmen reikä ylöspäin. Aukaise sakset. Laita sakset helmen ympäri. Ota sormesi pois ja purista sakset kiinni. Näin ei tarvitse etsiä, mihin helmen osat hävisivät.

Leikkaa lisäksi pienet korvat nahkasta.

Liimaa ne kiinni siiliin.

Halutessasi voit leikata hapsuttamalla nahkaa ja liimata nahkasta palaset siilin kynsiksi.

Kukkakori äitienpäiväksi

Näitä tarvitset:

- 1 kartonki 20x30 cm
- kynä
- paperiliimaa
- punaista, keltaista ja vihreää silkkipaperia
- sakset
- ympyrän malli vaikka purkin kannesta

Mieti ensin kukkakorin koko. Korista tulee kohta piirtämäsi ympyrän kokoinen. Taita kartonki koko pituudeltaan. Taitekohtaa ei saa leikata.

Piirrä ympyrä niin, että kansi on aivan ylätaiteessa kiinni.

Piirrä ympyrän jatkoksi jalkaosaa, joka on yhtä leveä, kun ympyrän levein kohta.

Leikkaa pois kartonkia ympyrän sisältä 1/3 ympyrän yläosasta. Jätä ympyrän ulkoreunat ehjiksi. Niistä muodostuu korin sangat.

Laita liimaa korin sisäpuolelle, myös sankaosaan. Jätä jalkaosaa liimaamatta.

Paina korin sisäpuolet yhteen.

Käännä jalkaosat ulospäin, jotta kukkakori pysyy pystyssä.

Rypistä sormiesi välissä silkkipaperin palasia kukkaisiksi.

Liimaa silkkipaperikukkaset korin yläosaan.

Joulukortti kiiltokuva apuna

Näitä tarvitset:

- kartonkia
- kiiltokuvia
- paperiliimaa
- rei'ittäjä
- valkoista paperia

Leikkaa kartongista kortin kokoinen pala.

Liimaa kortille kiiltokuva.

Tee rei'ittäjällä valkoisesta paperista pieniä pyöreitä paperinpaloja. Liimaa ne kiiltokuvan ympärille lumihutaleiksi.

Lankarullasta kynttilä

Näitä tarvitset:

- alumiinifoliopaperi
- kartonkia: keltainen, punainen ja musta
- katkoteräveitsi
- liimaa
- sakset
- tyhjä lankarulla
- valkoista tai keltaista silkkipaperia

Päällystä lankarulla alumiinifoliopaperilla.

Piirrä keltaiseen kartonkiin kynttilän liekin ääri viivat ja leikkaa ääri viivoja myöten liekki irralleen.

Leikkaa katkoteräveitsellä liekin sisusta pois siten, että liekin reunalle jää $\frac{1}{2}$ cm keltaiset reunukset.

Liimaa keltaiseen liekin reunukseen (jossa on nyt pienen liekin kokoinen aukko) aukon peitoksi valkoinen silkkipaperi.

Leikkaa kaikkein pienin liekki punaisesta kartongista ja liimaa se valkoisen silkkipaperin päälle.

Leikkaa sydänlangaksi mustasta kartongista pieni suorakaiteen muotoinen pala. Liimaa se pienimmän liekin alareunaan. Näin olet saanut aikaiseksi yhden kokonaisen kynttilän liekin.

Muotoile kynttilän liekin alareunaa saksilla, jotta saat liekin pysymään hyvin pystyssä olevan lankarullan reiässä.

Aikuiset

Inkun Ideapajaan on aina voinut varata ajan kuka tahansa. Useimmiten omatoimisesti Ideapajaan askartelemaan tulevat ovat olleet aikuisia. Tarjolla on ollut valmiita teemaryhmiä. Lisäksi yksittäiset aikuiset tai esim. työpaikka- tai harrastus-ryhmät ovat varanneet omia aikojaan toivomistaan askarteluaiheista. Suosittuja aiheita ovat olleet esimerkiksi huovutustyöt eri tekniikoilla, silkki-maalaus, kynttilöiden valaminen, kivistä taidetta ja pienet puutyöt. Aikuiset ovat tulleet ryhmänä tekemään esimerkiksi esiintymisvarusteita, viettämään joululahjavalvojaisia tai opettelemaan uutta taitoa.

Aikuisille uusien tekniikoiden oppimisen ja töiden valmiiksi saamisen lisäksi iloa tuo yhdessä tekeminen ja sosiaalisuus. Monet yksinäiset aikuiset ovat saaneet toisistaan seuraa. Askartelukursseille osallistuneet ovat Ideapajan toiminnassa saaneet itseluottamusta ja kokeneet tulevaisuutta arvostetuiksi sel-laisena, kuin ovat. Lähtökohtana on, että kaikki osaavat. Ei ole ketään, joka ei oppisi. Kun he ovat kokeneet onnistumista, he ovat innokkaasti halunneet oppia lisää.

Ideapajassa on käynyt maahanmuuttajataustaisia asiakkaita. Heidän toivo-muksestaan olen järjestänyt Ideapajan tiloissa heille suomalaisen ruoan ja leipomisen kursseja. Tämä liittyy vähän kotisisaren ammattiini. Kotisisarena toimiessani tarvittaessa opetin perheissä ruoanlaittoa ja leipomistakin. Idea-pajan työntekijöinä on ollut muutaman kerran maahanmuuttajataustainen henkilö. Heiltä on aina saatu heidän kulttuuriinsa kuuluvia ideoita askarteluun. Yhdestä askartelemassa käyneestä maahanmuuttajataustaisesta aikuisesta tuli myöhemmin kummityttöni.

Lukuisat aikuiset ovat vuosien varrella toimineet Inkun Ideapajassa vapaaeh-toisina työntekijöinä. Hyöty ja apu ovat olleet molemminpuolisia. Ideapajan yhteisöllisyys on kietonut kaikki syliinsä. On hienoa huomata, miten jokai-sella vapaaehtoisella työntekijällä on taitoja, jotka auttavat Ideapajan töissä. Kunkin taidot selviävät, kun ensin käytetään riittävästi aikaa tutustumiseen.

Vinkkejä aikuisten ohjaustilanteisiin

- Arvosta kaikkia osallistujia tasavertaisina ihmisinä. Kohtaa heidät, kuten haluat itse tulevan kohdatuksi.
- Kannusta tekemään askartelutöistä omanlaisiaan. Kerro vinkkejä, miten ohjetta voi soveltaa.
- Osallista aikuiset koko askartelutyön prosessiin, anna heidän olla mukana askartelun eri vaiheiden tekemisessä.
- Anna yksittäin askartelemaan tulevalle aikuiselle ja aikuisryhmälle mah-dollisuus keskusteluun. Kuuntele, mikä aihe on sydämen päällä. Sinulla ei tarvitse olla valmiita vastauksia. Aktiivinen kuunteleminen riittää. Käsillä tehdessä on aikaa miettiä muutakin kuin askartelemista.
- Jos aikuinen tarvitsee elämäänsä apua ja sinä tiedät, mistä sitä voisi saada, kerro tietosi aikuiselle. Anna hänen tarvitsemansa puhelinnumero, kerro hänen tarvitsemansa paikan osoite ja aukioloajat.

Korteista kansio

Näitä tarvitset:

- 2 kpl kortteja, jotka leikataan etukannen sisäpuolelle vinotaskuiksi
- 2 kpl kortteja, jotka tulevat takakannen sisäpuolelle isommaksi taskuksi
- 8 kpl kortteja kansion valmistamiseen
- 2 kpl A4:sen kokoisia kartonkeja
- A4 kokoinen vaahtomuovi tai ohut styrox-levy
- parsinneula
- puuvillalangasta letitetty nauha
- puuvillalankaa
- sakset
- viivoitin
- virkkuukoukku 0,75

Laita kortti vaahtomuovin päälle.

Laita viivoitin $\frac{1}{2}$ cm kortin reunasta. Pidä viivoitin koko ajan samassa paikassa, kun pistelet kortin ulkoreunaan parsinneulalla reikiä $\frac{1}{2}$ cm:n välein. Käännä viivoitin kortin seuraavalle reunalle. Jatka viivoittimen ja parsinneulan avulla reikien tekemistä 10 kortin jokaiselle reunalle (kansion kortit ja takakannen isomman taskun kortit).

Leikkaa etukannen sisäpuolelle tulevat vinottaiset taskut kahdesta kortista. Leikkaa kortit kahteen osaan vinottain pituussuunnassa kulmasta kulmaan. Rei'itä myös nämä kortin reunat viivoittimen ja parsinneulan avulla.

Ompele jokaisen kortin jokainen reuna ensin joko napinreikäpistoin tai virkkaamalla. Näin saat reunoista siistin näköiset.

Tee etu- ja takakansi liittämällä kumpaakin varten 4 korttia yhteen. Liitä kortit joko ompelemalla yliluomispistoilla tai virkkaamalla. Liitä 2 x 4 korttia kiinni sekä etukanteen että takakanteen.

Yhdistä etu- ja takakannen yksi pitkä sivu toisiinsa kiinni ompelemalla yliluomispistoilla tai virkkaamalla.

Kiinnitä etukannen sisäosan kaikkiin kulmiin kolmiomalliset kortin palat ompelemalla yliluomispistoilla tai virkkaamalla. Ompele yliluomispistoilla tai virkkaa kaksi jäljellä olevaa korttia takakannen alareunaan isoksi yhte-näiseksi taskuksi.

Pujota A4:sen kokoiset kartongit kansion sisäpuolelle korttien muodostamiin taskuihin. Näin saat siistin sisäpinnan kansioosi.

Ompele letitetty puuvillalanka kansion etu- ja takakannen ulkoreunojen keskikohtiin kiinni. Näin saat nauhat kansion kiinni sitomista varten.

Pyyhkäisten puhdas lautasen alusta

Näitä tarvitset:

- 12 postikorttia
- kontaktimuovia
- sakset

Aseta 2 x 3 korttia vierekkäin suorakaiteen muotoiseksi alueeksi.

Kiinnitä kortit nurjalta puolelta toisiinsa kiinni pienillä teipin palasilla. Tee tällaisia suorakaiteen muotoisia alueita kaksi kappaletta. Niistä muodostuu kaksipuolisen lautasen alustan kummatkin puolet.

Leikkaa kontaktimuovi $\frac{1}{2}$ cm isommaksi kuin korttien peittämä neliö.

Irrota kontaktimuovin taustapaperia pois muutama sentti.

Aloita kontaktimuovin kiinnittäminen huolellisesti yhdeltä reunalta. Koita pitää kontaktimuovi koko ajan sileänä. Tähän auttaa se, että otat taustapaperia pois vain vähän kerrallaan.

Käännä kontaktimuovin ylijääneet reunat korttien taustapuolelle, kun kontaktimuovi on kokonaan kiinnitettynä yhteen korttien muodostamaan suorakaiteen muotoiseen alueeseen.

Aseta kontaktimuovi vapaana olevien korttien päälle.

Taita kontaktimuovin ylijääneet reunat ensimmäiseksi kontaktimuovilla peittämiesi korttien oikealle puolelle. Näin saat liimattua kortit kiinni toisiinsa.

Vanhat kortit rasioiksi

Näitä tarvitset:

- 7 postikorttia
- A4-kokoinen vaahtomuovi tai styrox-levy
- kartonkia
- liimaa
- parsinneula
- puuvillalankaa
- sivellin
- viivoitin
- virkkuukoukku 0,75

Liimaa kortit ensin kartongille. Leikkaa kortit irralliseksi liiman kuivuttua. Näin olet saanut paksummat seinät, pohjan ja kannen rasialle, kuin mitä pelkkä kortti olisi ollut.

Laita kortti vaahtomuovin päälle. Vaahtomuovin on tarkoitus pehmentää kortin alapuolella, kun alat tehdä korttiin reikiä.

Laita viivoitin $\frac{1}{2}$ cm kortin ulkoreunasta. Tee parsinneulalla reikiä $\frac{1}{2}$ cm välein neljän kortin ulkoreunoihin. Niistä tulee rasian sivuseinät.

Leikkaa rasian pohjaksi ja kanneksi ehjinä olevista postikorteista neliöt. Neliön sivun tulee olla samanpituinen kuin rasian sivuseinän kapein reuna eli ylä- tai alareuna.

Leikkaa viimeisestä ehjästä kortista $2\frac{1}{2}$ cm korkeita suikaleita, joiden pituus on sama kuin kannen neliön reunan leveys.

Rei'itä viivoittimen ja parsinneulan avulla $\frac{1}{2}$ cm välein vaahtomuovipalasta vasten parsinneulalla rasian pohja- ja kansiosiin kaikkiin sivuihin reiät.

Ompele kaikkien osien reunat napinreikäpistoin. Näin reunoista tulee siistit jo ennen yhteen ompelemisen aloittamista.

Yhdistä ylluomispistoilla tai virkkaamalla kortit. Aloita yhdistäminen ompelemalla ensimmäinen rasian sivuseinä rasian pohjaan. Seuraavaksi ompele toinen sivuseinä rasian pohjaan.

Yhdistä ompelemalla ylluomispistoilla kaksi sivuseinää toisiinsa. Ompele vielä kolmas ja neljäs sivuseinä aina ensin rasian pohjaan ja sitten viereisiin sivuseiniin kiinni. Nyt sinulla on rasia kantta vailla valmis.

Ompele rasian kanteen ensin suikaleet. Sitten yhdistä suikaleet toisiinsa samalla tavalla kuin teit itse rasiankin. Tee kulmiin vielä kertaalleen kulmien vahvistusta varten uudet ylluomispistot edellisten päälle. Suikaleista tulee rasian kannen alareunat, jotka menevät rasian ulkopuolelle, kun rasia on kiinni.

Nyt sinulla on rasia valmis. Samalla menetelmällä voit tehdä erimallisia rasioita.

Pesuvati- / ämpäriteline

Näitä tarvitset:

- 1 lauta (vaikkapa kuusesta); laudan mitat: 140 cm x 14 cm x 2,5 cm
- 2 ruuvia
- porakone ja 20 mm terä
- saha
- saha
- santapaperia
- viila

Mittaa ja piirrä kohdat, joihin poraat ja sahaat. Katso piirrosta.

Poraa 20 mm:n terällä reikä pesuvatia pitävän vaon pohjaan. Tämän jälkeen on helppo sahata kuvan osoittamalla tavalla vinosti noin 6 cm. Aukon leveys on 2 cm. Pyöristä aukon suu 3 cm:ksi. Siisti reunat viilalla ja santapaperilla. Kiinnitä pesuvatiteline seinään kahdella ruuvilla.

Laatikko taidearteille

Näitä tarvitset:

- 6 mm paksuista vaneria laatikon laitoja varten
- 9-12 mm paksuista vaneria laatikon kanneksi ja pohjaksi
- kulmarimaa ja kulmalistaa
- kynä
- liimaa
- maalia ja siveltimiä
- pieniä nautoja, ruuveja
- pätkä nahkavyötä (ei solkia)
- saha, jiiri
- sanomalehtiä pöydän suojaksi

Sahaa paksummasta vanerista pohjalevy 350 x 500 mm ja kansi 360 x 510 mm. Sahaa ohuemmasta vanerista etu- ja takalaidat 120 x 512 mm sekä sivulevy 120 x 350 mm.

Liimaa laitalevyt pohjalevyyn kiinni sopivan pituisia (noin 100mm) sisäkulmarimoja apuna käyttäen. Laidat voi naulata pienillä nautoilla nurkista rimoihin kiinni. (Laitalevyt peittävät pohjalevyn sauman.)

Liimaa jiiriin sahatut kulmalistat kansilevyyn kiinni.

Maalaa laatikko mieleiseksesi sanomalehdillä suojatun pöydän päällä. Anna maalauksen kuivua.

Tee saranat ja salpa sopivan pituisista nahkavyön paloista. Kiinnitä ne ruuveilla.

Lumiukko paperitelineenä

Näitä tarvitset:

- 6 mm paksua vaneria lumiukkoa ja taustalevyä varten
- maalia ja siveltimiä
- pala lautaa tai lastulevyä pohjalevyksi, paksuus 15–20 mm
- pätkä harjanvartta, pituus 250 mm
- sanomalehtiä pöydän suojaksi

Sahaa kaavan mukaiset lumiukko ja taustalevy.

Sahaa pohjalevy, 110 mm x 120 mm.

Poraa pohjalevyn keskelle harjanvarren kokoinen reikä, joko läpi tai puoliväliin.

Maalaa osat paperilla suojatun pöydän päällä. Anna maalauksen kuivua.

Poraa lumiukon ja taustalevyn alalaitaan kaksi reikää levyosien kiinnitystä varten.

Ruuvaa (liimaa väliin) lumiukko ja taustalevy sopivilla ruuveilla pohjalevyyn.

Liimaa harjanvarsitappi reikään.

Halutessasi varmista kiinnitys alapuolelta ruuvilla.

Vesiliikuntaan hyvät apuvälineet

Näitä tarvitset:

- 2 kpl koivukeppiä, pituus 120 cm
- 4 kpl 1½ litran tyhjiä muovipulloja
- vedenkestävää teippiä tai 30 cm kutistemuovisukkaa
- kuumailmapuhallin

Kun käyt ostamassa koivukepit, ota mukaasi tyhjät muovipullot, jotta saat pullon suuhun sopivan paksut kepit.

Jos kiinnität pullot teipillä, tee seuraavasti:

Laita pullot keppien päihin.

Kiinnitä pullot vedenpitävällä teipillä.

Jos kiinnität pullot kutistemuovisukalla, tee seuraavasti:

Leikkaa 30 cm:n kutistemuovisukka neljään osaan. Yhteen pullon kiinnitykseen riittää 7 cm pala kutistemuovisukkaa.

Pujota keppien päihin kutistemuovisukan palanen.

Aseta pullot keppien päihin.

Vedä kutistemuovisukka pullon kierteiden yli siten, että osa kutistemuovisukasta jää kepin päälle. Kuumenna kutistemuovisukka kuumailmapuhaltimella. Keppejä voit käyttää vesijumpassa ja vesileikeissä. Kepit auttavat vedessä kävelemistä, jos kävelykyky on esim. vamman takia heikentynyt. Kepit eivät ole pelastusväline. Keppien käyttäjän on osattava uida tai lähellä on oltava pelastustaitoinen henkilö.

Jumpkaa voi tehdä monin eri tavoin.

kävelyharjoituksia kepit kainaloitten alla kävellessä kainalosyvyisessä vedessä paina keppejä vedessä alas ja nosta takaisin pintaan
pidä kepeistä kiinni ja polskuttele mahallaan

Kananmunille pöytäteline

Näitä tarvitset:

- 12–15 mm vaneria tai lastulevyä
- kalustepuutapit
- kynä, pora, pyöröteriä
- liimaa
- maalia
- saha
- sanomalehtiä pöydän suojaksi
- siveltimet

Sahaa kaavan mukainen kana.

Sahaa pohjalevy, koko 130 x 160 mm.

Poraa reiät munia varten noin 40 mm pyöröterällä.

Poraa kanan pohjaan kaksi reikää (eteen ja taakse) sopivan kokoisella poralla.

Liimaa reikiin kalustepuutapit.

Poraa pohjalevyyn reiät vastaaviin kohtiin.

Liimaa kana kiinni pohjalevyyn.

Maalaa kananmunateline sanomalehdellä suojatun pöydän päällä. Anna maalauksen kuivua.

Halutessasi voit liimata kananmunatelineen alle kulmiin joko huopakankaasta leikatut palat tai huonekalujen jalkojen alle valmiina myytävät huopatarrat. Tällöin kananmunatelineen liikuttaminen pöydän päällä on hiljaista eikä pöytään tule naarmuja.

Taulu lautasliinoista

Näitä tarvitset:

- kaksipuolista teippiä
- kimalleliimaa
- kolme samaa kuviota olevaa lautasliinaa
- liimaseos, jossa on 2 osaa puuliimaa ja 1 osaa vettä sekoitettuna keskenään
- sakset
- silitysrauta
- sivellin
- valkoista ja värillistä kartonkia
- vesivärejä, vettä ja siveltimiä
- voipaperia

Mieti taulun koko ja siihen haluamasi sommitelma.

Leikkaa taulun taustakartonki, jonka päälle alat kasata kuviota.

Maalaa vesiväreillä taustakartonkiin kuvioihin sopiva tausta.

Anna maalauksen kuivua.

Leikkaa valkoisesta kartongista sopivan kokoinen pala, jonka päälle tulet asettamaan lautasliinojen kuvio-osioita vierekkäin. Tarvitset kartonkia niin paljon, että kaikki lautasliinojen kuvio-osat mahtuvat kartongin päälle vierekkäin.

Levitä liimalakkaa pensselillä koko kartongille ja anna sen kuivua kosketuskuivaksi (korkeintaan 30 minuuttia).

Ota liimalakan kuivuessa lautasliinoista kuviollinen pinta erilleen. Varmista, että valkoista paperia ei jää kuvioon.

Laita lautasliinojen kuvio-osat lakatulle kartongille.

Laita lautasliinojen kuvio-osien päälle voipaperi.

Silitä noin 20 sekuntia jokaisesta kohdasta.

Leikkaa sekä kokonaisia kuvioita että yksittäisiä kohtia useampia aina samasta kuvion kohdasta, esim. kukasta tai kukan lehdestä. Taulun päälle kasataan kolme kuviota päällekkäin, jotta saadaan aidomman, kolmiulotteisen näköinen kuvio. Liimatessa kannattaa alimmaiseksi tuleva kuvio olla kokonainen kuvio lautasliinasta. Sen päälle asetettavat kuviot voivat olla kuvion yksittäisiä kohtia.

Liimaa alimmaiseksi tulevat kuviot kartonkiin liimaseoksella (katso tarvikelistasta).

Liimaa muut kuviot pienillä kaksipuolisen teipin palasilla alimmaisina olevien kuvioden päälle niihin kohtiin, joihin haluat kolmiulotteisuutta.

Leikkaa värillisestä kartongista isompi pala kehykseksi.

Liimaa kehys paikalleen.

Laita halutessasi kimalluskidettä kuvion päälle.

Taikataikinataulu

Näitä tarvitset:

- ½ dl vettä
- 1 dl hienoa suolaa
- 1 rkl öljyä
- 1½ dl vehnäjauhoja

Sekoita vehnäjauho ja suola keskenään.

Lisää vesi ja öljy.

Kaulitse taikinasta 3 cm paksu taulupohja.

Anna lapsen painaa jalanjälki ja/tai käden jälki tauluun.

Kaiverra taulun kiinnitystä varten tikulla reiät taulun yläreunaan.

Anna taulun kuivua huoneenlämmössä. Kuivuminen kestää noin kolme päivää.

Maalaa halutessasi esim. spray-maalilla.

Näitä tarvitset vaativimpiin töihin, kun haluat pienet yksityiskohdat paremmin näkyville.

½ kg hienoja vehnäjauhoja, ehdottomasti pitää olla hienoja vehnäjauhoja

1 rkl viinietikkaa

vettä tarpeen mukaan

Sekoita vehnäjauho ja viinietikka.

Lisää tarpeen mukaan vettä.

Vaivaa taikinaa. Pieniä yksityiskohtia sisältävien töiden taikataikinan tulee olla tasainen, joustava ja sitkeä. Kun taikinasta leikataan palasia, taikinassa ei saa olla kuplia eikä taikina saa olla tarttuvaa. Taikinan tulee olla niin joustavaa, että siitä voi rullata hyvin ohuita kappaleita. Tähän päästään vain hyvin pitkäaikaisella, ainakin tunnin pituisella, vaivaamisella.

Muovaa valmiista taikinasta eläimiä, tauluja, koruja jne. Muovaamisessa voit käyttää apuna erilaisia työvälineitä. Esim. terävillä saksilla voit leikata siilin selkäpuoleen piikkejä. Pippureista saat silmät siilille.

Anna työn kuivua huoneenlämmössä.

Kaiverra työn sisältä massaa pois, jos se on mahdollista. Silloin työ kuivuu nopeammin. Esimerkiksi, jos teet siilin, kaiverra siilin alapuolelta taikinaa pois ennen kuivattamista.

Koivunrunkoja taulussa

Näitä tarvitset:

- keltaista ja vihreää kangasväriä
- koivun ohuita oksia
- koivun tuohta kuoren kera
- kovalevyä taulunpohjaksi
- mahdollisesti jäkälää
- nitoja
- oksasakset
- ripustusta varten ohutta metallilankaa ja nitoja / tai naulat ja vasara
- sakset
- siveltimet / superlon-tuppoja
- taulunpohjan päälle pellava- tai puuvillakangasta, joka on 2 cm leveämpi ja korkeampi kuin taulunpohja
- valmis taulun kehys

Maalaa kangas kangasväreillä suurpiirteisesti. Värin levittämiseen voit käyttää myös superlon-tuppoja.

Anna kuivua.

Liimaa kangas kovalevyyn ja taita ylimääräinen osa kangasta taulun taakse siististi.

Käännä taulun taustapuoli ylöspäin pöydällä.

Kiinnitä kangas taulun taustapuolella nitojalla kehykseen.

Laita ripustusta varten metallilanka nitojalla kiinni taulun taustapuolelle. Voit myös hakata pienet naulat taulun molempiin sivuihin ja pyöritä metallilanka niihin kiinni. Huomioi, että ripustuslanka ei näy taulun yläreunan yli.

Käännä taulu oikein päin.

Suunnittele koivutuohen palasista koivun runkoja taulun pohjalle.

Liimaa tuohet ruongoiksi paikoilleen.

Leikkaa oksasaksilla oksista sopivia oksia taulun runkoihin.

Liimaa oksat sieltä täältä kiinni. Oksat saavat jäädä osittain irti taulun pohjasta.

Liimaa halutessasi jäkälää puun runkoihin ja oksiin.

Anna työn kuivua hyvin, ennen kuin nostat sen pystyyn.

Tilkkutyötaulu

Näitä tarvitset:

- erivärisiä tilkkuja
- kangassakset
- konepahvia (paksuus 2 mm)
tms. taulun taustaksi
- metallilankaa taulun ripustamiseen
- nitoja
- ompelukone
- ompelulanka
- pohjakangas
- tarvittaessa kynä
- tarvittaessa liimaa
- tyllikangas
- valmiit taulun kehykset

Valitse pohjakangas kuvan päävärin mukaan. Kuvan koivutaulussa pohjakankaana on tummanvihreä kangas.

Laita pohjakangas pöydälle.

Aseta isommat tilkut taustalle. Niillä erotetaan värikokonaisuudet toisistaan. Siirry pienempiin kuvan osiin. Laita tilkkuja haluamasi kuvan mukaisesti. Voit värien sävyillä saada aikaan esim. valoisampia ja varjoisempia kohtia.

Tarkastele taulua vähän kauempaa, kun olet tilkuista muodostanut haluamasi kuvan. Kun olet tyytyväinen taulun kuvaan, aseta tilkkujen päälle tyllikangas. Ompele tyllikangas taulun kuvion päälle harsimapistoilla sen verran, että saat siirrettyä koko työn /tylli päällimmäisenä) ompelukoneen vierelle ja että tilkut pysyvät ommellessa paikalla. Ihan pienien kangastilkkujen paikalla pysymisen voit varmistaa liimalla.

Valitse sellainen ompelulangan väri, joka uppoutuu hyvin tilkkujen väriin.

Ompele tyllikankaan päältä ompelukoneella niin tiheästi, että kaikki tilkut pysyvät paikoillaan. Aloita ompelemalla reunasta reunaan.

Voit halutessasi ommella yksiväristä kangasta reunoihin rajaamaan kuviota. Leikkaa konepahvista taulun tausta. Leikkaa siitä noin 1 cm pienempi kuin ommeltu kangas on.

Aseta kangas konepahvin päälle. Käännä työ ylösalaisin, siten että kangas on pöydän ja konepahvin välissä.

Käännä valmiiksi ommellun taulun kankaan reunat konepahvin reunojen päälle.

Nido kankaan reunat konepahviin siten, että niitit jäävät taulun taustapuolelle.

Kiinnitä ensin vastakkaiset sivut, sitten toiset vastakkaiset sivut.

Kiinnitä konepahvi kankaineen kehyksiin nitojalla taulun taustapuolella.

Mittaa, paljonko tarvitset metallilankaa taulun ripustusta varten. Tarvitset sitä enemmän kuin taulun leveys. Metallilanka kannattaa mennä ylöspäin kaarelle. Silloin taulu pysyy kauniista paikoillaan.

Leikkaa metallilangasta tarvitsemasi pituus.

Taivuta metallilanka kaarelle. Kaaren yläosasta taulu tulee roikkumaan naulassa tai taulukoukussa seinässä.

Kiinnitä metallilanka kahdella niitillä molempiin taulun reunoihin taulun takapuolelle. Huomioi, ettei ripustus näy taulun etupuolelle.

Pyöräytä vielä metallilankojen päät pyöröpihdeillä, että metallilankojen päät eivät jää terävinä raapimaan seinää.

Huovutettu taulu

Näitä tarvitset:

- erivärisiä lampaanvilloja
- huovutusneula
- metallilankaa taulun kiinnittämiseen seinään
- nitoja
- puuvillakangasta taulun taustaksi
- pyöröpihdit
- taulun kehys
- taulun pohjalevyksi konepahvia, paksuus 2 mm
- vaahtomuovia, noin 5 cm paksu, käy myös vanha vaahtomuovipatja

Laita silitetty puuvillakangas vaahtomuovin päälle.

Laita ensin ohut yksivärinen villakerros koko taulun alueelle.

Pidä huovutusneulaa kädessäsi pystyasennossa.

Aloita villan kiinnitys kankaaseen. Pistele vieriviereen ja niin syvälle, että neulan väkäsiä ei näy. Pidä koko ajan neulaa pystyasennossa, muuten neulan kärki menee poikki.

Muodosta villasta erilaisia kuvioita tauluusi lisäämällä pohjaan haluamasi kuvan mukaan ohuita kerroksia eri väriä ja paksuutta. Painele villat aina kiinni huovutusneulalla.

Kun kuvio näyttää valmiilta, katso sitä vähän kauempaa. Jos se on edelleen valmiin näköinen, aloita kankaan kiinnitys taulun pohjalevyyn nitojan avulla. Taivuta kankaan reunat pohjalevyn takapuolelle ja nido kangas kiinni pohjalevyn taustapuolelle. Aloita nitominen vastakkaisista reunoista.

Kiinnitä taulun pohjalevy taulun kehykseen nitojan avulla.

Mittaa, paljonko tarvitset metallilankaa taulun ripustusta varten. Tarvitset sitä enemmän kuin taulun leveys. Metallilanka kannattaa mennä ylöspäin kaarelle. Silloin taulu pysyy kauniista paikoillaan.

Leikkaa metallilangasta tarvitsemasi pituus.

Taivuta metallilanka kaarelle. Kaaren yläosasta taulu tulee roikkumaan naulassa tai taulukoukussa seinässä.

Kiinnitä metallilanka kahdella niitillä molempiin taulun reunoihin taulun takapuolelle. Huomioi, ettei ripustus näy taulun etupuolelle.

Pyöräytä vielä metallilankojen päät pyöröpihdeillä, että metallilankojen päät eivät jää terävinä raapimaan seinää.

Huovutetut tossut

Näitä tarvitset:

- jätessäkki
- kulho
- kynä
- kädenlämpöistä vettä
- lampaanvillaa
- maalarinteippiä
- Marseille-saippua
- muki
- mäntysuopaliuosta (3 rkl mäntysuopaa 1 litraan vettä)
- pahvilaatikko, joka on isompi kuin tossun kaava
- pyyhe käsien ja pöydän kuivaamiseen
- rakennusmuovi tai muu vahva muovi kaavaksi
- saapas, jonka mukaan teet tossun kaavan
- sakset

Leikkaa pahvilaatikosta reunat 10 cm korkuisiksi.

Varmista, että laatikon pohja on tasainen.

Taita maalarinteippi kaksipuoleiseksi.

Liimaa teipin palat laatikon pohjaan ja reunoihin.

Pujota laatikko jätessäkkiin.

Painele muovi tasaisesti laatikon sisälle pohjaan ja reunoille. Muovi jää kiinni teipin paloihin.

Leikkaa ylimääräiset muovit pois.

Kiinnitä jätessäkin suu tiiviisti laatikkoon, ettei vettä mene muovin ja laatikon väliin.

Nyt sinulla on ns. muovilaatikko huovutusta varten.

Laita saapas rakennusmuovin päälle kyljeltään makaamaan.

Piirrä saappaan ympäri siten, että piirrät saappaan joka puolelta noin 3-4 cm

leveämmin kuin saapas on. Saappaan varren korkeus kaavassa voi olla halua-masi töppösen korkeus + 3-4 cm. Villa kutistuu noin 20-30%. Siksi pitää olla leveämpi kaava, kuin valmis työ.

Leikkaa kaava piirroksesi mukaan. Nyt sinulla on valmis kaava.

Tee vielä toinen kaava ensimmäisen kopioksi. Tarvitset kaksi samanlaista kaavaa yhden tossun tekemistä varten.

Levitä villasta vähän leveämpi ja pidempi kuin kaavan leveys ja pituus ovat, yhtenäinen, noin 10 cm paksuinen, levy pöydälle.

Revi villalevystä neljä yhtenäistä kerrosta erilleen.

Lado villakerrokset takaisin päällekkäin siten, että käännät joka toisen kerrok-sen suuntaa. Tällöin villan suunta on eri suuntiin joka kerroksessa. Näin voit varmistaa, että työsi huovuttuu paremmin.

Tee vielä toinen samanlainen levy ristikkäisin kulkevista villoista. Ensimmäi-nen levy on tossun ulkosyrjä, toinen levy on tossun sisäsyrrä.

Laita kaava villalevyn päälle.

Ota kädenlämpöistä vettä isoon kulhoon.

Laita veteen mäntysuopaa 3 rkl ja sekoita.

Paina kaavan päältä villa litteäksi kädelläsi.

Ripota mäntysuopavesiseosta nauhamaisesti villan päälle kaavan ulkoreu-nojen viereen kaikkialle muualle, mutta ei töppösen suuaukkoon. Vedellä piirtämäsi alueen ulkopuolelle jäävän villan pitää pysyä koko ajan kuivana.

Ota kaava pois villan päältä.

Tiputa mäntysuopaliuosta tossun ulkorajojen sisäpuolelle. (Ihan kuin värittäi-sit värityskirjasta kuvion reunojen sisäpuolen.)

Hankaa märkiin käsiisi saippuaa.

Hankaa kevyesti sormenpäillä pyöritellen villan päältä.

Hankaa koko kämmenellä, kun huomaat, että villa pysyy paikallaan. Vähitellen voit hangata voimakkaammin. Jatka, kunnes työ tuntuu ja näkyy huovuttuneen. Kokeile nostaa sormenpäilläsi huovuttamasi työn keskeltä. Jos työ nousee kokonaisuena helposti, olet huovuttanut riittävästi. Muuten jatka edelleen huo-vuttamista. Lisää välillä käsiisi saippuaa.

Aseta kaava paikalleen huovutetun alueen päälle.

Kuivaa kätesi.

Taita huovutetun, märän tossun alueen päälle kuivana säilynyt reunus. Ole huolellinen, että kuivat villat kääntyvät kaavan reunojen kohdalta hyvin.

Ohenna reunoja repimällä kuivaa villaa tarpeen mukaan.

Jätä kaava huovutustyön sisälle pitämään saappaan sisäsyrrän ja ulkosyrrän villat erossa toisistaan. Muuten ne kiinnittyisivät toisiinsa, etkä saisi laitettua jalkaasi tossun sisään.

Aseta toinen kuiva ristikkäin neljästä ohuemmasta koottu noin 10 cm paksui-nen villalevy märän tossun päällä olevan kaavan päälle.

Laita käyttämätön kaava villalevyn päälle ihan samaan kohtaan, jossa alempi kaava on villojen sisällä.

Kastele mäntysuopavedellä nauhamaisesti kaavan ympärystä samaan tapaan kuin teit jo äsken. Muista, että saumavaran eli kaavan ulkopuolelle jäävän villan pitää pysyä kuivana.

Ota kaava pois.

Kastele mäntysuopavedellä piirtämäsi alueen sisusta. Huolehdi edelleen, että kuivat reunukset pysyvät kuivina.

Aloita huovutus saippuaisilla käsilläsi kuten äsken teit: ensin sormenpäillä, sitten kämmenillä.

Jatka huovutusta, kunnes keskeltä sormillasi nostamalla saat koko työn irti alustalta.

Käännä tossu ylösalaisin eli viimeksi huovuttamasi puoli alaspäin.

Taita kuivat villat ohuina kerroksina tossun päälle tossun reunoista ja poh-jasta, ei tossun suuaukosta. Jos käännät myös tossun suuaukon kohdalta kui-vat villat koko työn päälle, laitat tossun suuaukon umpeen. Ohenna tarpeen

mukaan kuten äsken teit.

Taita tossun suuaukon kohdalta kuiva villa tossun sisälle.

Laita toinen saippuoitu kätesi tossun sisään.

Huovuta, jotta saat reunan huovuttumaan ja pysymään siistinä.

Jos haluat koristella tossun pinnan, nyt on koristelun aika. Laita villoista ohuina kerroksina kerrokset ristikkäin kuvio tossun pinnalle. Hankaa kuviota saippuaisin sormin ensin varovasti, jotta kuvio kiinnittyy tossun pintaan. Sitten hankaa koko kämmenellä kuvio pysyväksi. Tossuja voit kuvioda vielä tossujen kuivuttua. Silloin kannattaa käyttää neulahuovutustekniikkaa.

Poista kaava tossun sisältä.

Saippuoi kätesi.

Laita toinen kätesi tossun sisälle ja toinen tossun ulkopinnalle.

Hinkkaa tossua saippuaisilla käsilläsi. Varmista, että työ on tasainen ja sileä kaikkialta. Jos huomaat jonkun heikon kohdan, ota kuivilla käsilläsi villaa ja hio villa ensin varovasti ja sitten kunnolla käsitellen saippuaisin käsin paikalleen kiinni.

Laita vielä saippuaa käsiisi.

Pese tossua käsin ihan kuin pesisit käsipyykkiä.

Jatka tossun käsittelyä puristellen, jotta huovutus vahvistuu edelleen.

Hyvin huovutettu tossu huuhdellaan kuumalla, kylmällä, kuumalla, kylmällä ja vielä kerran kuumalla vedellä. Kuuman veden tulee olla niin kuumaa, kuin mihin vain voit kätesi vielä laittaa.

Nyt tossusta on kutistunut ylimääräinen osa pois.

Laita jalkasi muovikassiin ja kokeile tossua jalkaasi. Tarvittaessa voit vielä muotoilla tossua. Suorista ja venytä tarpeen mukaan.

Hio vielä pohjaa oikein hyvin, jotta pohja vahvistuu.

Anna tossun kuivua ilmvassa tilassa.

Nyt voit aloittaa toisen tossun tekemisen.

Rannekoru tai vyö nahasta

Näitä tarvitset:

- kynä
- pehmeää nahkaa
- sakset

Piirrä kaavanmukaiset kuviot nahalle.

Leikkaa nahasta kaavan mukaisesti osat, joista on poistettu pienet ympyrät.

Taivuta ensimmäinen nahkapala kaksin kerroin.

Pujota seuraava nahkapala yksinkertaisena ensimmäisistä päällekkäin olevista rei'istä.

Taivuta tämä toisena ketjussa oleva nahkapala jälleen kaksin kerroin.

Jatka pujottamalla aina yksinkertaisena ja taivuta sitten kaksinkertaiseksi, kunnes koru on tarpeeksi pitkä.

Leikkaa samasta nahasta siisti suikale.

Taivuta suikale kaksin kerroin keskeltä suikaletta (poikittaissuunnassa).

Pujota taite edellä suikale viimeisenä olevan reiän läpi siten, että taite menee muutaman sentin reiän toiselle puolelle.

Pujota suikaleen häntäosa taitteen läpi. Näin saat tehty pitävän solmun.

Solmi suikaleen irti olevalla häntäosalla koru kiinni nilkkaan tai ranteeseen.

Kun teet pidemmän ketjun, saat siitä itsellesi nahkavyön.

Jäinen taulu

Näitä tarvitset:

- kukkasia, havunoksia ym. koristeeksi
- pakkasta
- syvä uunipelti tai vastaava
- vettä

Kaada vettä noin $\frac{1}{2}$ korkeudelta koko uunipellille.

Anna veden jäätyä ulkona pakkasessa kevyesti. Jään on tarkoitus olla kirkkaan värinen, ei harmahtavaa umpijäätä.

Laita jään päälle koristeet.

Lisää vettä noin $\frac{1}{2}$ cm korkeudelta.

Anna jäätyä.

Täytä lopuksi uunipelti vedellä.

Anna nyt jäätyä ulkona kunnolla.

Tuo jäätnyt taideteos sisälle tiskipöydälle.

Laita työ ylösalaisin.

Kasta uunipellin pohjaa lyhyen aikaa kuumalla vedellä, jotta taideteos irtoa uunipellistä.

Pidä kättäsi taulun alla, että taulu ei putoa tiskialtaaseen.

Voit viedä ensimmäisen taulusi ulos esille. Neljästä taulusta lumihankeen neliöksi asetettuna saat kauniin kynttiläsuojan. Viidennen taulun voit laittaa osittain neliön päälle suojaksi, jotta lumisade ei sammuta kynttilääsi.

Koristepuu mustikanvarvuista

Näitä tarvitset:

- iso lusikka
- kipsinsekoitusastia, esim. vanha muovikämpäri
- maalarinteippiä
- mallikipsiä
- metallipuolalankaa
- oksasakset
- peukalonpaksuista suoraa oksaa 70 cm
- ruukku, johon puu istutetaan, esim. vanha savinen kukkapurkki
- sammalta
- sivuleikkurit
- tuoreita mustikan varpuja ilman lehtiä
- vettä

Jaa mustikanvarvut noin etusormen paksuisiksi nipuiksi ja kiinnitä kukin nippu metallilangalla. Aloita nippujen kiinnittäminen puun runkoon. Jätä 1/3 rungon alaosa tyhjäksi. Se upotetaan lopuksi purkkiin.

Kiinnitä ensimmäinen mustikanvarpunippu rungon alaosaan latvapuoli alaspäin. Kiepauta metallipuolalanka kaksi kertaa rungon ympäri, niin nippu pysyy varmasti.

Kiinnitä seuraava nippu vastakkaiselle puolelle, samoin latvat alaspäin ja kaksi kierrosta metallipuolalankaa rungon ympäri.

Kiinnitä seuraavat niput vähän ylemmäs niille sivuille, joissa ei vielä ole varpuja.

Jatka tällä tavalla nippujen kiinnittämistä melkein ylös asti. Tarkista välillä, että puu kasvaa tasaisesti joka puolelta.

Kun lähestyt puun latvaosaa, ohenna mustikanvarpunippuja. Jatka tuttuun tapaan niiden kiinnittämistä puun runkoon.

Työ päätetään niin, että varvut kiinnitetään yksitellen vierekkäin. (Ei enää nippuja.)

Tee metallipuolalangalla lopuksi ylös muutama tiukka kierros ja katkaise lanka.

Seuraavaksi valmistellaan puun istutus ruukkuun.

Peitä ruukun pohjassa oleva reikä maalarinteipillä. Laita teippiä reiän päälle ristiin, jotta kipsivelli ei valu reiästä ulos.

Laita purkin alle varmuuden vuoksi sanomalehteä suojaksi.

Laita kipsinsekoitusastiaan vettä. Vettä tarvitaan korkeintaan puolet kukkapurkin tilavuudesta.

Ripota mallikipsiä lusikalla niin kauan kuin vesi imee kipsijauhetta.

Sekoita vasta silloin rauhallisesti, kun veden päälle jää kuivia saarekkeita. Älä vatkaa.

Kaada kipsivelli kukkapurkkiin. Jätä purkki sen verran vajaaksi, että saat koristeltua purkin sammaleella. Puun runko vie myös oman osansa tilavuudesta.

Istuta puu purkkiin, kun kipsi on vielä märkää. Pidä puusta kiinni ja laita toisella kädellä sammaleet puun juurelle kipsin päälle. Näin nekin tarttuvat kipsiin kiinni.

Pidä puusta kiinni, kunnes kipsi on kovettunut.

Kun puu vanhuuttaan alkaa muuttua kauniin vihreästä ruskehtavaksi, voit muuttaa sen aina vihreäksi puuksi vihreällä spraymaalilla.

Ikääntyneet

Ikääntyneitä kädentaidonharrastajia on ollut erilaisissa harrasteryhmissä, palvelutaloissa, leireillä, vammaisryhmien kokoontumisissa ja yksittäisinä henkilöinä Inkun Ideapajassa järjestetyissä ryhmissä. Ideapajan toimintaan askartelun ohjauksen lisäksi on kuulunut muutakin ohjaustoimintaa. Olen esimerkiksi ohjannut ikääntyneille henkilöille sauvakävelyä. Yhden kerrostalon ikääntyneet asukkaat pyysivät minut mukaan heidän vapaaehtoiseen ryhmäänsä tuomaan virikkeitä kädentöihin ja istumajumppaan.

Useammassa vanhainkodissa askartelutuokiot ovat olleet erittäin tärkeitä yhteishetkiä. Askartelun lisäksi on samalla leikitty ja laulettu. Yleensä, kun menin vanhainkoteihin, huoneista kuului innostuneita huutoja: ”Inkku!” Sain jälkikäteen terveisiä vanhainkodeista, kun Ideapajan työntekijät kävivät niissä ohjaamassa. Olen käynyt muurinpohjapannulla paistamassa lättynyä vanhainkotien ulkotapahtumissa sekä oma-aloitteisesti että myöhemmin erikseen pyydettyäessä. Joskus mukana on ollut haitarinsoittajakin. Tilaisuudet ovat olleet viihdyttäviä.

Vinkkejä ikääntyneiden ohjaustilanteisiin

- Suunnittele aiheiksi sellaiset työt, jotka valmistuvat kohtuullisen nopeasti ja jotka eivät kysy paljon voimia.
- Valitse aihe, josta on hyötyä tai oikeasti iloa askartelijalle. Vuodenajat ja vuoden juhlapäivät tuovat rytmiä ikääntyneen arkeen. Askartelussa niiden huomiointi tuo niihin entisestään painotusta.
- Askarrellessa muisti saa harjoitusta. Hyödynnä tilanne.
- Askartelua voi käyttää myös käden motoristen taitojen harjoitteluun. Kysy askartelijalta, onko jokin asia hänen arjessaan hankalaa käsillä tehdessä. Suunnittele askartelun työtapaa sellaiseksi, että ikääntynyt saa harjoitusta tarvitsemaansa taitoon.
- Kerro ohjeet selkeästi. Sano alussa vain pääpiirteet. Sen jälkeen kerro vain seuraavaksi tehtävä vaihe. Lyhyitä ohjeita on helpompi muistaa.
- Jos askartelijan lähimuisti on lyhytaikainen, valmistaudu kertomaan sama ohje uudestaan ihan kuin kertoisit sen ensimmäistä kertaa. Vältä luomasta ikääntyneelle olotilaa, että hänen olisi jo pitänyt ymmärtää ohje, kun olet sen jo useaan kertaan sanonut.
- Myös sängyssä voi askarrella. Silloin kannattaa nostaa sängyn pääpuolta ylöspäin.

Tarkkuusheittopeli kananmunakennosta

Näitä tarvitset:

- 5 eriväristä askartelumaalia
- 9 kpl isoja munakennoja, yhdessä aina 30 munan kolo
- heittoa varten käpyjä tai pieniä kiviä tai suklaamunan sisältä muovikotelo
- sivellin
- suojamuovia tai -paperia

Pelin ideana on heittää tarkkuutta esim. kävyillä. Tämä on turvallisempaa tarkkuusheittoa kuin tikanheitto. Erivärisistä kohdista pelilautaa saa erimäärän pisteitä.

Tee itsellesi suunnitelma, mistä kohdista pelilautaa saa minkäkin verran pisteitä.

Suojaa pöytä.

Levitä munakennot 3 x 3 muotoon.

Merkkaa kennoihin, mihin käytät mitäkin väriä.

Maalaa munakennot suunnitelmasi mukaan. Ota huomioon, että voit munakennojen paikkoja vaihtelemalla vaikeuttaa pelilaudan haasteita.

Anna työn kuivua ennen käyttöönottoa.

Pelilauta on helppo kasata päällekkäin säilytystä varten.

Kivimosaiikkitaulu

Näitä tarvitset:

- Erikeeper-liimaa
- iso lusikka
- kulho
- lyijykynä
- metallilankaa taulukoukkua varten
- piikki eli naskali
- samankokoisia mutta erivärisiä kiviä
- sivellin
- sivuleikkurit
- taulun pohjaksi kovalevy
- vettä

Suunnittele ja hahmottele lyijykynällä kovalevylle haluamasi kuvio.

Tee piikillä kovalevyn yläreunasta noin 7 cm alaspäin kaksi reikää taulun kiinnitystä varten.

Pujota rei'istä noin 15 cm pitkä metallilanka.

Tee metallilankaan silmukka seinään kiinnitystä varten.

Tee taulun kehys kivistä liimaamalla yksi rivi samanvärisiä kiviä koko taulun pohjan ympäri.

Ripottele kivet järjestyksessä koko taulun alueelle suunnittelemasi kuvion mukaisesti.

Ohenna Erikeeper-liimaa vedellä maitomaiseksi liemeksi kulhossa. Sekoita liimavesiseosta isolla lusikalla.

Ripottele liimavesiseos tasaisesti koko taulusi päälle. Ole huolellinen, liimaa tulee olla jokaisen kiven päällä.

Anna kuivua vuorokausi.

Varmista kivien pysyvyys sivelemällä kaikki kivet vielä kertaalleen liimavesiseoksella, kun liima on kuivunut. Jos sinulta jäi edellisenä päivänä liimavesiseosta ja olet säilyttänyt sen ilmatiiviisti, voit käyttää sitä seuraavana päivänä sivelyyn. Muuten teet uuden liimavesiseoksen sivelyä varten.

Liiman kuivuttua taulu on valmis seinälle ripustamista varten.

Taulu on helppo pitää puhtaana, kun siinä on liimakерros päällä. Pöly tarttuu herkemmin karheana olevaan kiveen.

Ruusutaulu

Näitä tarvitset:

- 25 kpl 60 cm pitkiä avattavia haluamasi värisiä paperinaruja (ruusuiksi)
- 36 kpl noin 6,5 – 7 cm pituisia vihreitä paperinaruja (lehdiksi)
- kehykset valmiina itse tehden tai kaupasta (kaupasta saat suorakaiteen lisäksi ympyränmuotoisia ja sydämenmuotoisia kehyksiä)
- kuumaliimaa kiinnitystä varten

Mikäli teet kehyksen itse, tarvitset:

- 4 cm leveää kehysrimaa
- hiekkapaperia, jos haluat hioa kehyksistä puun syitä näkyviin
- jiirin ja sahan, jolla teet kulmat
- liimaa kehyksien kulmiin
- maalia tai lakkaa kehyksen käsittelyyn
- pahvia taulun taustaksi
- teippiä taulun reunoihin
- tukevan nitojan, jolla saat niitattua kehykset kokoon

Valmista ensin kehys, jos teet sen itse.

Jiiraa kehys.

Laita kulmiin liimaa.

Niittaa kulmat nitojalla jiirin kulman suuntaisesti niin, että kehys on tukevasti kiinni.

Tehosta liimausta teippaamalla kehyksen ympäri.

Anna liiman kuivua.

Käsittele kehys joko maalaamalla tai lakkaamalla.

Hio kehystä kevyesti hiekkapaperilla, kun kehys on kuivunut. Tällöin puun syyt tulevat näkyviin.

Leikkaa sopivan kokoinen tukeva pahvi taustaksi ja niittaa se kiinni kehykseen.

Siisti reunat tarvittaessa sopivalla teipillä.

Leikkaa noin 6 – 7 cm pala paperinarua.

Käännä avonaiset päät ristiin ja niittaa se ripustuslenkiksi yläreunaan keskelle

Tee ensin lehdet. Leikkaa 6,5-7 cm pätkä paperinarua. Avaa naru keskeltä, mutta jätä molemmat päät kiinni. Taita lehti keskeltä kahtia. Jatka lehtien tekemistä, kunnes sinulla on tarpeeksi lehtiä.

Tee seuraavaksi ruusut. Leikkaa 6 cm pätkiä paperinarusta. Avaa ne täysin auki. Alku saattaa olla hieman hankalaa. Avaamista helpottaa, jos kostutat narua varovasti ennen avaamista. Kun naru on täysin auki, tarkista vielä, että reunat ovat molemmin puolin täysin avatut ja suorat.

Taita avattu naru kaksin kerroin ja rullaa se pituussuunnassa tiiviille rullalle siten, että kaksi avointa päätä jäävät aloituskohtaan ja keskitaitos uloimmaksi.

Laita vähän kuumaliimaa uloimmaksi jääneen keskitaitoksen sisäpuolelle, kun rullan halkaisija on noin 1,5 cm. Liimaa rulla kiinni. Tee näin kaikille ruusuille.

Sovita valmiit ruusut kehykseen.

Aloita ruusujen liimaus reunojen vierestä. Liimaa ruusut järjestyksessä. Etene reunoja kiertäen kohti keskustaa. Ruusut liimataan laittamalla kuumaliimaa ruusurullan alapuolelle ja kiinnittämällä se taustapahviin. Tässä vaiheessa on syytä katsoa, että rullan siistimpi puoli jää esille.

Liimaa lopuksi taitetut lehdet ruusujen väliin. Laita tippa kuumaliimaa keskitahtoksen kohdalle ja paina lehti ruusujen väliin kiinni taustapahviin. Siisti pois ylimääräiset liimarihmat, joita tulee helposti kuumaliimaa käytettäessä.

Maisemataulu

Näitä tarvitset:

- ikkunankuivauslasta
- iso lusikka
- maalarinteippiä, leveys 6 cm
- sanomalehtiä tai muovia pöydän suojaamiseksi
- taulun kehys laseineen
- tekstiilimaalia, eri värejä
- valkoista lakanakangasta 40 x 30 cm

Suojaa pöytä sanomalehdellä tai muovilla.

Valitse vuodenajan mukaisesti värit.

Peitä taulupohjaksi tuleva kangas kaikista sivuista 6 cm maalarinteipillä.

Laita lusikallinen maalia vasempaan reunaan teipin päälle.

Laita ensin taivaan väri ja sitten allekkain puhtaalla lusikalla kaikki näkemäsi värit.

Vedä yhdellä vedolla ikkunankuivauslastalla kaikki maalit oikean reunan maalarinteipin yli suoja-alustalle.

Anna maalin vähän kuivua, jos on aikaa.

Vedä teipit varovasti pois.

Ota ylimääräinen maali talteen.

Irrota lasi taulun taustalevystä, kun maali on kuivunut.

Silitä kangasta nurjalta puolelta.

Leikkaa maalaus kehyksiin sopivan kokoiseksi.

Aseta maalaus paikoilleen tauluun.

Laita lasi takaisin kehyksiin.

Toinen tapa tehdä taulu:

Teet maalien vedot ikkunankuivauslastalla vapaammin isommalle kartongille tai valkealle kankaalle ilman teippejä.

Anna kuivua.

Silitä kangas nurjalta puolelta maalin kuivuttua.

Leikkaa maalauksesta sopivan kokoinen pala tauluun.

Liimaa maalaus valkoiselle kartongille siten, että kartongista jää kehysmäisesti reunoja näkyviin.

Laita maalaus kartonkikehyksineen oikeaan taulukehykseen.

Ketjusilmukoista taulu

Näitä tarvitset:

- sakset
- taulunpohjaksi kovalevyä tai tukevaa pahvia
- taulussasi tarvitsemiesi värien mukaisia villalankoja
- virkkuukoukku, koko 2½-3
- värikyniä
- värillistä teippiä
- yleisliimaa

Suunnittele ensin aihe, mitä haluat taulun sinulle kertovan. Hahmottele kuvio kovalevylle tai tukevalle pahville värikynillä. Virkkaa useampi metri erivärisiä ketjusilmukkanauhoja ja päätä ne. Levitä liimaa ensin yhden kuvion äärioviivoihin ja sen sisälle. Painele ketjusilmukat liima-alueelle kuvion mukaisesti. Levitä uudelleen yhden kuvion verran liimaa ja taas painelet ketjusilmukat haluamaasi liimattuun kohtaan. Jatka näin, kunnes koko pohja on peitetty. Kehykseksi voisit tehdä ohuet rimakehykset. Helpommalla pääset laittamalla värillisen teipin ympäri taulua. Liimaa taulun taakse vielä pidike taulun ripustamista varten vaikka tähteeksi jääneestä ketjusilmukkaketjusta. Tällä samalla menetelmällä voit valmistaa naamarin. Piirrä ensin pahville silmät, suu ja nenän reiät. Leikkaa ne saksilla auki. Käytä loput silmukat liimaamalla ne tulevaan naamariin, josta voi syntyä liikkuva jänis, leijona tai mikä vain.

Tarlatanista ruusutaulu

Näitä tarvitset:

- huopakangasta, punaista ja vihreää
- liimaa
- puutikki liimaamista varten
- rullalankaa, jolla saat taulun ripustettua seinälle
- sakset
- sanomalehteä tai muovivaipetta pöydän suojaamiseen
- valkoinen kohokuviomaali
- valkoinen pitsinauha
- valkoinen silkkinauha
- valkoista tarlatan-kangasta isompi pala kuin taulun kehysten mitta
- valmis kehys, esim. sydämen mallinen kehys, jossa sisäosa on tyhjä

Suojaa pöytä.

Levitä tarlatan-kangas pöydälle.

Laita liimaa kehysten takaosaan koko kehysten matkalle.

Paina kehys liimapuolialaspäin tarlatan-kankaan päälle.

Käännä työ ympäri, tarlatan-kangas ylöspäin ja kehukset pöytää vasten.

Anna kuivua.

Leikkaa ylimääräinen kangas pois kehysten reunojen mukaan. Tarlatan-kangas peittää nyt kehysten sisäosan kokonaan.

Leikkaa vihreästä huopakankaasta ruusuille varret ja lehdet.

Liimaa varret ja lehdet tarlatan-kankaaseen paikalleen.

Leikkaa ruusuja varten huopakankaasta 2 euron kolikon kokoisia ympyröitä.

Yhteen ruusuun tarvitset yhden ympyrän. Tee haluamasi ruusumäärän mukainen määrä ympyröitä.

Muotoile ruusu seuraavasti. Taita ympyrä melkein kaksin kerroin. Jätä alempi puolisko vähän korkeammaksi kuin päällimmäinen puolisko. Sinulla on nyt puoliympyrän muotoinen pala edessäsi.

Käännä puoliympyrä ylösalaisin siten, että puoliympyrän korkeampi puoli on yläpuolella ja matalampi puoli on pöytään päin.

Taivuta vasemmalta puolelta puoliympyrää kangasta puoliympyrän keskustaan. Nyt ruusun vasempaan reunaan muodostui pieni tasku.

Ota liimaa puutikkiin.

Levitä pisara liimaa taitetun alareunan muodostaman taskun sisään.

Käännä puoliympyrän oikea reuna taskun sisälle.

Pidä hetki kiinni, niin ruusu liimautuu valmiiksi.

Tee haluamasi määrä ruusuja valmiiksi.

Liimaa ruusut tauluun. Laita pisara liimaa ruusulle. Sijoittele ruusut tarlatan-kankaalle. Anna ruusujen liiman kuivua.

Koristele lopuksi taulun kuvio valkoisella kohomaalilla ja silkkinauhalla teke-mälläsi rusetilla. Saat rusetin pysymään liiman avulla kiinni.

Liimaa valkoinen pitsinauha kehysten takaosan reunaan.

Neulahuovutuksella eläin

Näitä tarvitset:

- askartelusilmät ja liimaa niiden kiinnittämiseen (voit toki tehdä silmät myös villasta neulahuovutuksella)
- eläimen muotoinen styrox-pohja
- eläimen väriin sopivaa karstattua villaa
- huovutusneula

Valitse eläimen pohjaväri.

Peitä eläin kokonaan pohjavärin villalla.

Pistä neulalla villan läpi sen verran syvälle, että neulan väkäset menevät villan alapuolelle. Muista pitää neula pystyasennossa. Jos pidät neulaa vinossa, neulan kärki katkeaa helposti.

Ota valitsemasi toinen väri ja kuvioi edelleen neulatekniikalla eläintä, kun koko eläimellä on pehmoinen vartalo.

Muotoile villa ohueksi lankamaiseksi nauhaksi, jos haluat rajata joitain kohtia eläimen väriyksessä. Pistele neulalla nämä lankamaiset nauhatkin kiinni eläimen vartaloon.

Pistele neulalla ja villalla lopuksi eläimen silmät, nenä ja suu. Jos käytät valmiita askartelusilmiä, liimaa ne lopuksi.

Vaihtoehtona valmiin eläimen muotoisen styrox-pohjan käyttämiseen on leikata 3 cm paksusta superlonista (esim. vanhasta patjasta) eläimen hahmo. Muuten työ tehdään yllä olevan ohjeen mukaisesti.

Tonttu paketin kera

Näitä tarvitset:

- askartelusilmät
- kynä
- liimaa
- punaista ja mustaa kartonkia
- puolikas punainen puuhelmi
- sakset
- vihreä korttipahvi

Leikkaa punaisesta kartongista kolmio tonttulakiksi ja neliö paketiksi.

Piirrä pakettiin kynällä rusetit ja lahjan saajan nimi.

Leikkaa mustasta kartongista tontulle kädet ja jalat.

Liimaa korttipohjalle paketti ja sen yläosan päälle tontun kädet.

Liimaa paketin alapuolelle tontun jalat.

Liimaa tonttulakki sopivan korkealle paketin päälle.

Liimaa askartelusilmät ja puuhelmestä nenä paikalleen.

Leirielämää

Olen ollut 1970-luvun alusta lähtien joka kesä ainakin yhdellä leirillä Vantaan kaupungin leirikeskuksessa Heinolassa, **Kukkonotkossa**. Yleensä olen ollut siellä useammalla leirillä. Järjestäjinä ovat olleet Vantaan kaupunki ja Nuoret Kotkat. Lisäksi kerran kesässä on ollut kansainvälinen leiri, johon osallistuu vantaalaisten koululaisten lisäksi koululaisia Vantaan ystävyyskunnista. Nuorten Kotkien leirit ovat olleet perheleirejä, joilla on ollut mukana osallistujia vauvasta vaariin. **Kansainvälisillä leireillä** Kukkonotkon lisäksi olen ollut ohjaamassa askartelua Vantaan ystävyyskunnassa Saksassa, Nuorten Kotkien leireillä Sauvossa, Forssassa, Ruotsissa, Norjassa, Tshekeissä ja Itävallassa. Askartelupiste on ollut paikka, johon eri maalaisten leiriläisten on ollut helppo tulla mukaan. Leiriläiset huomaamatta tutustuvat toisiinsa ja alkavat tehdä yhteistyötä, kun yhdessä selvittävät ohjetta ja auttavat toisiaan.

Vaikka itse puhun vain suomea, olen huomannut, että kansainvälisillä leireillä pystyn hyvin toimimaan askartelun ohjaajana. Osallistujat näkevät mallin valmiista työstä ja pystyvät seuraamaan minun näyttämäni tekemisen mallia. Puhun heille aina suomea. He kyllä poimivat puheeni äänen sävyistä, milloin pitää tehdä hitaasti ja varovasti tai kunnolla kopauttaen. Leireillä askartelussa olen käyttänyt ulkomaalaisia ohjaajia apuohjaajina. Olen heille etukäteen neuvonut tulevat tekemiset. Tämäkin on toiminut hyvin.

Korson Kulomäkeen muutti vietnamilaisia venepakolaisia Ideapajan alkuvuosina. He vierailivat Kukkonotkossa leirillä. Siellä ystävästyimme hyvin yhden ilman vanhempia Suomeen muuttaneen perheen lasten kanssa. Yksi perheen pojista, Kiet, kysyi Kukkonotko leirillä, että voiko hän kutsua minua äidiksi. Kiet oli onnellinen, kun hän sai äidin Suomesta. Sen jälkeen hän kävikin luonamme usein, kunnes muutti USA:han sisarustensa mukana. **Maahanmuuttajien** leireillä ei ollut kovin tarkkoja kellonaikoja. Osallistujat olivat innostuneita askartelusta. Ohjasin heille askartelun lisäksi suomalaisia leipomisia ja leikkejä.

Vinkkejä leiriläisten ohjaustilanteisiin

- Koska leirit ovat yleensä metsässä ja järven tai meren rannalla, askartelumateriaalina kannattaa käyttää luontomateriaaleja. Varmista etukäteen maan omistajalta, jos tarvitset häneltä luvan luontomateriaalin ottamiseen leirialueelta.
- Suunnittele leirin askarteluaiheet ja hanki kaikki askartelumateriaalit ennen leiriä. Valmistaudu siihen, että kauniilla ilmalla tehdään vähemmän askartelutöitä ja sadesäällä askartelijoita riittää.
- Mieti aiheiksi sellaisia, jotka leiriläiset voivat leirin ajan säilyttää ehjinä ja jotka säilyvät ehjinä kotiinkuljetuksen ajan.
- Askartelua kannattaa käyttää leiriläisten ryhmäytymisen tukena. Tällöin on mietittävä, millaisen askartelutyön leiriläiset voivat tehdä ryhmänä, mihin tekemiseen tarvitaan kaikkia osallistumaan.
- Suojaa hyvin askartelualue, jotta loppusiivous on helppo tehdä. Jos askartellette ulkona, mieti etukäteen, miten saatte maahan tippuneet askartelumateriaalit kerättyä pois.

Tuohisormus

Näitä tarvitset:

- Koivuntuohta, noin 22 cm pitkä suikale maanomistajan luvalla (ei elävästä puusta)
- Sakset

Leikkaa tuohesta noin 3 mm leveä suikale, joka on 22 cm pitkä. Valitse tuohesta kohta, jossa ulkopinta on ihan sileä

Jos tuohi on liian kova, pidä sitä hetken haaleassa vedessä.

Taivuta tuohi kuvien mukaan.

Leikkaa lopuksi tuohen päät poikki.

Kaarnavene

Näitä tarvitset:

- kaarnaa männystä maanomistajan luvalla (ei elävästä puusta)
- ohut oksa purjeen mastoksi
- piikki eli naskali
- puukko
- sakset
- tuohta purjeeksi maanomistajan luvalla (ei elävästä puusta)

Veistele kaarnasta veneen mallinen pala.

Leikkaa tuohesta purje.

Pujota purje oksaan.

Paina piikillä reikä kaarnaan ja aseta masto paikoilleen.

Kokeile kelluvuutta. Voit tasapainottaa kaarnaveneen kulkua purjetta kääntämällä.

Tuohikoristeinen postikortti

Näitä tarvitset:

- Erikeeper-liimaa
- muovia
- postikortin kokoinen kartonki
- pöllölle silmät
- sakset
- sivellin
- tasainen levy ja paino
- tuohta
- vesiväriä

Maalaa ensin korttien pinta vesivärillä.

Anna maalauksen kuivua.

Irrota tuohesta ainakin kolme kerrosta.

Piirrä haluamasi luontokuvat tuoheen.

Leikkaa piirroksesi mukaan kuviot tuohista.

Liimaa kuviot kiinni postikortin pinnalle.

Laita työn päälle muovia ja sitten painoksi päälle iso kivi tai vanha puhelin-luettelo tms., niin tuohi kuivuu hyvin kiinni korttiin.

Jos satut pääsemään paikkaan, jossa kaadetaan koivuja ja sinulla on maanomistajalta lupa ottaa kaadetuista puista tuohta, laita irrottamasi tuohet kahden levyn väliin. Kiinnitä levyt toisiinsa puristimilla. Näin saat suorat tuohet.

Katajaviipaleista koru

Näitä tarvitset:

- askartelumaalia
- katajaviipale
- käsiporakone
- liimaa
- metallilankaa
- nahkanauhaa
- ohuen ohutta metallilankaa, sanotaan hengettömäksi
- puupalikoita porausalustaksi
- pyöry- ja kärkipihdit
- sivellin
- sivuleikkurit

Poraa ensin katajaviipaleeseen käsiporakoneella reikä, josta myöhemmin pujotat nahkanauhan.

Ota metallilankaa 15 cm.

Kierrä pyörypihtien avulla metallilangan päähän yksi pieni lenkki.

Vaihda kärkipihteihin.

Pyöritä kärkipihdeillä tasaisesti aina uusi kerros lenkin ympärille. Tästä muodostuu koruun etanan vartalo. Yritä saada tasainen etanan vartalo.

Tee pyöröpihdeillä uusi pieni lenkki metallilangan vapaaseen päähän, kun metallilankaa on jäljellä noin 5 cm. Jatka sen pyörittämistä tuttuun tapaan kärkipihdeillä. Näin saat tehtyä etanalle pään.

Leikkaa ihan ohuesta metallilangasta etanan tuntosarvia varten pätkä, kun vartalo ja pää ovat vierekkäin.

Pujota tuntosarvet etanan päähän.

Kieritä tuntosarvia toistensa ympäri muutaman kerran, jotta pysyvät paikallaan.

Leikkaa tuntosarvet sopivan pitkiksi.

Taivuta tuntosarvien päät kaksin kerroin, niin eivät raavi ihoa.

Maalaa kukkaniitty ja ruohikkoa katajaviipaleeseen.

Liimaa etana katajaviipaleen alareunaan ruohikon päälle.

Anna kuivua.

Kiinnitä nahkanauha katajaviipaleeseen.

Kävyistä ja kanaverkoista patsaita

Näitä tarvitset:

- kanaverkkoa
- kuivia männynkäpyjä
- kuumaliimapistooli
- kärkipihdit
- käsineet
- lakkaa
- nyrkin kokoisia kiviä
- sanomalehtiä
- sivuleikkurit

Laita kivien ympärille kevyesti sanomalehtipaperia.

Muotoile patsas kanaverkosta haluamallasi tavalla. Jätä muotoillessasi pape-riin kääritty kivi patsaan sisälle, jotta patsas pysyy hyvin pystyssä. Patsaan sisusta voi olla melko täynnä kiveä. Muotoillessa käytä apuna sivuleikkureita ja kärkipihdejä. Kannattaa pitää hanskat käsissä, niin et saa naarmuja käsiisi. Liimaa kuumaliimapistoolilla kävyn kanta.

Paina liimainen kävyn kanta kanaverkon reiästä läpi niin, että se osuu patsaan sisällä olevan kiven ympärillä olevaan sanomalehteen.

Liimaa samalla tavalla, kunnes koko patsas on käpyjen peitossa.

Voit varmistaa käpyjen paikallaan pysymistä tiputtamalla kuumaliimaa käpy-
jen väliin.

Halutessasi voit lakata patsaan.

Käpytaulut

Näitä tarvitset:

- 10 cm leveää sideharsorullaa
- 30 cm metallilankaa
- kiiltävää spraylakkaa
- kuivia männynkäpyjä
- liimaa
- piikki tai naskali
- samankokoiset kovalevy ja styrox-levy
- siveltimiä
- vesiliukoista maalia

Tee kovalevyyn kaksi pientä reikää.

Pujota metallilanka reikien läpi.

Tee kierteet solmumaisesti, josta tulee silmukka.

Liimaa sideharso styrox-levyn ulkoreunaan vahvikkeeksi.

Maalaa reunat liiman kuivuttua.

Liimaa styrox-levy kovalevyn päälle.

Suunnittele ja hahmottele kuvio kynällä styrox-levylle.

Maalaa kävyt suunnitteleman kuviosi värien mukaan.

Anna maalin kuivua.

Laita liimaa matalaan kippoon.

Kastele kävyn kanta liimaan ja paina järjestyksessä kuvion mukaan kiertäen käpyä hieman styroksin sisään. Lakkaa työ kiiltävällä lakalla, kun koko kuvio on valmiiksi liimattu ja työ on kuivunut.

Isompia tauluja olemme tehneet leireillä yhteistyönä kaikkien halukkaiden kanssa.

Saunavihdat

Näitä tarvitset:

- puukko
- rauduskoivun oksia maanomistajan luvalla

Valitse vihtaan rauduskoivun oksia. Niissä pysyvät väri ja lehti paremmin. Hieskoivun lehti olisi kyllä pehmeämpi. Saunavihdat on hyvä tehdä suunnilleen viikkoa ennen juhannusta tai juhannusviikolla, jos halutaan säilöä saunavihtoja talveksi. Myöhemminkin kesällä niitä voidaan tehdä saman tien käytettäväksi. Kysy metsänomistajalta lupa puunoksien ottamiseen. Latvaa ei saa koskaan katkoa pienistäkään koivujen aluista. Ota oksia vähän täältä ja vähän tuolta, siten että puista ei jälkikäteen huomaa, että niistä on otettu oksia.

Oksat sidotaan vitsaksella eli siteellä. Siteeksi voit katkoa noin metrin mittaisen taimen, joka on noin aikuisen pikkusormen paksuinen.

Poista puukolla saunavihdan oksien alaosista sekä siteeseen katkomastasi taimesta lehdet ja pienet oksat. Jätä kuitenkin siteen päähän lehdet tallelle. Halutessasi voit kuoria siteeseen tulevan taimen.

Ala latoa oksia nippuun. Oksat voivat olla vähän eripituisia, noin 30–50 cm on yleisin mitta. Aloita pisimmistä oksista, ne jäävät keskelle. Lyhimmat laitetaan viimeiseksi reunoille.

Käännä vihtaa kädessäsi 180 astetta aina uuden oksan lisätessäsi. Oksat tulevat siten, että lehden vihreämpi puoli tulee ylöspäin ja lehden vaaleampi puoli tulee vasten jo nipussa olevia oksia.

Kierrä siteeseen tulevaa taimea, jotta saat siitä joustavan ja taipuisan. Laita sen toinen pää esim. jalkasi alle. Aloita kiertäminen latvasta, tule kierroksilla vähitellen alaspäin. Jätä alhaalta noin 7—8 cm kiertämättä.

Veistä siteen alapäätä terävämmäksi. Tee terävyys siten, että kärjen keski-kohta ei ole terävin, vaan terävin kohta on vähän kärjen sivussa. Silloin side pysyy paremmin kasassa.

Kun solmit vihtaa kiinni siteellä, kierrä ympäri – toinen alapuolelta – ympäri. Laita yksinkertainen solmu aina väliin. Siteen latvus jää vihdan sekaan yhdeksi vihdan oksaksi.

Säilytä vihtaa viileässä, valottomassa ja ilmastavassa tilassa.

Säilyy myös hyvin pakkasessa, kun olet käärintä vihdan ilmatiiviisti muovipussin sisään. Teippaa muovipussin ympäriltä, niin saat vihdan pysymään pienessä kasassa, eikä se vie paljoa tilaa pakkasessa.

Punasavitöiden polttaminen

Näitä tarvitset:

- maalarinteippiä
- piikki, jolla voi tehdä purkin kanteen ilmareikiä
- polttopuita, risuja ja pientä puun silppua
- sanomalehtiä
- tulitikut
- turvallinen nuotiopaikka
- tyhjä, kannellinen purkki, esim. 10 litran kurkkupurkki
- valmiit kuivat savityöt, jotka on tehty punasavesta

Tee piikillä viisi reikää metallisen purkin kanteen.

Pakatoi kaikki kuivuneet punasavesta tehdyt savityöt sanomalehtien sisään. Laita jokainen savityö omaan pakettiin. Jos olet epävarma, onko savityö ihan kuiva, paina savityötä poskeasi vasten. Kuivana savityö tuntuu lämpimältä, kosteana vielä vähän viileältä. Yhteen savityöhön riittää yksi iso aukeama sanomalehteä.

Laita paketit metallipurkkiin. Sulje kansi teipillä.

Sytytä nuotioon pientä puusilppua ja risua.

Laita purkki tulen päälle.

Pidä ensin aivan pientä, nimenomaan pientä, tulta lähes tunnin ajan. Sitten vähän kerrassaan lisää nuotioon isompaa puuta.

Saven polttoaika on yhteensä noin kolme tuntia.

Samanaikaisesti savenpolton yhteydessä voit paistaa nuotiossa eväitäsi.

Kun olet pitänyt purkkia kolme tuntia nuotiossa, ota purkki nuotiosta polttamatta itseäsi.

Anna purkin jäähtyä kannen ollessa kiinni ainakin kolme tuntia.

Avaa purkki.

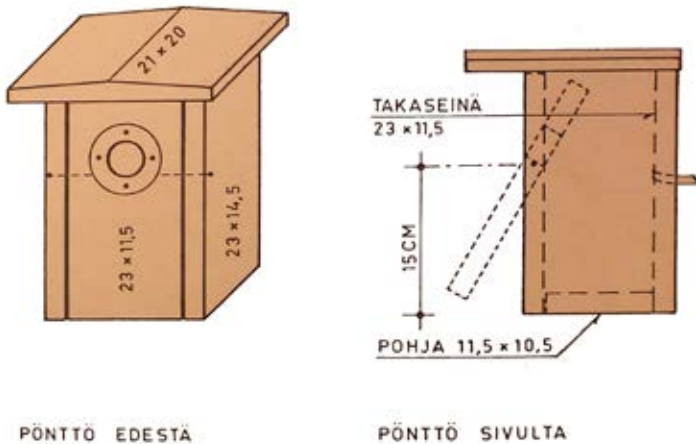
Ota savityöt varoen pois osittain palaneista paperikääreistä.

Näe yllätys.

Savityösi ovat kauniin mustia.

Talitiaisen pönttö

Näitä tarvitset:

- lautoja:
 - 2 kpl 23 cm x 11,5 cm (etu ja takalevyt)
 - 2 kpl 23 cm x 14,5 cm (sivulevyt)
 - 1 kpl 11 cm x 11 cm (pohja)
 - 1 kpl 21 cm x 20 cm (katto)
- pakkausvannetta (ja sen lukko)
- peltiä n. 6 cm x 6 cm

Poraa etulevyyn 15 mm korkeudelle aukko, joka halkaisija on 33 mm.

Leikkaa peltiin samanlainen reikä.

Naulaa pelti (pikkunauloilla) etulevyn aukon reunojen suojaksi.

Naulaa sivulaudat etulautaan aukon alapuolelle siten, että naulat samalla toimivat etulaudan saranoina.

Asetaa kiinnitysvanne paikalleen takalevyä naulatessasi.

Naulaa pohja vain sivu- ja takalautoihin, jotta etulautaa voidaan kääntää siivousta varten. Tarkoittaako tämä kolmelle sivulle? Ei silloin käänny. Miten naulataan?

Silkkipainolla kuvioita t-paitaan

Näitä tarvitset:

- erivärisiä tekstiilimaaleja
- ikkunankuivauslasta tai raakkeli
- katkoteräveitsi
- painettavaa kangasta (pestyt ja silitetyt luonnonkuitukankaat ovat parhaita)
- painoalusta (huopa tai noin 2 mm paksuinen vaahtomuovi tai sanomalehtiä)
- painokehikko (seulakangas kiinnitetty; pellavaseula nitojalla mahdollisimman kireälle; kanttinauha seulakankaan päälle ennen nitomista)

- sakset
- sanomalehtiä pöydän suojaksi
- tasainen pöytäpinta
- voimapaperia

Piirrä haluamasi kuvio voimapaperille (paperin on oltava kehikon kokoinen, piirros on pienempi).

Leikkaa aukkokohdat veitsellä tai saksilla kuviosi mukaan. Aukoista maali siirtyy painettavaan kankaaseen.

Levitä sanomalehtiä pöydälle suojaksi.

Laita koekangas suojana olevien sanomalehtien päälle pöydälle.

Aseta paperin karkea puoli kangasta vasten. Aseta kehikko paperin päälle.

Lusikoi väriä kehikon toiseen päähän.

Vedä väri ikkunankuivauslastalla toiseen päähän ja takaisin. Paperi on nyt kiinnitetty kehikkoon ja kuva kankaaseen.

Laita uusi kangas puhtaan sanomalehden päälle pöydälle.

Aseta kehikko kankaan päälle.

Lusikoi väriä kehikon toiseen päähän.

Vedä väri ikkunankuivauslastalla toiseen päähän ja takaisin.

Jatka samalla tavalla, kunnes sinulla on toivomasi määrä kuvioituja kankaita.

Jos haluat painaa kuvion t-paitaan, laita puseron sisään sanomalehden aukeama kaksin kerron taitettuna estämään maalin menemisen painettavasta puolesta toisellekin puolelle t-paitaa. Paina kuvio muuten samalla tavalla kuin yllä on kerrottu.

Silitä kuvio maalin kuivuttua kankaalle sopivalla lämpötilalla painaen kuvio-kohtia noin 2 minuuttia. Painovärit kestävät kirjopesun.

Käytetyt painopaperit voi säilöä leivinpapereiden väliin seuraavaa kertaa varten.

PS. Kun menin ensimmäistä kertaa Ruotsiin ruotsinsuomalaisten leirille 1970-luvun lopulla ohjaajaksi, olin ottanut mukaan kaksi seula, joihin kuvion tekevät filmit oli kiinnitettyinä silkkipainoa varten. Paitojen painatuspäivä oli aurinkoinen. Painoimme paitoja ulkona. Kun ensimmäinen paita oli painettu, seula filmeineen oli pilalla. En vielä silloin tiennyt, että aurinko kuivattaa maalin niin nopeasti kiinni seulaan. Ei lähtenyt pois, vaikka kuinka pesin. Onneksi oli toinen seula filmeineen mukana. Sen jälkeen on aina painettu sisällä, vaikka olisi ihana ilma ulkona. Yhä minä opin.

Erikeeperillä piirtäminen

Näitä tarvitset:

- Erikeeper-liimaa
- maalauspohjaa varten kartonkia tai taulua varten esim. kovalevy
- maaleja
- siveltimiä
- spray-maalia
- suojapaperia pöydälle
- taulun ripustusta varten metallilankaa tai kanttinauhaa ja piikki, jolla teet reiät taulupohjaan sekä pyöröpihdit, joilla saat metallilangan taivutettua

Päätä, teetkö taulun vai postikortin.

Mikäli teet taulun, kiinnitä metallilangasta tai kanttinauhasta ripustin taulun taakse aivan ensimmäiseksi.

Suunnittele piirrettävä aihe.

Piirrä tai jäljennä kopiopaperin avulla kartongille tai kovalevylle, riippuen siitä teetkö taulun vai postikortin.

Suojaa pöytä sanomalehdillä.

Pursota liimaa kuvion viivoja pitkin. Näin syntyy kohokuvio.

Anna kohokuvion kuivua yksi vuorokausi ennen maalaamista.

Maalaa työ siveltimellä.

Vaihtoehtoisesti voit maalata myös spray-maalilla. Silloin sinun ei tarvitse odottaa kohokuvion jäähtymistä vaan voit maalata heti liimalla piirtämisen jälkeen.

Koskaan et suojaa liian suurta aluetta, kun maalaat spraymaalilla.

Ravistaa maalipurkkia hyvin, ennen kuin alat maalata.

Lopetettuasi maalaamisen käännä purkki ylösalaisin ja suihkuta maalia suojapaperiin. Kun maalia ei enää tule, niin lopeta heti. Ellet tyhjennä suutinta, se menee tukkoon ja vaikka purkki olisi melko täysi, siitä ei tule enää maalia. Taideteoksia voi tehdä Erikeeper-liimalla myös siten, että annat liiman valua pullostasta tai putkilosta sikin sokin pahville ja lopuksi maalaat spray-maalilla. Näissä taideteoksissa lopputulos on sitä hienompi mitä rohkeammin käytät värejä.

Mannerheimin lemmenjuoma

Mannerheimin lemmenjuomaan tarvitset:

- 10 litran ämpärillinen mustia viinimarjan lehtiä
- 100 g sitruunahappoa (apteekista)
- 1½ kg hienoa sokeria
- 8 litraa kiehuva vettä
- mehupulloja
- siivilä

Kerää ämpäri täyteen mustan viinimarjan lehtiä.

Sekoita sitruunahappo lehtien joukkoon.

Kaada ämpäriin 8 litraa kiehuva vettä.

Anna seistä 1-2 vuorokautta.

Siivilöi lehdet pois.

Lisää 1½ kg sokeria. Laita kylmenemään

Kylmänä juoma on valmis nautittavaksi.

Juoman voi pakastaa.

Räiskäleiden paistaminen nuotiolla

Räiskäletaikinaan tarvitset:

- 25 kananmunaa
- 7 litraa maitoa
- Noin 2 kg vehnä jauhoja
- 1½ dl sokeria
- 5 tl suolaa
- 1 dl öljyä

Räiskäleiden paistamiseen tarvitset:

- astia valmiille räiskäleille (jollei sinulla ole jono syöjiä vieressä odottamassa)
- halkoja hiilloksen valmistamiseen
- paistinlasta
- pieniä puita, lastuja tms.
- räiskälepannu
- tulitikut
- ½ kg voita ja voiveitsi

Vatkaa jauhot pyörivin liikkein maidon sekaan. Lisää sokeri, suola sekä öljy. Anna taikinan seistä vähintään ½ tuntia. Lisää kananmunat ennen paistoa. Osan maidosta voit korvata vichyllä.

Varaa ensin mahdollisimman pieniä puita, jotta räiskäleet saavat paistua ilman palamista. Tee nuotiolle hiillos ennen paistamisen aloitusta. Sitten tarpeen mukaan lisää nuotioon pieniä puita.

Kun räiskäle alkaa olla kääntövalmis, työnnä paistinlastaa reunoista keskustaan päin koko räiskäleen ympäri. Työnnä paistinlasta mahdollisimman keskelle räiskälettä. Nosta paistinlastalla räiskäle selvästi irti pannusta, niin saat sen helpommin käännettyä. Paista sitten toinen puoli.

Räiskäleen kääntäminen heittämällä on yhtä helppoa tavallisella lättypannulla kuin muurinpohjapannulla. Muurinpohjapannu on vain painavampi ja sinun on pidettävä siitä molemmilla käsilläsi kiinni.

Ennen heittokääntöä, varmista paistinlastalla, että koko räiskäle on irti pohjasta. Valuta räiskäle 1-2 cm pannun etureunan ulkopuolelle. Pidä pannua eteen kallellaan. Heitä korkeutta etukautta ja nappaa räiskäle takaisin pannuun, kun räiskäle on kääntynyt ilmassa ympäri. Paista sitten toinen puoli.

Hyvät tikkupullat

Paistamista varten tarvitset hiilloksen ja paistotikkuja. Paistotikku on kuin makkaratikku, jonka kärjestä on kuorittu kaarnaa pois noin 20 cm.

Sekoita keskenään:

Lisää kuiviin aineisiin:

- 5 dl vehnä jauhoja
- 1 tl suolaa
- 2tl leivinjauhetta
- 2 dl vettä
- 100 g pehmeää voita

Taikina on heti valmista leivottavaksi. Ota taikinasta pikkupullan kokoinen pala.

Pyöritä se käsissäsi palloksi.

Liikuta kämmeniä vastakkain edes takaisin, niin että taikinapallosta on tullut noin 15 cm pitkä ja 1-2 cm halkaisijaltaan oleva pötkö.

Purista taikinan toinen pää paistotikun kärkeen.

Pyöritä paistotikkua siten, että taikina kiertyy kepin ympäri. Kierteiden väliin saa jäädä tyhjää. Purista taikinan loppupää kiinni loppuosan taikinaan.

Paista tikkupullaa hiilloksella.

Pyöritä koko ajan paistotikkua ympäri, jotta tikkupulla paistuu tasaisesti.

Tikkupulla on kypsä, kun se lähtee ihan helposti irti paistotikusta.

Ota valmis tikkupulla lautasliinan avulla irti paistotikusta.

Pujota tikkupullan sisustaan voita tai hilloa.

Nauti.

Halutessasi voit laittaa alumiinifolion tikkujen päälle, jos tikun pää ei ole ihan puhdas. Tai voit myös vuolla sen puhtaaksi.

Muistia vaativa leikki: 1,2,3,4,5

Numeroi muutamia toimintoja, jotka ovat leikkijöille mahdollisia, esim.:

- taputa käsiä
- laita vasen käsi oikealle olkapäälle
- nouse ja istu
- nosta vasen jalka oikean polven päälle
- käännä päätäsi vasemmalle ja oikealle

Ohjaaja lukee listan kerran hitaasti ja selvästi. Sen jälkeen hän sanoo vain numeron ja leikkijät yrittävät muistaa, mitä piti tehdä.

Kolmen kertomataulu

Piirissä on noin 4-6 henkilöä. Tavoitteena on laskea numero kerrallaan yhdestä kolmeenkymmeneen. Piirissä edetään järjestyksessä myötäpäivään. Jokainen sanoo aina seuraavan numeron.

Leikin juju on siinä, että kaikki numerot kolmosen kertomataulusta tai numerot, joiden kirjoitusasussa on numero kolme, taputetaan, eikä niitä sanota ääneen. Taputukset tulevat siis numeroille 3, 6, 9, 12, 13, 15, 18, 21, 23, 24, 27, 30. Kun taputtaa väärässä kohdassa tai sanoo numeron, vaikka olisi pitänyt taputtaa, piiri aloittaa uudestaan numerosta 1. Tästä saadaan kiva kilpailu useamman piirin kesken.

Salainen ystävä

Leirin alussa kirjoitetaan kaikkien leikkiin osallistuvien henkilöiden nimet papereille, yksi nimi aina yhteen paperiin. Taitetut paperit laitetaan hattuun. Jokainen ottaa vuorollaan hatusta yhden nimen. Jos nimi on oma, paperi laitetaan takaisin hattuun ja otetaan uusi nimi. Toisille ei kerrota, kenen nimen kukakin sai. Leikin tarkoituksena on olla koko leirin ajan salainen ystävä sille henkilölle, jonka nimen sai itse hatusta.

Ystävyyden tekoja voi olla esim. kirjeen kirjoittaminen, metsämansikoiden kerääminen tai lähteä yhdessä pelaamaan. Leirin lopussa paljastetaan yksi kerrallaan, kuka oli kenenkin salainen ystävä leirin ajan. Yksi aloittaa sanomalla, kenelle oli leirin ajan salainen ystävä. Seuraavaksi ystävyyden kohteena ollut henkilö kertoo, kenen salainen ystävä itse oli. Näin edetään, kunnes kaikki ovat paljastaneet, kenen salaisia ystäviä ovat olleet.

Ruotsinsuomalaiset

Olen käynyt Ruotsissa ruotsinsuomalaisten järjestämässä leirikouluissa, leireillä ja askartelukursseilla ohjaajana 1970-luvun loppupuolelta asti. Kun menin ensimmäistä kertaa leirille ohjaajaksi, Eskilstunassa vastassa ollut leiripomo kysyi, voiko hän auttaa kassini kantamisessa. Hän totesi, että täällä on varmasti kiviä, kun on niin painava kassi. Vastasin, että niin onkin. Hän kysyi, että luuletko, ettei täällä Ruotsissa ole kiviä. Tarvitsin tietyn kokoisia kiviä kädentaitoihin. Hän lisäsi leirin lopussa, jatkossa en ihmettele, miksi Inkun kassi painaa.

Ruotsinsuomalaisten lasten ja nuorten leireillä tärkeä tavoite on säilyttää ja parantaa osallistujien suomen kielen ja Suomen kulttuurin taitoa. Siksi laulu-leikit, sadut, lorut ja kaikki sanoihin liittyvä toiminta on tärkeää. Kerran illalla hiljaisuuden aikana 7-vuotias poika toi minulle kirjeen, jonka hän oli kirjoittanut tikkukirjaimin: INKKU, MEIDÄN KÄMPÄSSÄ POJAT HAUKKUU SINUA INKKU-KINKUKSI. SUA VOIDAAN VAIKKA PALOITELLA. OLE VAROVAINEN! PETRI

Leireillä osallistun aina kaikkiin ohjaajien tehtäviin. Ruotsinsuomalaisten leirillä olen vakiinnuttanut ohjelmaan osallistujien uintitaidon tarkistuksen leirin alussa. Lasten uinninvalvonta on huomattavasti varmempaa, kun ohjaajat tietävät, keitä lapsia pitää erityisesti tarkkailla vedessä. Uintitaidon tarkistuksessa lapset uivat kävelysvyvyisessä vedessä merkityn matkan sekä mahallaan että selällään. Uintityyli on vapaa. Lisäksi he sukeltavat pohjasta hiekkaa käteensä.

Vinkkejä suomalaista kulttuuria ja suomen kieltä tukeviin ohjaustilanteisiin

- Suunnittele askarteluaiheet siten, että valmiit työt ja niiden tekeminen tukevat suomen kulttuurin oppimista.
- Jos askartelijan suomen kielen sanavarasto on vähäinen, näytä itse tekemällä mallia, miten työ tehdään. Kerro samalla sanoin selittämällä, mitä teet. Näytä askartelumateriaalia tai työkalua, jonka nimen sanot.
- Käytä ohjauksessasi sanoja tukemaan sanan tarkoittamaa äänensävyä ja eleitä. Varovasti ja hitaasti sanot ja kuvailet eri tavoin kuin voimalla ja nopeasti.
- Ole kiinnostunut askartelijoiden kotimaan kulttuurista. Rohkaise askartelijoita keskustelemaan Suomen kulttuurin lisäksi heidän oman maansa kulttuurista. Silloin tulee huomattua sekä yhtäläisyyksiä että eroja. Miettikää syitä eroille, mitkä asiat ovat muokanneet kulttuurin sen saamaan suuntaan.

Krookukset paperinarusta

Näitä tarvitset:

- kukkateippiä
- ohutta metallilankaa
- ohutta paperinarua, esimerkiksi vihreää lehtiin, keltaista ja lilan väristä terälehtiin ja valkoista heteisiin
- sakset

Leikkaa paperinarusta noin 25–30 cm mittaisia pätkiä kukan terälehtiä varten. Yhteen kukkaan tarvitaan viisi narunpätkää.

Avaa kukan terälehteä keskeltä narua noin 10 cm. Molempiin päihin jää naruihin normaali kierre.

Tee 180 asteen kierre keskelle avattuun terälehteen ja taita terälehti kaksin kerroin. Tee näitä viisi kappaletta.

Leikkaa kukan heteitä varten 3-5 kappaletta 20 cm mittaista narun pätkää. (Voit käyttää myös valmiita askarteluheteitä.)

Tee yksi tavallinen solmu narun toiseen päähän heteisiin tarkoitettuihin naruihin.

Ota käteen solmitut heteet ja asettele terälehdet nuppuisena ympärille.

Sido ohuella metallilangalla kukan osat yhteen terälehtien alapuolelta.

Leikkaa kukan varret eripituisiksi.

Leikkaa vihreästä paperinarusta noin 25 cm mittaisia narunpätkiä ja avaa ne.

Tee avatusta vihreästä paperinarusta lehdet ja laita ne kukkasen ympärille.

Kiinnitä ne kukkateipillä. Kukkateippiä täytyy venyttämällä kiertää, jotta liimaus tulee paremmin esiin teipistä.

Avaa kukat aukinaisiksi. Ne aukeavat helpommin, kun painat kukkaa peukaloa vasten.

Näitä kukkia voi käyttää esimerkiksi ikkunoiden välissä rimaan kiinnitettynä (tee piikillä reikä rimaan ja pujota kukka). Voit myös käyttää kukkia maljakkossa koristeena tai voit tehdä niistä kukkakranssin.

Paperista perhonen

Näitä tarvitset:

- 1 kpl aikakauslehden värikäs sivu
- 1 kpl kukan hede askartelukaupasta
- sakset

Leikkaa kaksi erikokoista neliötä esim. 12 x 12 cm ja 9 x 9 cm. Neliön kokoja voit muunnella aivan pienestä vaikkapa jättikokoon. Saat helpoiten tehtyä neliön, kun taitat paperin kulmasta vastakkaiseen kulmaan, lyhyen tai pidemmän matkaa. Leikkaa taittelusi mukaisesti neliö paperista.

Tee haitaritaitoksia. Aloita paperin taittaminen leikkaamasi neliön kulmasta. Taita $\frac{1}{2}$ cm kulmasta neliön keskelle päin.

Käännä paperi ylösalaisin (=pöytää vasten ollut puoli kohti kattoa).

Taivuta sama $\frac{1}{2}$ cm samasta taitetusta kulmasta taas neliön keskelle päin.

Ja käännä jälleen neliö ylösalaisin. Jatka kunnes olet toisessa päässä.

Tee samoin toiselle neliölle.

Taivuta molemmat haitaritaitetut neliöt keskeltä kaksin kerroin, niin saat keskikohdan esiin.

Nyt laita haitaritaitokset päällekkäin siten, että keskikohdat ovat päällekkäin ja taitosten molemmat pitkät sivut ovat samansuuntaisesti. Ei siis ristimuotoisena.

Sido haitaritaitetut neliöt toisiinsa pyöräyttämällä kukan hede kerran molempien haitaritaitosten keskustan ympäri, niin että haitaritaitetut neliöt pysyvät päällekkäin.

Kieritä heteen molemmat päät toistensa ympäri, jotta sidos pysyy kiinni. Heteen päät muodostavat perhosen tuntosarvet.

Avaa lopuksi perhosen siivet niin auki, kuin haluat niiden olevan.

Saat kauniin kortin, kun liimaat perhosen korttikartongille. Voit myös laittaa perhosen roikkumaan langalla ikkunaan. Tai voit tehdä monta perhosta ja laittaa ne mobilen tapaisesti roikkumaan vaikka luonnosta haettuun oksaan. Pienet perhoset sopivat hyvin kesäisiksi korvakoruiksi.

Kankaan kuviointi kontakti- muovilla ja spraymaalilla

Näitä tarvitset:

- Valkoista kangasta
- Spray-maalialia
- värillistä kontaktimuovia
- tussi tai kynä
- sakset
- suojamuovia, sanomalehtiä tai jätessäkki, josta leikattu sivut ja pohja auki

Mieti ensin mitä haluat tehdä. Teetkö verhot, pöytäliinan tai jotain muuta? Minkälaisia kuvioita haluat?

Leikkaa esim. lintuja, kolmioita, ympyröitä tms. valitsemiasi kuvioita värillisestä kontaktimuovista.

Levitä kangas suojatulle pöydälle.

Irrota kontaktimuovista suojapaperi pois.

Paina kuviot kankaaseen kiinni.

Aloita maalaus, kun olet liimannut kaikki haluamasi kuviot. Jos teet isoa työtä, vie kangas roikkumaan pyykkinarulle ja maalaa se siinä. Muista, että suojata täytyy aina reilusti isompi alue, kuin mitä työn koko on. Tarkista ensin, onko uudessa spray-maalipurkissa suuttimen alla punainen rengas, joka pitää poistaa ennen kuin spray-maali on käytettävissä.

Ravista purkkia noin 1 minuutti. Kun aloitat maalaamisen, heiluta purkkia koko ajan, kun maalaat.

Ota kontaktimuovista leikatut kuviot pois kankaasta, kun maali on kuivunut.

Silitä koko kangas nurjalta puolelta, kun maali on kuivunut.

Samoilla kuvioilla voit tehdä seuraavan työn niin kauan, kunnes kontaktimuovin liimapinta on kuivunut, eikä tartu enää uuteen kankaaseen.

Muista, että lopuksi spraymaalipurkki pitää kääntää ylösalaisin ja painaa niin kauan kohti suojapaperia, että suutin on tyhjä.

Huopataulut

Näitä tarvitset:

- askartelumaalia
- erivärisiä huopakankaan palasia
- kynä
- liimaa
- pieni nahanpalanen taulun seinään ripustamista varten
- sakset
- sivellin
- suojapaperia
- taulun pohjalevyksi lastulevyä tai kovalevyä

Maalaa taulun pohjalevy esim. mustaksi.

Voit halutessasi myös päällystää pohjalevyn kankaalla.

Leikkaa nahkaan kaksi viiltoa ristiin. Tästä nahan palasta valmistuu ripustuslenkki taulua varten.

Kiinnitä ripustuslenkki liimalla taulun taakse, kun työ on kuivunut.

Piirrä ja leikkaa huopakankaasta kukkasia, kukan lehtiä, sieniä, perhosia, mitä vain mielesi mukaan. Voit käyttää mallina vaikka piparkakkumuottia.

Liimaa osat taulupohjalle.

Neulahuovutuksella kranssi

Näitä tarvitset:

- erivärisiä karstavilloja
- huovutusneula
- luonnon oksa
- styroksinen kranssipohja

Suunnittele kranssiin haluamasi kuvio. Se voi olla vaikka raidallinen tai kukka-aiheinen.

Ota käteesi villa, joka jää kranssin pohjaväriksi.

Levitä ohut kerros pohjavärivillaa pienelle alueelle kranssipohjan päälle.

Ota neula sormiisi niin, että se pysyy pystyasennossa.

Pistele neulalla villaa niin syvälle, että neulan alaosan väkäset uppoavat kranssipohjan sisään.

Pistele vieriviereen.

Lisää villaa uudelleen ja uudelleen, kunnes kranssipohja on peitossa (paitsi seinään tuleva sivu eli jätä kranssin tausta huovuttamatta).

Asettele suunnittelemasi kuvion mukaisesti erivärisiä villahautuvia pohjavärin päälle neulalla pistelemällä. Jos teet kukkia, voit neulalla pistelemällä kiinnittää pieniä villatupsuja kukan terälehdeksi, mykiöksi ja lehdeksi.

Tee pieni kolo vinottain yläviistoon kranssipohjan nurjalle puolelle. Kolo toimii hyvin ripustimena, jos sinulla on esim. ovesa tai seinässä naula, johon laitat kranssin roikkumaan. Tai voit halutessasi Lopuksi voit halutessasi pyörittää nauhaa kranssin ympäri tai yläosaan. Nauhan avulla saat kranssin roikkumaan seinään tai oveen.

Huovuttamalla rannekoru

Näitä tarvitset:

- 3 eri väriä lampaan villaa
- isosilmäinen parsinneula tai metallilankaa
- kuplamuovia tai froteepyyhe
- leikkuualusta
- lämmintä vettä
- Marseille-saippuaa
- mattoveitsi
- naskali
- puuvillalankaa

Asettele villat kerroksittain noin 20 cm x 8 cm alueelle.

Kostuta villa saippuavedessä ja painele levy litteäksi, jotta se on kauttaaltaan märkä. Lisää saippuaa käsiisi.

Hiero villalevyä sormin varovasti sillä tavalla, että villalevyt pysyvät järjestyksessä.

Rullaa villalevy tiukaksi kääretortun tapaiseksi rullaksi, kun villa on hieman huovuttunut.

Laita huovutustyö muovin tai froteepyyhkeen sisään.

Jatka rullaamista kaksin käsin, ensin kevyesti, sitten kovemmin.

Avaa rulla. Jos huovutustyö ei ole vielä riittävän tiivistä, jatka rullaamista.

Huuhtelee saippuavesi pois vuorotellen kuumalla, kylmällä, kuumalla, kylmällä ja viimeiseksi kuumalla vedellä.

Pyörittele huuhdeltu villa kuivan pyyhkeen päällä, jotta kosteus haihtuu.

Viipaloi huopapötköstä noin 1 cm mittaisiksi paloiksi.

Suunnittele koru puuhelmistä ja omatekoisista huovutushelmistä.

Tee reikä huopahelmen sivusta, jotta kierrekuvio jää näkyviin.

Laita ohut metallilanka kaksin kerroin ja pujota puuvillalanka helmen läpi.

Laita vuorotellen puu- ja huopahelmi, ellet ollut muuta suunnitellut.

Taita nyörin toinen pää kaksin kerroin ja solmi, niin saat toiseen päähän lenkin.

Toiseen päähän pujota puuhelmi, jonka solmit puuvillanyörin päähän. Näin sinulla on korussasi kaunis lukko.

Voit valmistaa saman ohjeen mukaisesti kaula- ja rannekorun.

Tonttukortti

Näitä tarvitset:

- kynä
- paperiliimaa
- punaista kartonkia
- sakset
- valkoista paperia

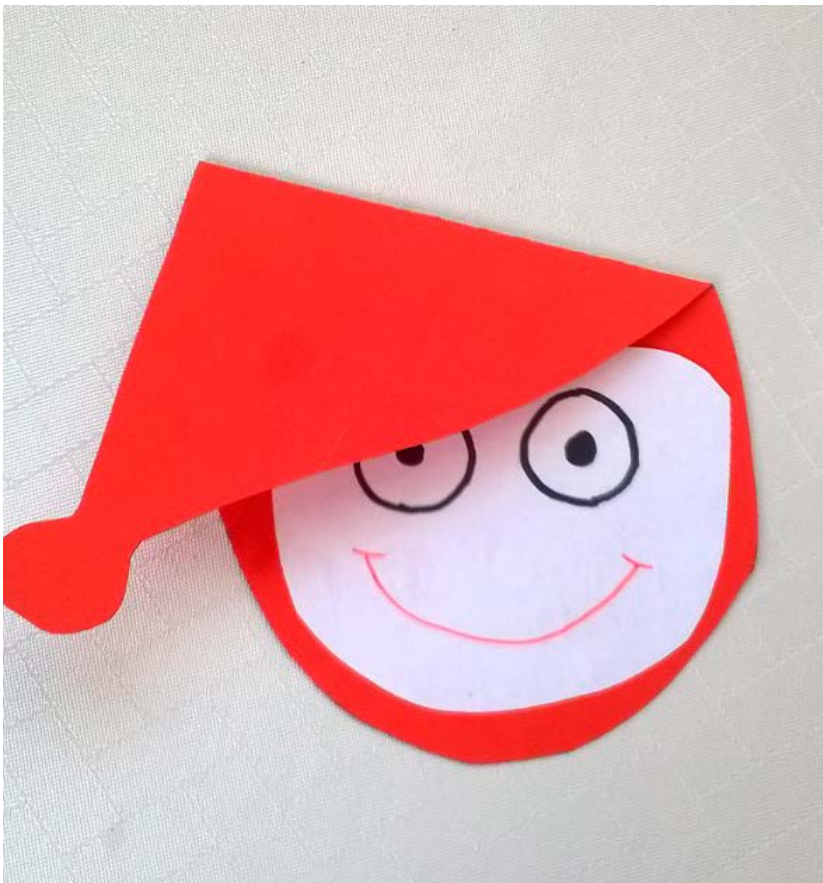
Piirrä ja leikkaa kuvion mukainen korttipohja punaisesta kartongista.

Piirrä ja leikkaa valkoisesta paperista tontun kasvot, jotka sopivat kartongin alaosaan.

Liimaa valkoisesta paperista leikatut tontun kasvot punaisen kartongin alaosaan.

Piirrä tontulle ilmeet.

Kun taitat tonttukortin tonttulakin kohdalta vinottain, saat tonttukortin mah-
tumaan kirjekuoren sisälle.

Enkelikortti

Näitä tarvitset:

- hopea-, kulta- ja sininen tussi
- katkoteräveitsi (saksetkin käyvät)
- liima
- sakset
- sinistä kartonkia enkelille
- valkoista kartonkia kortin pohjaksi, leveys kaksi tavallista kortin leveyttä

Leikkaa enkelin kaavan mukainen pala sinisestä kartongista.

Piirrä hopeisella tussilla enkelille näkyviin siipiä ja helmaa.

Taita valkoisesta korttikartongista molemmista sivuista keskiosaa kohti sen verran, että kortin taitetut ulkoreunat juuri ja juuri koskettavat toisiaan. Tee vahvat taitteet, jotta kortti pysyy kiinni ja on helppo aukaista.

Tee kortin oikeaan taitteeseen katkoteräveitsellä (tai saksilla) neliön muotoisen ikkunareikä.

Piirrä kortin sisäpuolelle kynttilöitä.

Piirrä yksi kynttilöistä näkymään ikkuna-aukosta.

Liimaa enkeli kortin vasempaan taitteeseen siten, että enkelin kädet menevät vähän taitteen yli (eli eivät ole liimattuna korttiin).

Tarina sana kerrallaan

Tätä leikkiä on leikitty ruotsinsuomalaisten leireillä. Leikin myötä tulee harjoitettua sekä suomenkieltä että Suomen kulttuuria.

Kaikki osallistuivat kirjoitukseen, jossa jokainen sai sanoa yhden sanan ja siitä tuli leirin päätöstilaisuuteen mukava ohjelma.

Kerätään ensin Suomeen liittyviä tarinan aiheita. Valitaan aiheista kerrallaan yksi, josta tarina kerrotaan. Ollaan piirissä. Jokainen sanoo vuorollaan yhden sanan. Vieruskaveri jatkaa tarinaa aina vain yhdellä sanalla. Tärkeää on se, että pitää ensin kuunnella, mitä viereinen kertoja sanoo, ennen kuin voi päätätä, mitä itse sanoo. Tällä tavalla saadaan yhteinen, sujuvasti etenevä tarina.

Erilaisten ryhmien ohjaajat

Inkun Ideapajassa on vuosien varrella käynyt monenlaisten ryhmien ohjaajia. Mukana on ollut mm. opettajia, vammaisten ohjaajia, eläkeläisten ohjaajia, päiväkodin työntekijöitä, leikkikentän ohjaajia, leiriohjaajia, seurakunnan lastenohjaajia, nuoriso-ohjaajia, lapsi- ja nuorisojärjestöjen ohjaajia. Tyypillistä kaikille ohjaajille on ollut, että he ovat hakeneet uusia ideoita, joita toteuttaa omien ryhmensä kanssa. Ohjaajat ovat hakeneet monesti koko vuoden askarteluaiheet kerralla. Sitä varten onkin hyvä, että Ideapajassa on koko vuoden ajan kaikkiin juhlapäiviin ja vuodenaikoihin liittyvät aiheet koko ajan esillä.

Jos samanaikaisesti Ideapajaan on tullut eri ryhmien ohjaajia hakemaan ideoita omille ryhmilleen, niin olen etukäteen ottanut selvää kunkin ryhmän tarpeista. Mielelläni otan huomioon kaikkien toiveet, jotta jokainen saa omalle ryhmälleen hyödyn sekä saa toteuttaa itseään uusilla ideoilla. Tärkeää on, että jokainen pystyy tekemään omien taitojensa mukaisesti.

Vinkkejä ryhmien ohjaajien ohjaustilanteisiin

- Virittele askarteluja tehdessä koko ryhmän keskusteluaiheeksi ryhmien ohjaamisen hyvät käytänteet. Vertaistuesssa ja toisilta oppimisessa on voimaa. Jakakaa kokemuksia niin aihevalinnoista kuin ohjaustavoista, ryhmien käytännönjärjestelyistä ja ohjaajan työssä jaksamisesta.
- Jos ryhmien ohjaajat ovat hakemassa ideoita omien ryhmänsä ohjaamiseen, mieti mitä ehdotat kunkin ohjaajan ryhmien aiheiksi, etenkin mitä malleja esittelet.
- Ota esille muistiinpanovälineet sekä kartonkeja ja saksia, jotta ryhmien ohjaajat voivat tehdä kaavoja ja kirjata ohjeita muistiin.
- Kun ryhmän ohjaajat askartelevat, kerro erilaisia soveltamismahdollisuuksia. Anna askartelijoille myös tilaa jakaa omia soveltamisideoitaan.
- Muistuta, että ryhmän ohjaajana on tärkeää toivottaa tervetuloa kaikille tulijoille ja huomioida heitä kaikkia ryhmän aikana. Erityisesti kannattaa huomioida kaikki uudet ryhmäläiset ja kauemmin ryhmästä poissaolleet osallistujat.

Tinakoru

Näitä tarvitset:

- ½ tinatankoa
- 2 kpl puulevyjä, esim. vaneria
- jäteaineastia
- katkoteräveitsi
- kaulanauhaksi nahkanyöriä
- kipsin kaiverrukseen mikä vain terävämpi esine, esim. vanha ruuvimeisseli
- kipsin sekoitusastia, esim. toinen tyhjä maitotölkki
- korurengas korun kiinnittämiseksi nahkanyöriin
- kuminauha
- kynä
- lusikka
- mallikipsijauhetta
- pahvin palasia
- paperia
- pieni viila
- piikki eli naskali
- sivuleikkurit
- sähkölevy
- tinakauha
- tyhjä maitotölkki
- vettä

Valmista ensin kipsipalikka, jota tarvitset tinan valamisessa. Tee se muutama päivää aiemmin, että se on kokonaan kuiva ennen tinatyön aloittamista. Leikkaa ensimmäinen maitotölkki noin 10 cm korkuiseksi töläksi tai käytä valmista esim. muovista kipsisekoitusastiaa.

Laita tölkin pohjalle 4 cm korkeuteen asti vettä.

Lisää kipsijauhetta vähitellen ripotellen, kunnes kipsijauhe jää veden pinnalle saarekkeeksi. Älä sekoita ennen tätä saarekevaihetta.

Sekoita rauhallisesti pohjan kautta. Älä vatkaa kipsiseosta.

Ota lusikka pois seoksesta.

Lyö tölkkiä pöydän pintaan, jotta ilmakuplat menevät pois, jos seoksen päällä on ilmakuplia.

Kaada valmis kipsiseos toiseen maitotölkin alaosaan leikkaamaasi noin 5 cm korkeaan purkkiin.

Anna kuivua muutaman päivän ajan.

Revi maitotölkki pois kipsipalikan ympäriltä, kun kipsipalikka on ihan varmasti kuivunut.

Hahmottele korun muoto kynällä paperille piirtäen. Huomioi, että korun ympärille jää vähintään 1 cm kipsipalikassa tyhjää tilaa kaikkialle muualle paitsi yhdelle sivulle. Sillä yhdellä sivulla kaiverruksen tulee osua ihan reunaan asti. Siitä tulee tinan kaatoa varten valuaukko. Korun muodon tulee olla yhtenäinen, jotta tina sulatettuna menee yhdellä kaadolla joka paikkaan korua, vaikka et näkisikään kuvion syvimpiin osiin asti.

Kaiverra paperille hahmottelemasi korun kuvio kipsipalikkaan.

Kun kaiverrus on valmis, laita kipsipalikka kahden puulevyn väliin.

Kiinnitä kuminauhalla puulevyt kipsipalikan ympärille. Huomioi, että valuaukko pysyy tyhjänä.

Sulata tina tinakauhassa levyn päällä.

Vedä kuuman tinan päältä tarvittaessa pahvilla karsta pois päin

kaatosuunnasta.

Kaada tina kipsipalikan valuuaukosta.

Anna tinan jäähtyä.

Ota kumirengas pois puupaikoiden ympäriltä.

Kaada koru pöydälle. Se irtoaa helposti sekä kipsistä että puusta.

Viilaa tarvittaessa tinakorun reunat.

Paina piikillä eli naskalilla reikä tinakoruun, jotta saat pujotettua koruun nahkanyöriin.

Kiinnitä nahkanyöri korurenkaaseen.

Laita solmu nahkanyöriin.

Voit käyttää tätä samaa korumuottia niin kauan kuin se on ehjä. Yleensä muotti kestää pitkään.

Metallilangasta ikkunakoriste

Näitä tarvitset:

- eri paksuisia metallilankoja
- kynä
- mitä vain pujotettavia koristeita: helmiä, nappeja ja itse tekemiäsi koristeita esim. metallilankaa kynän ympärille pyörittäen saat veikeän vieterikorun.
- nappeja
- sivuleikkurit

Väännä metallilangasta haluamasi muotoinen taulun kehys.

Jos valitset taulun muodoksi sydämen, taivuta symmetrian vuoksi metallilanka ensin kaksin kerroin. Taita metallilangan yläosa pyöreän purkin avulla sydämen yläosaksi. Tee sama sydämen toiselle puoliskolle. Näin saat siistit kaaret. Yhdistä taulun kehysten muodostavat metallilangan päät ohuemmalla metallilangalla toisiinsa.

Kierrä muutama kierros ohutta metallilankaa yhteen kehysten mutkista tai pyöreässä kehyksessä mihin vain kohtaan kehystä.

Jatka siitä ohuen metallilangan kuljettamista vastakkaiselle puolelle kehystä. Pujottele matkan varrella metallilankaan nappeja tai helmiä.

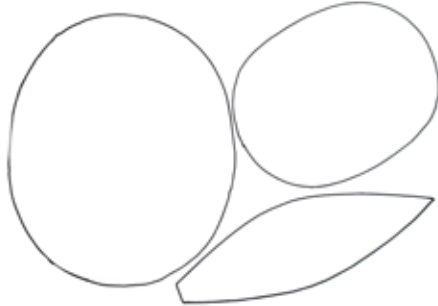
Kieräytä metallilankaa kehysten toisen reunan ympäri ja jatka matkaa koristeita lisäten ja metallilangalla seittiä reunasta toiseen kyhäten.

Tee metallilangasta ripustuskoukku taulun yläosaan.

Silkkitulppaani

Näitä tarvitset:

- askarteluvanua 60/80 g
- Erikeeper-liimaa
- kukkateippiä
- ohutta metallilankaa
- puisia grillaustikkuja
- tukikangasta
- vihreätä lakanakangasta
- vuorisilkkiä

Silitä tukikangas kahden lakanakankaan sisään.

Leikkaa pienemmän kaavan mukaan askarteluvanusta soikionmuotoinen pehmuste kukan sisään.

Leikkaa vuorisilkistä isompi soikio.

Laita soikiot päällekkäin, silkki alimmaiseksi.

Kasta tikun pää liimaan ja laita se keskelle vanua.

Ota yläreunasta silkistä kiinni ja taivuta vanun päältä sen alareunaan.

Taivuta kukkaosa vasemmalta puolelta oikealle ja vastaavasti taivuta kukkaosa oikealta puolelta vasemmalle. Huolehdi sauman siisteydestä.

Rypistä alaosa tikun ympärille tasaisesti.

Pyöritä metallilankaa kireästi kukan kiinnitykseen.

Peitä metallilangan osuus sekä tikku kukkateipillä. Kukkateippi täytyy kiertää tikun ja tulppaanin alaosan ympärille venyttämällä, jotta teipin liimaosa tulee esiin.

Laita leikattu kukanlehti tikun päälle ja kiinnitä kukkateipillä.

Silkkiruusu kastemekkaan tai lahjapakettiin

Näitä tarvitset:

- 2 erilevyistä silkkinauhaa, pituus on 120 cm kummallakin
- kynä
- mittanauha
- rullalankaa
- silitysrauta ja -lauta
- silminneula

Taivuta leveämpi silkkinauha kaksin kerroin eli päät vastakkain.

Silitä taitoskohta, jotta siitä tulee terävä.

Laita kapeampi silkkinauha myös kaksin kerroin ja silitä teräväksi senkin taitekohta.

Laita kapeampi silkkinauha leveämmän silkkinauhan sisälle siten, että taitokset ovat tiukasti yhdessä kiinni.

Ompele muutamalla pistolla liitoskohta yhteen kiinni.

Päätä ommel siten, että ommel ei purkaannu.

Merkkaa leveämmän silkkinauhan oikeaan ja vasempaan pitkään reunaan mittanauhan ja kynän avulla tulevien ompeleiden kohdalle pienet pisteet seuraavien etäisyyksien päähän aina edellisestä pisteestä. Aloita etäisyyden mittaaminen taitekohdasta. Vasemmalle sivulle ompeleiden pisteiden etäisyydet ovat 6 cm, 11 cm, 12 cm, 15 cm, 13 cm. Oikealle sivulle ompeleiden pisteiden etäisyydet ovat 7 cm, 9 cm, 14 cm, 14 cm, 15 cm.

Ompeleet tehdään merkkien kohdalle reunalle siten, että neulalla pistetään silkkinauhan alapuolelta molempien leveiden silkkinauhan kaitaleiden läpi päälipuolelle ja lanka viedään neulan kanssa silkkinauhan sivun ulkopuolelta takaisin silkkinauhan alapuolelle. Sieltä taas tehdään pisto ylös. Aina tehdään siis pisto alapuolelta ylös ja palautus reunan ulkopuolen kautta alas. Varo, että et ompele ohuempia silkkinauhoja vahingossa kiinni leveämpään silkkinauhaan.

Ota etusormipeukalo-otteella alimmaisten ommelten alapuolelta kiinni leveästä silkkinauhasta ompelemisen jälkeen.

Ota toisella kädellä kiinni kapeamman silkkinauhan päistä.

Vedä rauhallisesti, hitaasti, kapeita silkkinauhan suikaleita niin kauan, että kädessäsi on kaunis ruusu.

Jos haluat kiinnittää ruusu kastemekkaan, kiinnitä se muutamalla ommelpistolla. Jos käytät ruusun pakettin koristeeksi, voit sitoa kapeilla silkkinauhoilla ruusun kiinni pakettiin.

Vieraskirja / muistojen vihko

Näitä tarvitset:

- 15 kpl noin 42 cm x 15 cm kokoisia papereita, mieluiten vahvuus on voimapaperin luokkaa
- 2 kpl 21 cm x 15 cm kartonkia
- 2 kuivaa luonnon oksaa esim. pajusta, noin 12cm pitkiä, paksuus noin 6 mm
- 2 narunpätkää, noin 20 cm pitkiä
- kuviollista kangasta tai vastavaa kansien päälle
- leikkurit oksien leikkausta varten
- liimaa
- paperin rei'ittäjä
- sakset

Laita kangas pöydälle nurinpäin.

Levitä liima etukannen toiselle puolelle, aivan reunoja myöten.

Käännä etukannen liimapuoli alaspäin ja paina se kankaan päälle. Paina kämmenelläsi kantta, jotta liimaus onnistuu.

Liimaa samalla tavalla takakansi kankaaseen.

Leikkaa kannen oksat.

Taivuta kaikki kirjan sivut huolellisesti kaksin kerroin.

Rei'itä sivut taitossivulta. Rei'itä kannet.

Laita pöydälle pinoon kaikki kirjan osat. Alimmaiseksi pöytää vasten tulee yksi oksa, sitten takakansi, taitellut sivut, etukansi ja toinen oksa päällimmäiseksi. Pujota naru kaksinkertaisena takakannen yhdestä reiästä siten, että narusta jää lenkki kannen ulkopuolelle.

Pujota alimmainen oksa narun lenkistä eli narun keskikohdan ja kannen väliin.

Jatka narun päiden pujottamista sivujen ja etukannen rei'istä. Tee samat pujotukset uudella kaksinkertaisella narulla kansien ja sivujen toiseen reikään.

Pujota oksa toisestakin lenkistä läpi.

Solmi narut tiiviisti etukannen oksan päälipuolelle.

Leikkaa narut. Vahvista solmuja liimalla.

Nuoremmille askartelijoille nopeampi versio omatekoisesta muistivihosta

Näitä tarvitset:

- 1 kpl A4-kokoista värillistä kartonkia
- 10 kpl A4-paperia
- 2 haaranastaa
- piikki, jolla teet reiät paperiin haaranastoja varten

Taivuta paperit ja kartonki huolellisesti kaksin kerroin.

Laita taitetut paperit avonaisina yksitellen kansien väliin.

Tee 2 pientä reikää piikillä kaikkien papereiden ja kansien läpi taitekohdan noin 3 cm ylä- ja alareunasta.

Pujota haaranasta ja taivuta siivekkeet eri suuntiin vihon keskiaukeamassa.

Kirjekuoret marmoroiden

Näitä tarvitset:

- ikkunankuivauslasta
- marmorointiastia tai pahvilaatikko sekä jätessäkki ja kaksipuoleista teippiä
- marmoroitavat a4:sen paperit ja kirjekuoret
- sanomalehtiä
- silitysrauta ja silityslauta
- silkkimaalia tai marmorointimaalia, maalin tiputtamista varten pipetti
- tapettiliisteri
- tapettiliisterin sekoituskippo ja vispilä

Tee ensiksi liisteri paketissa olevan ohjeen mukaan tapettiliisteriastiaan. Tähän sopii hyvin esim. pieni muovämpäri.

Valmista pino sanomalehtiä marmoroitavien kirjekuorien tai kirjepapereiden alle. Aukaise sanomalehdet. Ota niistä aukeaman keskellä olevat niitit pois. Revi jokainen aukeama keskikohdasta taitteesta kahtia. Tarvitset vähintään yhden sanomalehden sivun jokaista maalaamaasi kirjepaperia tai kirjekuorta kohti. Suojaa työpöytä kokonaisilla sanomalehden aukeamilla. Niissä voi olla niitit paikallaan.

Kaada tekemäsi tapettiliisteri vähän laajempaan marmorointiastiaan, kuin maalaamasi kirjekuoren tai kirjepaperin koko. Jos sinulla ei ole tarpeeksi isoa astiaa marmorointiastiaksi, voit leikata jätessäkin auki ja laittaa jätessäkin muovina yksinkertaisena ja avonaisena pahvilaatikon sisään. Leikkaa silloin pahvilaatikoon 10 cm korkeat reunat. Laatikonpohjan ja jätessäkin väliin kannattaa laittaa kaksipuoleista teippiä, jotta jätessäkki pysyy hyvin paikallaan. Laita marmorointiastia pöydän reunalle.

Laita marmorointiastian vasemmalle puolelle yksittäisten sanomalehden sivujen pino. Sijoita roskakori lähelle maahan.

Kaada liisteriä marmorointiastiaan korkeintaan 3 cm paksuinen kerros.

Tiputa korkeintaan 5 tippaa silkkiväriä tai marmorointiväriä liisterin pintaan. Voit laittaa yhtä väriä tai muutamaa eri väriä samanaikaisesti.

Piirrä ihan liisterin pinnassa viivoja tikulla maalipisarasta toiseen joko pyörivien liikkein tai suoraan vetämällä. Tikun tilalta voit kuvioda maalia muillakin tavoilla. Voit lyödä rimaan nauvoja kampamaisesti riviin tai voit leikata kartonkiin sahalaikakuviota tai voit yhtä hyvin kuvioda vanhan rikkinäisen kamman harvoilla piikeillä.

Aseta marmoroitava kirjekuori tai kirjepaperi vaakatasossa maalilla kuvioituneen liisterin pintaan. Älä upota sitä. Päällimmäinen puoli paperista pysyy koko ajan kuivana.

Pidä paperin kapeasta reunasta kiinni toisella kädelläsi.

Nosta paperin reuna tasaisesti kiinni marmorointiastian reunaan.

Laita vapaana olevan kätesi kämmenen ulkosyrjä paperin päädyn ja marmorointiastian reunan päälle. Päällimmäisen kätesi tarkoitus on olla painona. Vedä alimmalla kädelläsi paperi marmorointiastian reunaa vasten pois liisteristä. Päällimmäisen kätesi avulla varmistat, että liisteri irtaantuu paperin alapuolelta.

Nosta marmoroitupaperi keskelle yksittäistä sanomalehden sivua marmoroitu kuviopuoli ylöspäin.

Ota ikkunanpesijälasta käteesi. Ikkunankuivauslastan tulee olla vähän leveämpi kuin marmoroitava työ.

Laita ikkunanpesijälasta marmoroidun paperin toiseen reunaan.

Pidä paperista kiinni toisella kädelle.

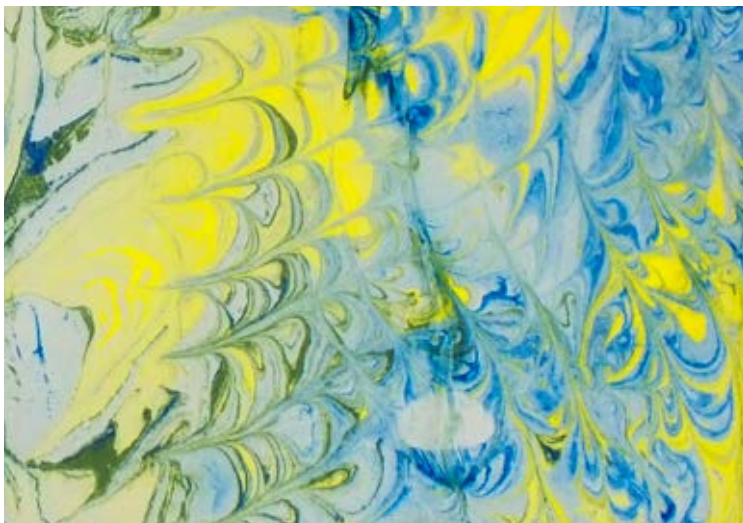
Toisella kädellä vedä ikkunankuivauslastan avulla vähän vinottaissuunnassa ylimääräiset liisterit pois kuviopuolelta. Tee veto yhdellä kerralla loppuun asti. Lopeta vetäminen heti paperin reunan ylitettyäsi.

Ota kaunis marmoroitu paperi suojatulle alustalle kuivumaan.

Pyyhi lastasta pois liisteri päällimmäiseen sanomalehteen. Voit tarvittaessa käyttää myös talouspaperia apuna. Kun sinulla on yksittäisiä sanomalehtiä pinossa, sinun on nyt helppo ottaa päällimmäinen likaantunut sanomalehden sivu lähellä olevaan roskakoriin.

Silitä marmoroidut paperit nurjalta puolelta keskilämpötilalla hetken ajan, kun marmoroidut paperit ovat kuivuneet.

Kirjepaperiin riittää, kun marmoroit vain yhden kulman. Jos haluat marmoroida kokonaan, käytä vaaleita värejä, jotta teksti näkyy selvästi. Jos kas-
tat kirjekuoren etuosan kokonaan, sinun kannattaa pitää kiinni kirjekuoren takana olevasta läpästä, kun laitat kirjekuoren marmorointiastiaan ja vedät sen sieltä pois. Jos kirjekuoren päällä on liikaa tummaa väriä osoitekoh-
dassa, tiputa siihen kohtaan pipetillä keltaista maalia yksi pisara. Keltainen maali työntää muut märkänä olevat värit pois tieltään!

Lautasliinoista kortteja

Näitä tarvitset:

- askartelukimalletta
- kaksipuolista teippiä
- lautasliinoja
- leivinpaperi
- postikorttikartonkia
- sakset
- sekoitus, jossa on puuliimaa 2 osaa ja 1 osa vettä
- silitysrauta
- sivellin
- suojapaperi pöydälle
- valkoista kartonkia kuvion materiaaliksi

Peitä pöytä suojapaperilla.

Sekoita puuliima ja vesi keskenään.

Levitä siveltimellä kartongille ohut kerros liimaseosta.

Anna liiman kuivua kosketuskuivaksi.

Irrota lautasliinan päällimmäinen osa. Sitä tarvitset jatkossa. Et tarvitse lautasliinan koristepinnan alla olevia valkoisia paperiosia.

Aseta lautasliinan päällimmäinen eli koristeosa kartongin kosketuskuivan liiman päälle, kun liima on kosketuskuiva. Voit laittaa useamman lautasliinan samanaikaisesti vierekkäin liiman päälle. Katso huolellisesti, että lautasliinaan ei jää ryppyjä.

Laita leivinpaperi lautasliinojen päälle, kun liima on kuivunut.

Silitä leivinpaperin päältä lautasliinoja noin 10 sekuntia joka paikasta.

Leikkaa yhdestä lautasliinasta haluamasi isompi kuvio kokonaisena irti ja liimaa se korttikartongin päälle. Jos haluat kolmiulotteisen kortin, leikkaa useammasta lautasliinasta samoja kuvioden yksityiskohtia niin monta kuin haluat niitä laittaa päällekkäin korttiin.

Liitä kuviot päällekkäin kaksipuoleisella teipillä.

Koristele kortti lopuksi askartelukimalteella.

Luontoaiheinen kortti

Näitä tarvitset:

- kaakelia
- kartonkia
- kasvi
- kynttilä
- ruokaöljyä
- tulitikut
- wc-paperia

Levitä puhtaalle kaakelille kevyesti öljyä paperin avulla

Pidä öljyttyny kaakelia palavan kynttiläliekin yläpuolella niin, että kaakeli mustuu.

Paina kasvi mustuneelle kaakelille wc-paperirullan avulla ja sen jälkeen paina kasvi korttikartongille.

Voit tällä tavalla monistaa kasveja jopa juurineen.

Jouluinen lumiukkokortti

Näitä tarvitset:

- askartelusilmät
- erivärisiä kartonkeja
- liimaa
- sakset
- värikynät tai tussit

Piirrä ja leikkaa yhtenäisesti lumiukko ja hattu.

Väritä kaulaliina, hattu, nenä ja napit.

Liimaa lumiukko korttipohjan vasempaan reunaan kiinni taittaen pikkuisen alimmaisen kartongin alle.

Liimaa silmät.

Joulu

Ensimmäisenä Ideapajan syksynä oli joulun alla lapsille joululahjavalvojaiset. Silloin teimme aikuisilta salaa lahjaksi koruja, savitöitä ja pannulappuja. Toisena vuonna joululahjavalvojaissa tehtiin piparkakkumökkejä. Sen jälkeen vanhemmat toivoivat, että joka vuosi olisi mahdollisuus tehdä piparkakkumökkejä. Niinpä niitä tehdään vieläkin. Tein monet, monet vuodet piparkakkutaikin itse. Laitoin sen yön yli jäähtymään kellarin portaisiin. Joskus omat lapset olivat käyneet ottamassa maistiaisia. Taikinamäärä oli aina niin iso, että siitä riitti maistiaisiakin. Osat leivoin lasteni avustuksella kotimme keittiössä. Emme leiponeet osia yhtä tai kahta mökkiä varten. Niitä tehtiin aina kymmeniin mökkeihin kerralla, yleensä muutamaan sataan mökkiin yhteensä. Piparin tuoksu leijui kodin ulkoeteiseen asti. Kun olin kaupassa tai bussissa, kuulin joskus lähellä olevan ihmettelevän ääneen, että mistä tämä ihana piparin tuoksu tulee. Koska olen ohjannut melkein 40 vuotta piparkakkumökkien tekoa Korsossa, kurssilaisina ovat jo entisten lapsien omia lapsia. Piparkakkumökkien teko on säilynyt heillä jouluun kuuluvana perinteenä. Korsossa liikkuesssa kuulen joskus lasten sanovan: ”Katso, tuolla on se piparkakkutäti!”

Eräänä vuonna olin luvannut jo 10 vuotta piparkakkumökkejä tekemässä olleille lapsille, että he saavat piirtää omanlaisen mökkinsä. Ajattelin, että teen itse piirustuksista kaavat. Onneksi saimme Ideapajaan yllättäen puoleksi vuodeksi töihin rakennusmestarin, joka piirsi kaavat ammattitaidolla. Minä sitten leivoin osat kirkkoa, koirankoppia, leikkimökkiä ja muita rakennelmia varten.

Toinen alkuvuosista lähtien mukana ollut aihe on kynttilöiden tekeminen käsin kastelemalla. Tässä kirjassa on sekin ohje. Yksittäisten ihmisten lisäksi kynttilöitä ovat käyneet tekemässä monet koululuokat. He ovat myyneet kynttilöitä ja siten keränneet rahaa leirikoulumatkaa varten.

Vinkkejä jouluisiin ohjaustilanteisiin

- Neuvo askartelijoita ottamaan mukaan laatikon tai vastaavan esim. piparkakkumökkien tai vielä lämpimien pitkien kynttilöiden kotiin kuljettamista varten.
- Siirrä jouluisia askarteluaiheita askartelutilaan näkyville. Luo jouluista tunnelmaa tilaan.
- Pyydä askartelijoita ottamaan mukaansa askarteluhetkeen tonttulakit. Pidä itsekin jouluista päähinettä. Silloin askarteluhetkessä on tonttujen pajan tuntua.
- Järjestä ryhmiä erikseen vain lapsille, vain aikuisille ja sekaryhmiä lapsille omien aikuisten kanssa. Jokaisella ryhmämuodolla on omat etunsa. Oman ikäisten kanssa voi tehdä salaa lahjoja vanhemmilleen tai saa rauhoittua jouluvalmistelujen keskellä omaan tekemiseensä. Sekaryhmät vahvistavat yhteisöllisyyttä ja hyvää oloa.
- Laita taustalle soimaan jouluista musiikkia.

Piparkakkumökki

Näitä tarvitset piparkakkumökkien osien leipomiseen:

- ½ kg piparkakkutaikinaa (Sunnuntai-piparkakkutaikina toimii hyvin mökeissä)
- kaulin
- leivinpaperia
- ohut lasta leivottujen osien siirtämiseen pöydältä leivinpaperille
- osien valmiit muotit tai itse tehdyt kaavat esim. kartongista
- sakset
- uuni
- uunipellit
- vehnä jauhoja

Leivo seuraavat osat:

2 kpl katon osia

2 kpl mökin päätyjä

2 kpl mökin pitkää seinää

2 kpl savupiippuun suorakaiteen mallista osaa

2 kpl savupiippuun osia, joissa on harjakattoon sopiva kolo, eli väkänen pois

4 kpl suorakaiteen muotoisia osia, jotka sopivat oveksi ja ikkunaluukukuiksi

1 kpl tontti, sopiva on A4 kokoinen tontti

Lisäksi voit leipoa erilaisilla muoteilla esim. kuusia, enkeli, pupuja, tyttö ja poika, auto jne.

Näitä tarvitset koristeluun:

- ¼ litran muovipusseja
- 1 munanvalkuainen
- 2½ dl tomusokeria

- karamelliväriä
- lusikka
- muovikulho koristeaineen sekoitusta varten
- pieniä karamelleja
- sakset
- sokeria
- vispilä

Vatkaa valkuainen ja noin 2½ dl tomusokeria.

Jaa koristusaine ¼ litran muovipusseihin.

Lisää pusseihin varovasti murena karamelliväriä (myydään apteekissa). Solmi pussit.

Leikkaa pienen pieni aukko pussin kulmaan.

Korista jäähtyneet mökin osat puristamalla pussista. Koristeainetta ei saa laittaa reunoihin, jotka kastetaan kokoamisvaiheessa sulatettuun sokeriin.

Kokoamiseen tarvitset:

- paistinpannu
- puinen lasta kuuman sokerin sekoittamista varten
- sokeria

Katso kokoamisohje valokuvista.

Ota kiinni osien yläreunasta.

Kasta sulatettuun sokeriin ensin ne sivut, jotka laitetaan yhteen ja sitten osan pohja, joka tulee kiinni tonttiin.

Vie osat etukäteen suunnittelemaasi kohtaan tontille. Varmista, että mökin kulmat menevät hyvin yhteen. Toimi nopeasti, että sokeri ei jäähdy ja jähmety ennen kiinnittämistä.

Voit liimata esimerkiksi ranskalaisia pastelleja tai muita pieniä karkkeja. Karamellit pysyvät parhaiten, jos liimaat ne lopuksi sulatetulla sokerilla, kun mökki on jo pystyssä. Varo silloin, ettei sormesi osu kuumaan sokeriin! Karamellit voit liimata myös koristusaineena käytetyllä tomusokeriseoksella.

Lumisateeseen tarvitset:

- teesihti
- tomusokeria

Kaada teesihtiin tomusokeria ja ripottele varovasti. Sihti täytyy olla pöydällä sokeria kaataessa, muuten suuri osa sokerista tulee saman tien läpi.

Porot ja reki piparkakuista

Näitä tarvitset osien leipomiseen:

- ½ kg joulupiparkakkutaikinaa (Sunnuntai-piparkakkutaikina toimii hyvin)
- kaulin
- leipomisalusta
- leivinpaperia
- osien muotit joko valmiina tai itse tehtyinä
- uunipelti, uuni
- vehnäjauhoja

Kaulitse taikinalevy vehnäjauhotetulla pöydällä.

Nosta taikinalevy pöydältä ja laske se takaisin. Näin välttyt piparisten osien venyttymiseltä.

Ota muoteilla osat irti taikinasta.

Leivo lisäksi tontti, johon osat kiinnität. Mittaa ennen paistoa, että reki ja porot mahtuvat tontille.

Paista ohjeen mukaan (yleensä noin 6 minuuttia).

Näitä tarvitset koristeluun:

- ¼ litran muovipusseja
- 1 munanvalkuainen
- 2½ dl tomusokeria
- karamelliväriä
- lusikka
- muovikulho koristeaineen sekoitusta varten
- pieniä karamelleja
- sakset
- sokeria
- vispilä

Vatkaa valkuainen ja noin 2 dl tomusokeria. Jos haluat munattoman seoksen, lisää valkuaisen tilalta vettä pikkuriikkisen kerrallaan. Sopiva tomusokeri-seoksen paksuus on suunnilleen vellin paksuista, sellaista, että seos irtoaa

puserrettuna muovipussiin tehdystä pienestä reiästä.

Jaa tomusokeriseos $\frac{1}{4}$ litran muovipusseihin.

Lisää pusseihin varovasti murena karamelliväriä.

Solmi pussit.

Leikkaa pienen pieni aukko pussin kulmaan ja ala koristaa jäähtyneitä osia.

Koristeainetta ei saa laittaa reunoihin, jotka kastetaan kokoamisvaiheessa sulatettuun sokeriin.

Liimaa esimerkiksi ranskalaisia pastelleja tai muita pieniä karamelleja. Karamellit pysyvät parhaiten, jos liimaat ne lopuksi sulatetulla sokerilla. Koristeaineena ollut tomusokeriseos käy myös liimaamiseen. Se sopii hyvin lapsille. Täytyy vain odottaa kauemmin, että karkit pysyvät kiinni.

Kokoamiseen tarvitset:

- paistinpannu
- puinen lasta kuuman sokerin sekoittamista varten
- sokeria

Kasta ensin reen tallan alus eli reen sivuseinän alaosa sulatettuun hienoon sokeriin. Vie kiireesti tontin takareunalle ja paina se kiinni.

Seuraavaksi kiinnität kaksi pienintä neliötä tonttiin. Nämä neliöt tulevat tulevan reen istuimen alle, jotta istuin pysyy paikoillaan. Kiinnitä ne seuraavalla tavalla: Kasta ensimmäisestä pienestä neliöstä kaksi viereistä sivua ja kiinnitä tämä pala reen sisä sivuun noin 2 cm:n päähän reen sivun takaosasta ja kiinnitä palan toinen reuna tonttiin. Kasta toisesta pienestä neliöstä ainoastaan 1 sivu. Liimaa se suunnilleen reen istuimen alle tueksi. Istuin ei siinä vielä ole, liimaat sen myöhemmin näiden molempien tukien päälle.

Ota käteesi toinen isommista neliöistä. Siitä tulee istuimen istuinosa.

Laita puulastalla kuumaa sokeria istuimen alle jäävien pienten neliöiden päälle.

Kasta istuinosasta yksi sivu, pidä toisella kädellä kiinni reen sivusta. Paina istuin kiinni istuimen alla oleviin tukipaloihin sekä reen sivuun. Istuin tulee noin muutaman millimetrinpäähän reen takareunasta.

Ota toinen iso neliö käteesi. Pidä siitä kiinni keskikohdalta.

Kasta siitä kaksi viereistä sivua.

Paina selkänoja kiinni reen sisäsivuun sekä istuimeen.

Liimaa reen toinen sivu paikalleen. Käytä apunasi puulastaa.

Laita puukauhalla reen sivujen takana olevien tallojen päälle sulatettua sokeria liimaksi.

Kiinnitä tallojen päälle suorakaiteen muotoinen tuki. Sen päälle voit laittaa jonkin hahmon potkuttelemaan.

Kasta poron jalkapohjat sulatettuun sokeriin ja paina reen eteen sisäpuolelle.

Liimaa toinen poro ensimmäisen poron viereen.

Liimaa loput pikkuosat. Muista liimata ainoastaan pipariset osat, älä sormiasi.

Karamellit kannattaa liimata koristeluaineella, niin sormet eivät pala.

Lumisateeseen tarvitset:

- teesihti
- tomusokeria

Kaada teesihtiin tomusokeria ja ripottele varovasti. Sihti täytyy olla pöydällä sokeria kaataessa, muuten suuri osa sokerista tulee saman tien läpi.

Kynttilöitä kastelemalla

Näitä tarvitset:

- ½ kg parafiiniä
- 2½ kg steariinia
- halutessasi kynttilän väriainetta (sekoita väriaine sulaan kynttilämassaan enne kuin seos ehtii jäähtyä ja laita mieluummin väriainetta vähän kerrallaan kuin heti liikaa)
- kastelupytty esim. vanha 10 litran kurkkupurkki
- kattila kynttiläaineelle ja kattila vedelle
- kuumaa vettä (70–80 astetta, ei kiehuva)
- mattoveitsi kynttilöiden katkaisemiseen
- noin 4 cm leveää rimaa noin 1,5 metriä
- sanomalehtiä lattian suojaamiseksi
- sydänlankaa 12 kpl, 70 cm pitkiä pätkiä
- vaatteet ja jalkineet, joihin voi kynttiläainetta vahingossa tippua

Valmista ensin kynttilöidenkastelupaikka.

Levitä sanomalehtiä reilusti koko alueen lattialle, niin siivoaminen on helpompaa kynttilöiden valmistuttua.

Laita puurima esim. kahden tuolin selkämyksen päälle siten, että rima jää ikään kuin sillaksi tuolien väliin. Tämän riman päälle ripustat kynttilöitä jäähtymään aina kastelun jälkeen.

Sulata steariini ja parafiini kattilassa, älä anna sen kiehua.

Leikkaa sulamista odottaessasi sydänlangat. Yhden pituus on noin 70 cm.

Kaada kastelupyttyyn kuumaa vettä, niin että yläreunaan jää noin 10 cm vajaaksi. Kaada sulatettu kynttiläseos pyttyyn, niin että pytty on täynnä.

Kun kynttiläseos on noussut veden päälle, kastele sydänlanka yhden kerran vaakatasossa kynttiläseoksessa, mutta lanka kaksin kerroin irti toisistaan. Tee tämä rauhallisesti. Sydänlanka ei saa osua ensimmäisellä kerralla veteen

eivätkä langat saa olla kiinni toisissaan. Älä kasta sydänlangan keskikohtaa, joka tulee olemaan riman päällä kuivumisten ajan.

Siirrä sydänlanka kuivumaan riman päälle.

Kun olet kastanut kaikki 12 sydänlangan pätkää ensimmäisen kerran kynttiläseoksessa, aloitat varsinaisen kastelemisen. Kasta järjestyksessä.

Ota riman alta kynttilän sydäimestä kiinni molemmilla käsillä, tee nopea kastelu, heti ylös pytyn päälle.

Pidä toisessa kädessä kynttilän alku ja toisella kädellä kiristä kynttilän alaosasta, jotta saat kynttilästä suoran. Näin täytyy kiristää noin kuuden kastelukierroksen ajan.

Laita aina yhden kastelun jälkeen kynttiläpari kuivumaan omalle paikalleen rimalle. Ota seuraava kynttiläpari kasteluun. Kun olet kastanut taas kaikki 12 paria, aloita alusta. Kastelukierroksia tarvitaan noin 37, kunnes kynttilä on valmis. Aikaa tähän menee noin 2,5 – 3 tuntia. Muista taukojumppa!

Kun huomaat, että kastelupytyyn yläosassa on kynttiläseoksen keskellä vesilammikko, se tosiaan on vesilammikko. Silloin on viimeinen hetki lisätä kuumaa kynttiläseosta pyttyyn. Lisää sitä jo mieluummin aiemmin. Pelkkä kuuma vesi vain sulattaa kynttilöitä ohuemmiksi.

Jos haluat röpelöityjä (kynttilän pinta on epätasainen) pitkiä kynttilöitä, laita isolle paperille kuivia steariinihiutaleita koko kynttilän pituudelta. Paperin tulee olla ainakin kolme kertaa kynttilöiden pituus.

Kasta valmiit kynttilät kynttilänesteeseen niin syvälle, kuin mihin asti haluat röpelöinnin kynttilässä yltävän.

Siirrä kastelun jälkeen kynttilät nopeasti paperin päälle ja heiluta paperia, niin että röpelöintiäinetta (steariinihiutaleita) tarttuu kynttilöiden märkiin osiin.

Siirrä kynttilät rimalle jäähtymään.

Kasta jäähtyneet kynttilät vielä kerran, jotta steariinihiutaleet pysyvät kynttilässä kiinni. Lopetettuasi kynttilöiden kastelun ota esimerkiksi kertakäytömukilla kastelupytyistä pinnassa oleva steariiniparafiiniliuos talteen esim.

kertakäyttömuovirasiaan. Steariiniparafiiniliuoksen voit myöhemmin sulattaa uudestaan käytettäväksi.

Katkaise kynttilöiden alareunat, kun kynttilät ovat jäähtyneet rimoilla.

Laita kynttiläpari suojatulle pöydälle vaakatasoon.

Katso, että kynttilän yläosassa sydänlangan taitos on keskellä eli kynttilöiden yläosat ovat samalla kohdalla.

Katkaise yksi kynttilä kerrallaan sen alaosan paksuimmasta kohdasta (ennen kuin kynttilän alaosa alkaa kaventua). Ihan lopussa ei ole enää sydänlankaa, vaan se on vain valunut kynttiläainetta.

Lopuksi katkaistujen kynttiläparien värjäys tehdään toisessa kastelupytyssä, jossa on kuumaa vettä sekä steariiniparafiiniseosta.

Laita pieneen kattilaan steariiniparafiiniseosta ja väriainetta.

Sekoita väriliuos värjäyspyttyyn, kun väriaine on sulanut.

Tarkista värin sopivuus pieneen kynttilän palaan, ennen kuin alat kastaa pitkiä kynttilöitä väriaineeseen. Jos väri on liian tummaa, lisää sinne steariiniparafiiniliuosta. Mitä tummempi kynttilän väri on, sitä huonommin se yleensä palaa. Voit kastaa kynttilät kokonaan tai osittain väriaineessa. Jos kastat kokonaan, ota langoista kiinni, nopea kastelu ja heti ylös. Pidä kynttilät pystysuorassa pytyn päällä, kunnes valuminen loppuu.

Jos haluat värjätä vain osittain, ota kiinni kynttilöiden noin 10 cm yläosasta. Kasta vähän vinossa haluamaasi syvyyteen ja nosta ne heti pystysuoraan, jotta ylimääräinen väriaine valuu pois kynttilän pohjasta. Jos pidät kynttilöitä kastelun jälkeen pytyn päällä vinossa, tulee kynttilään sivuun ylimääräinen tumma raita.

Jos sinulle tippui valkoista kynttiläainetta vaatteillesi, voit yrittää poistaa sen silittämällä tahraa talouspaperin läpi silitysraudalla. Jos kynttilöistä valuu juhlapöytäliinalle väriä ainetta, pöytäliina kannattaa viedä pesulaan.

Kelluvat kynttilät

Näitä tarvitset:

- ½ kg parafiiniä
- 2½ kg steariinia
- halutessasi kynttilän väriainetta
- kattila
- muovisia pieniä rasioita, esim. suklaamunien kennoja jättemateriaalina kaupasta
- sanomalehtiä
- sydänlankaa

Suojaa pöytä hyvin sanomalehdellä.

Sulata steariini ja parafiini kattilassa (tähän voit käyttää myös pitkien kynttilöiden päistä leikattuja paloja). Älä anna kiehua

Kastele sydänlangat kertaalleen kynttiläseoksessa. Kannattaa kastella pitkä lanka kerrallaan ja sen kuivuttua leikataan sydänlangat kynttilöiden syvyyden mukaan sopivan pitkiksi pätkiksi.

Jos haluat värillisiä kynttilöitä, sekoita väriaine sulaan kynttilämassaan ennen kuin seos ehtii jäähtyä. Laita väriainetta mieluummin vähän kerrallaan kuin heti liikaa.

Varmista, että muotit ovat kunnossa. Kaada vaikkapa kertakäyttömukilla ensin vain yhteen kippoon jäähtynyttä kynttiläainesta.

Kaada jäähtynyttä kynttiläainesta kaikkiin rasioihin tai koko suklaamunien kennolevyyyn.

Laita varovasti sydänlanka keskelle kynttilää kynttilän pinnan saatua hilemäisen pinnan.

Anna kynttilöiden jäähtyä kylmäksi ennen kuin otat kynttilät irti muoteista. Jos käytät suklaamunien kennoja muotteina, paina muotin pohjasta ylöspäin sormella, niin kynttilät lähtevät helposti irti.

Jos suklaamunien kennon kolo on täynnä kynttiläainetta, kelluvan kynttilän paloaika on noin 4 tuntia.

Kelluvat kynttilät voit laittaa myös värilliseen veteen. Esimerkiksi itsenäisyyspäiväksi voit värjätä veden siniseksi ruokakaupasta ostettavalla karamelliväriaineella. Valkoiset kynttilät sinisessä vedessä, juhlovaa.

Joulutontut syömässä

Näitä tarvitset:

- 30:nen munan munakenno
- Erikeeper-liimaa
- hammastikkuja
- huopakangasta: punaista ja valkoista (valkoinen suikaleina)
- kangasta pöytäliinaksi
- kartonkia tai pahvilaatikon reuna pöytälevyksi, halkaisija 12 cm
- maalia: punaista ja mustaa
- munakennosta leikataan 1 puuropata eli munan syvennyskohta leikataan 3 cm reunalla
- munakennosta leikattuja puurokippoja eli munan syvennyskohta leikataan 1 cm reunalla
- paperimassapalloja tontuin päiksi noin 10 kpl, halkaisija 2,5 cm
- riisiä
- sakset
- sivellin
- tuohta tai kartonkia lusikoiksi ja kauhaksi
- tussit: punainen ja musta (permanent)

Leikkaa munakennolevy pyöreäksi, halkaisijaltaan 22 cm.

Maalaa pyöreäksi leikattu munakennolevy punaiseksi ja puuropata mustaksi.

Leikkaa kartongista 12 cm halkaisijaltaan oleva pöytälevy.

Leikkaa kankaasta pöytälevyyn sopiva pöytäliina.

Leikkaa munakennosta munan syvennyskohdista puurolautaset ja puuropata.

Liimaa pöytäliina kiinni pöytälevyyn.

Liimaa pöytälevy keskelle pyöräksi leikattua munakennolevyä.

Liimaa lautaset pöytälevyn reunoille.

Kaada riisellä lautasillemä puuropata.

Laita liimaa riisien päälle. Erikeeper-liimaa muuttuu kuivaessaan läpinäkyväksi.

Tee jokaiseen lautaseen lusikka ja puuropata puurokauha kartongista tai tuohesta.

Tontut muodostuvat paperimassapallosta (pää) sekä kananmunakennon tötteröosasta (vartalo). Liimaa paperimassapallot kananmunakennon tötteröosien päälle. Liimaaminen kannattaa tehdä seuraavasti: Työnnä hammastikku kananmunakennon tötteröosan läpi. Sivele liimaa hammastikun yläosaan. Paina paperimassapallo hammastikkuun kiinni.

Leikkaa punaisesta huopakankaasta kolmionmalliset tonttulakit. Liimaa tonttulakin alareunaan valkoisesta huopakankaasta suikale. Liimaa tonttulakki kiinni. Liimaa tonttulakki paperimassapalloon kiinni.

Piirrä lopuksi silmät ja suu.

Jouluinen tonttu paperirullasta

Näitä tarvitset:

- askartelusilmät tai silmät huopakankaasta leikattuna
- harmaata villalankaa tontun vartaloon
- huopakangasta punaista tonttulakkiin, käsineisiin ja suuhun, valkoista nenään ja ruskeaa jalkineisiin
- kartonkia jalkineisiin
- liimaa
- paperirulla, esim. wc- tai talouspaperirulla
- parraksi turkista, tekopartaa, pumpulia tai vanua
- sakset
- sivellin
- virkkuukoukku

Virkkaa ketjusilmukoista pitkä jono. Sen tulisi olla niin pitkä että se riittää kieputukseen koko lankarullan ympäri ylhäältä alas asti sekä vielä 2 cm yli, jotta langan päät saa hyvin liimattua loppuksi kiinni.

Laita rullan pätyyn ensin liimaa.

Kiepauta ketjusilmukajono paperirullan päälle tiiviisti. Aloita liimatusta päädyistä.

Sivele välillä liimaa rullan päälle.

Jatka kieputtamista.

Lisää rullan päälle liimaa, kun olet saanut kieputettua villalangan lähes rullan toiseen pätyyn.

Kieputa villalanka rullan loppuosaankin.

Liimaa parta paikalleen, kun rulla on päällystetty.

Liimaa silmät, nenä, suu ja punaisesta huopakankaasta leikkaamasi käsineet.

Leikkaa kartongista tontulle jalkapohjat.

Päällystä jalkapohjat liimaamalla niihin ruskeaa huopakangasta.

Leikkaa ja liimaa tonttulakki tontun päähän. Tarkista, että tonttulakki mahtuu paperirullan ympäri.

Liimaa tonttulakki kiinni.

Helpompi versio on tehdä tonttu ilman virkkausta, suoraa lankaa kiepauteaan rullan ympäri.

Tikkutontut

Näitä tarvitset:

- hammastikkuja
- hiuksiin purku- tai muuta lankaa
- huopakangasta tonttumyssyyn ja kaulaliinoihin
- liimaa
- paperimassapalloja pääksi
- permanent-tusseja ilmeiden piirtämiseen
- sakset

Kasta hammastikun pää liimaan.

Työnnä hammastikun liimapää paperimassapallon sisään.

Piirrä tontun päänä toimivaan paperimassapalloon tussilla ilmeet.

Liimaa sopivan pituisiksi leikatut langanpätkät tontulle hiuksiksi.

Tee tonttulakki. Leikkaa kolmiomallinen huopapala, jonka korkeus on 5-7 cm.

*Laita liimaa yhden sivun reunaan ja käännä vastakkainen sivu liiman päälle.

Kiinnitä tonttulakki tontun päähän liimalla.

Leikkaa huopakankaasta kapea suikale kaulaliinaksi.

Kiedo kaulaliina tontun kaulan ympäri. Laita pisara liimaa kaulaliinaan kohtaan, jossa kaulaliinan pitkät päät menevät toistensa ylitse. Näin kaulaliina pysyy paikoillaan.

Pikkutontuilla voi ilahduttaa jouluvieraita. Hammastikussa olevan tontun voi työntää esimerkiksi joululeivonnaisen koristeeksi.

Keinuva tonttu

Näitä tarvitset:

- 3 askartelunorroa
- kangasta tontulle vaatteeksi
- keinua varten narua noin 2 metriä
- keinun istuin tukevaa pahvia tai pärettä
- liikkuvat valmiit askartelusilmät
- liimaa
- nailonsukkahousu tai nailonpolvisukka
- neula
- rullalankaa
- tonttulakkiin, lapasiin ja tossuihin huopakangasta tai kangasta
- vanua tontun täytteeksi
- villalankaa tai narua hiuksiin
- vyöksi narua tai lankaa tai kangasta

Täytä vanulla nailonpolvisukkaa noin 20 cm syvyydeltä. Tästä tulee tontun vartalo ja pää.

Kavenna narulla kapeampi kohta sekä kaulan että vyötärön kohdalle.

Solmi ompelemalla nailonpolvisukan pää, jotta vanu pysyy paikallaan.

Käytä kaksi askartelunorroa käsiin ja yksi askartelunorro jalkoihin.

Käsien askartelunorrot pyöräytät toistensa ympäri niskan takana ja kerran ristiin kaulan etupuolet. Silloin askartelunorrot pysyvät paikallaan ilman liimaa. Yksi askartelunorro olisi liian lyhyt molempiin käsiin.

Taita jalkojen askartelunorron keskikohdasta ja liimaa se keskikohta keinuna toimivaan päreen keskiosaan.

Liimaa tonttu jalkojen keskikohdan päälle.

Leikkaa tontulle vaate kankaasta. Leikkaa siihen suorakaiteenmuotoinen pala, joka on 2 x tontun vartalon pituus.

Leikkaa päätä varten reikä suorakaiteen keskikohtaan. Helpoiten saat reiän, kun taitat kankaan ensin kaksin kerroin.

Pujota vaate tontun päälle.

Sido vaate kiinni narulla vyötärön kohdalta.

Leikkaa 15 cm korkea ja 23 leveä kolmiopala tonttulakiksi.

Leikkaa lapasia ja tossuja varten kangasta kaksi kappaletta jokaiseen käteen ja jalkaan. Kaksi kappaletta sitä varten, että käsinä ja jalkoina olevat piipunrassit menevät lapasten ja tossujen sisään.

Liimaa tonttulakki kiinni pitkistä sivuista.

Liimaa naruista tai langoista tontulle hiukset.

Liimaa tonttulakki paikalleen päähän.

Liimaa askartelusilmät tontulle.

Liimaa lapasten ja tossujen osat vastakkain, jotta piipunrassi jää niiden väliin.

Kiinnitä keinun narut solmimalla päreen molemmista reunoista.

Laita naruja yhdistävä solmu sopivalle korkeudelle tontun yläpuolelle.

Taita tontun kädet keinun narujen ympärille.

Joulutonttu koivun rungosta

Näitä tarvitset:

- koivun runkoa
- punaista, valkoista ja mustaa maalia
- saha
- santapaperia
- sivellin

Mieti, minkä korkuisen tontun haluat.

Sahaa koivun rungosta haluamasi tontun mittainen pala.

Sahaa vinottain ylhäältä alas tontun kasvo-osa siten, että rungon alaosa jää ehjäksi tontun vartaloa sen verran, että tonttu pysyy hyvin pystyssä. Ota sahatessasi huomioon, että saat samalla kertaa tehtyä kaksi tonttua. Kun sahaat vinosti tontun kasvo-osuutta, se on samalla kahden eri tontun kasvo-osuus.

Anna sahapintojen kuivua rauhassa.

Tasoita santapaperilla sahatun pinnan epätasaisuudet.

Maalaa tontulle ensin valkoisella hiukset otsalle ja parta, punaisella tonttumyssy ja lopuksi mustalla silmät ja nenä sekä punaisella suu ja posket.

Anna kuivua.

Pienet tontut sopivat hyvin pöytäkoristeiksi, isommat tontut pihalle toivotamaan vieraat tervetulleiksi.

Puunapeista tonttuja tauluun

Näitä tarvitset:

- 1 kpl valmis taulunpohja, 9 cm x 15 cm
- 2 kpl puunappeja, halkaisijaltaan 2 cm
- 2 kpl puunappeja, halkaisijaltaan 3 cm
- askartelumaalia: punaista ja sinistä
- huopakangasta
- permanent-tussi
- pieniä tarratähtiä
- sivellin

Maalaa ensin 3 cm kokoiset puunapit punaisiksi sekä taulunpohja siniseksi.

Leikkaa huopakankaasta tonttummyssiksi pitkät kapeat kolmiopalat.

Tee tonttummyssyn päähän solmu.

Liimaa tontun vartaloksi punainen puunappi siniseksi maalattuun tauluun.

Liimaa tontun pääksi luonnon vaalea puuhelmi.

Liimaa tonttulakki paikalleen.

Taivuta tonttulakin pää alaspäin ennen liimausta. Laita pisara liimaa solmun kohdalle. Silloin tonttulakki pysyy haluamassasi paikassa.

Piirrä tontulle ilmeet, kädet ja napit.

Kiinnitä lopuksi taulun taivaalle tarratähdet.

Jos haluat taulun pysymään pystyssä pöydällä, liimaa taulun alareunaan vinosti leikattu samppanjapullon korkki. Jos haluat taulun seinälle, leikkaa huopakankaasta suikale ja liimaa suikaleen molemmat päät taulun taakse siten, suikale muodostaa silmukan, josta voit ripustaa taulun seinälle.

Käpytonttuja

Käpytonttu

Näitä tarvitset:

- 4 pientä puuhelmeä kämmeniksi ja jalkateriksi
- askartelunorroja tai piipunrassia käsiksi ja jaloiksi
- kivi, kääpä tai oksa, johon tonttu kiinnitetään
- liimaa
- männynkäpyjä, joissa suomut ovat auki
- punaista kangasta tonttulakiksi
- puuhelmi, halkaisijaltaan 2 cm
- sakset
- sivuleikkurit
- villalankaa tontun hiuksiksi, esim. purkulanka käy hyvin

Isoimmasta puuhelmestä tulee tontun pää ja villalangasta tehdään tontulle hiukset. Aloitetaan hiuksista.

Leikkaa villalangasta hiuksia varten noin 20 langanpätkää. Tontulle voit leikata villalangasta lyhyet (vaikka vain otsatukan) tai pitkät hiukset.

Liimaa villalangasta leikatut hiukset pääksi tulevaan isoimpaan helmeen.

Leikkaa punaisesta kankaasta kolmio, jonka sivujen pituudet ovat noin 6 cm. Kaikki sivut ovat yhtä pitkiä.

Laita liimaa tonttulakin yhdelle sivulle.

Taita liimatun sivun viereinen sivu liiman päälle. Näin syntyi tonttumyssy.

Seuraavaksi kiinnitetään tonttulakki isoimpaan puuhelmeen.

Levitä tonttulakin kiinnitystä varten liimaa varovasti puuhelmeen kaikkialle, johon tonttulakki tulee koskettamaan.

Laita tonttulakki paikoilleen siten, että tonttulakin saumakohta jää tontun selkäpuolelle.

Ja sitten tehdään kädet ja jalat.

Leikkaa sivuleikkureilla piipunrassista kaksi noin 6 cm pätkää.

Kasta molempien piipunrassipätkien päät liimaan.

Pujota kaikkiin liimattuihin päihin pieni puuhelmi käsiksi ja jaloiksi.

Pujota toinen piipunrassi käsiksi kävyn yläosaan.

Pujota toinen piipunrassi jaloiksi kävyn alaosaan. Pujotus onnistuu helpoiten, kun käännät kävyn kannan ylöspäin ja painat piipunrassin suomujen väliin. Liimaa puuhelmeä tehty pää tontun käpyvartalon päähän. Tontun pää pysyy paremmin paikoillaan, jos teet esim. tonttulakkikankaasta tontulle huivin kaulaan. Laita niskan kohdalle vähän liimaa, niin kaulaliina pysyy hyvin paikoillaan. Paina kävyn alimmaiset suomut avonaisiksi. Liimaa käpytonttu kivelle, käävälle tai oksalle.

Tontut aidalla tai tikapuilla

Näitä tarvitset:

- 16 pientä puuhelmeä käsiin ja jalkoihin
- 4 kuivaa männynkäpyä
- 4 paperimassapalloa pääksi
- askartelunorjoja 8 kpl
- Erikeeper-liimaa
- fanerilevy, noin 30 cm x 30 cm
- huopakangasta
- kiviä
- kuumaliimaa
- oksasakset
- pajun oksia
- pumpulia lumeksi
- sakset
- sammalta
- permanent-tussi

Suunnittele ensin aita tai tikapuut.

Leikkaa aitaan tai tikapuuhun oksat: kaksi pidempää sekä useampi lyhyt poikittaissuunnassa yhdistämään pidempiä oksia.

Liimaa kuumaliimalla poikittaiset oksat pidempiin oksiin, kuten tikapuiden askelmat tai aidan poikkipuut liimattaisiin.

Liimaa kuumaliimalla aita tai tikapuut vanerilevyille. Jätä työn molemmille reunoille tilaa luonnonmateriaalille.

Liimaa kiviä tukemaan teoksesi pystyssä pysymistä.

Valmista käpytontut.

Kasta askartelunorjojen päät liimaan yksitellen.

Pujota yksi puuhelmi kunkin askartelunorron päähän. Helmistä tulee kädet ja jalat.

Taivuta ensimmäinen askartelunorro kaarevaksi keskikohdasta.

Liimaa se kävyn suomujen alle tontun hartiatasolle.

Vedä askartelunorrosta tontun kädet tiukasti tontun etupuolelle.

Tee sama toiselle askartelunorrolle. Siitä tulee tontun jalat. Liimaa se kävyn suomujen alle tontun takapuolen kohdalle.

Leikkaa huopakangasta kolmionmallinen pala tonttumyssyksi.

Levitä liimaa kolmion pitkään sivuun.

Käännä vastakkainen sivu liiman päälle. Näin sinulla on valmis tonttumyssy.

Liimaa paperimassapallo tontun pääksi kävyn päähän.

Liimaa tonttulakki tontun päähän, niin että se on niskassa asti kiinni. Silloin pää pysyy paremmin paikallaan.

Piirrä tontulle ilmeet tussilla.

Lopuksi liimaa tarpeen mukaan sammalta, pumpulia lumeksi ja kiviä vanerilevyyn.

Käpytonttu keinussa

Näitä tarvitset:

- 4 pientä puuhelmeä käsiin ja jalkoihin
- askartelumaalia
- askartelunorroa tai piipunrassia
- hiuksiksi purettua neuletta, villaa tms.
- huopakangasta
- kuiva männynkäpy
- kuumaliimaa
- lankarullan reiän läpi mahtuvaa narua tarpeen mukaan, esim. 2 metriä
- liimaa
- permanent-tussi
- puuhelmi tontun pääksi
- sakset
- sivellin
- sivuleikkurit
- vanha puinen lankarulla keinuksi

Maalaa ensin lankarulla kuivumaan.

Leikkaa 5 cm askartelunorro tontun käsiksi sekä 15 cm askartelunorro tontun jaloiksi.

Pujota liimaan kastetut askartelunorron päät pieniin helmiin.

Helmistä tulee kämmenet ja jalkaterät.

Taivuta lyhempi askartelunorro keskeltä kaarevaksi.

Pujota se tontun hartoiden korkeudelta kävyn suomujen välistä.

Kiristä tontun kädet tontun etupuolelle.

Liimaa kuumaliimalla jalkaosan askartelunorron taitekohta (kaksinkertaiseksi taitettuna) keskelle keinun istuinta (lankarullaa).

Laita liimaa taitekohdan päälle.

Paina liimaan käpy suomut alaspäin.

Piirrä tussilla tontun päässä olevaan puuhelmeen ilmeet.

Liimaa tontun pää kävyn yläosaan kuumaliimalla.

Tee tonttulakki.

Leikkaa huopakankaasta kolmio, jonka korkeus on noin 7 cm.

Laita pitkälle sivulle liimaa ja käännä vastakkainen sivu liimaan kiinni.

Liimaa tontulle hiukset villasta. Lopuksi liimaa tonttulakki tontun päähän.

Pujota naru lankarullan reiästä läpi.

Levitä tippa liimaa tontun ranteiden ja kävyn suomujen väliin.

Paina kädet kiinni tontun vartaloon siten, että keinun narut menevät tontun käsien ja vartalon välistä.

Yhdistä keinun narujen päät solmulla.

Laita keinu roikkumaan.

Käpytonttu istumassa kaarnan päällä

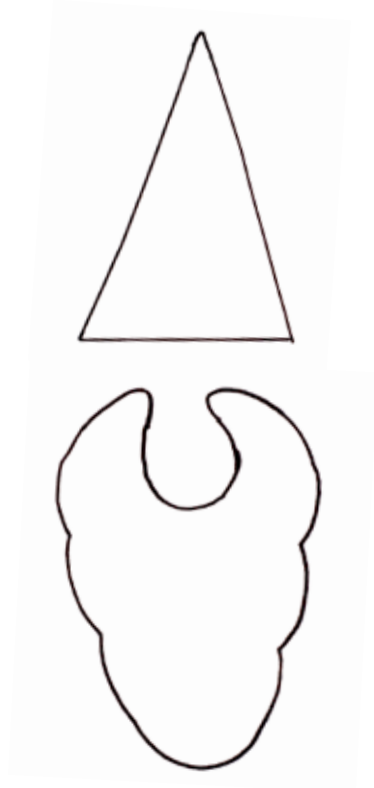
Näitä tarvitset:

- 1 kaarnanpala
- 1 kuiva männynkäpy
- 1 paperimassapallo tontun pääksi
- 2 kpl 13 cm askartelunorroa
- 4 kpl pieniä luonnonvaaleita puuhelmiä
- hiuksiin lankaa tai villaa
- huopakangasta
- kuumaliimaa
- permanent-tussi
- sakset

Kasta askartelunorrojen päät liimaan yksitellen.
Pujota yksi puuhelmi kunkin askartelunorron päähän.
Helmistä tulee kädet ja jalat.
Taivuta ensimmäinen askartelunorro kaarevaksi keskikohdasta.
Liimaa se kävyn suomujen alle tontun hartiatasolle.
Vedä askartelunorrosta tontun kädet tiukasti tontun etupuolelle.
Tee sama toiselle askartelunorrolle. Siitä tulee tontun jalat.
Liimaa se kävyn suomujen alle tontun takapuolen kohdalle.
Leikkaa huopakangasta kolmionmallinen pala tonttumyssyksi.
Levitä liimaa kolmion pitkään sivuun.
Käännä vastakkainen sivu liiman päälle. Näin sinulla on valmis tonttumyssy.
Liimaa paperimassapallo tontun pääksi kävyn päähän.
Liimaa tonttulakki tontun päähän, niin että se on niskassa asti kiinni. Silloin pää pysyy paremmin paikallaan.
Piirrä tontulle ilmeet tussilla.
Liimaa tonttu kaarnanpalan päälle. Taivuttele tontun jalat istuma-asentoon.

Jouluisia kartonkitöitä

Tonttumobile

Näitä tarvitset:

- kynä
- lankaa
- liimaa
- neula
- paperin rei'ittäjä
- punaista, valkoista ja mustaa kartonkia
- sakset
- sinitarraa

Piirrä tonttujen lakit ja parrat kartongille.

Leikkaa tonttujen lakit ja parrat kartongista.

Leikkaa pienet silmät kartongista, saat ne helpoiten paperin rei'ittäjällä leikkaamalla.

Yhdistä osat liimalla.

Laita tontut roikkumaan langan ja neulan avulla tai sinitarran avulla mobiileksi. Tontut voi kiinnittää myös ensin luonnon oksaan ja se sitten roikkumaan sopivaan kohtaan.

Jouluikkunan koriste poro, reki ja joulupukki

Näitä tarvitset:

- erivärisiä silkkipaperin palasia lahjapakettien koristeluun
- kynä
- ohjaksiin kartonkia tai nyöriä
- sakset tai katkoteräveitsi
- sinistä ja keltaista kartonkia
- sinitarraa

Piirrä ja leikkaa kaavojen mukaisesti poro, reki, ohjakset ja joulupukki.

Piirrä porolle silmät.

Piirrä reen yläreunaan pakettien muotoisia neliöitä.

Leikkaa neliön keskusta pois joko saksilla tai katkoteräveitsellä.

Liimaa huolellisesti jokaisen paketin taakse silkkipaperi, jolloin paketti näkyy sekä ikkunan sisälle että ulkopuolelle.

Kiinnitä sinitarraa pukki istumaan reen etuosaan.

Kiinnitä sinitarraa ohjakset pukin käsistä poron kylkiin.

Leikkaa keltaisesta kartongista tähtiä.

Kiinnitä koko jouluinen kuva sinitarraa ikkunaan.

Kuvion osia kiinnitetään sinitarraa toisiinsa siksi, että saat osat helpommin ehjinä toisistaan irti kun on aika laittaa jouluinen kuvio säilöön ja odottamaan seuraavaa joulua.

Metsäinen maisema jouluikkunaan

Näitä tarvitset:

- kynä
- liimaa
- punaista, vihreää, valkoista ja mustaa kartonkia
- sakset tai katkoteräveitsi
- sinitarraa
- sivellin
- suojamuovia tai sanomalehtiä
- valkoista vesiliukoista maalia

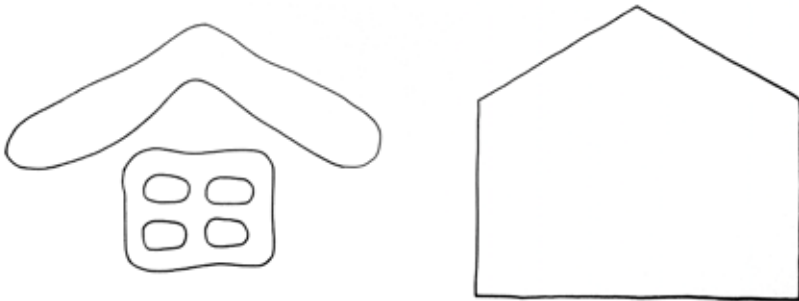
Piirrä ja leikkaa kaavojen avulla punainen mökki, valkoinen luminen katto sekä valkoiset ikkunakarmit.

Leikkaa ikkunoiden aukot suojatulla alustalla.

Liimaa luminen katto sekä ikkunakarmit molemmille puolille punaista mökkiä.

Tee niin monta mökkiä, kuin haluat.

Piirrä ja leikkaa kaavojen avulla kuuset vihreästä kartongista. Tee niin monta kuusta kuin haluat. Maalaa siveltimellä tai sormella kuusien oksat lumisiksi. Kiinnitä mökit ja kuuset ikkunaan käsissäsi lämmittämällä ja venyttämällä sinitarralla.

Tontut rivissä pöydällä

Näitä tarvitset:

- kynä
- punaista, vaaleanpunaista, mustaa ja valkoista kartonkia
- sakset
- sinitarraa

Leikkaa ensin punaisesta kartongista 30 x 125 cm kokoinen pala. Jos kartonkisi on alun perin pienempi, voit teippaamalla yhdistää palasista näin ison palan.

Taivuta kartonki haitaritaitoksin. Yksi taitos on 21 cm leveä, yhteensä 5 taitosta.

Piirrä ja leikkaa tonttumyssyt kolmion muotoisiksi. Kolmion pitkät sivut ovat 18 cm ja kapea sivu on 13 cm.

Piirrä ja leikkaa tontun kasvot vaaleanpunaista kartongista kolmion muotoisiksi. Kolmion sivujen pituudet ovat 20 cm, 18 cm ja 13 cm. Levein sivu tulee tontun otsan kohdalle.

Leikkaa valkoisesta kartongista tonttumyssyn tupsu, jonka leveys ja korkeus ovat 6 cm ja se kapenee kolmiomaisesti alaspäin.

Leikkaa tupsun leveämmästä päästä kampamaisesti viiltoja alaspäin. Varo katkaisemasta tupsun hapsuja.

Liimaa tupsu tonttumyssyn kärkeen, noin 2,5 cm yläreunasta.

Liimaa kasvokartonki heti tonttulakin alareunasta.

Leikkaa mustasta kartongista silmät ja punaisesta kartongista suu. Leikkaa niitä kaksinkertainen määrä tonttujen määrään verrattuna.

Liimaa ne paikoilleen tontun molemmille puolille.

Tontturivistö pysyy haitaritaitoksen ansiosta pöydällä pystyssä. Ilman haitaritaitoksia voit kiinnittää sen sinitarralla ikkunaan tai seinään.

Kartonkienkeleitä pöydälle tai ikkunaan

Näitä tarvitset:

- erivärisiä kartonkeja
- kynä
- sakset

Taivuta kartonki kaksin kerroin.

Aseta enkelin kaava niin, että enkelin otsa, kädet ja helman etuosa koskettavat taitekohtaa.

Leikkaa enkeli kaavan mukaisesti.

Jos kiinnität enkelin sinitarralla ikkunaan, avaa enkeli siten, että siinä on kaksi enkeliä vastakkain. Jos pidät enkeliä pöydällä, anna enkelin olla taitettuna.

Enkelit jouluikkunaan

Näitä tarvitset:

- erivärisiä silkkipapereita, pienet palat sopivat hyvin
- kynä
- mustaa kartonkia
- paperiliimaa
- sakset tai katkoteräveitsi
- sanomalehtiä pöydän suojaaksi

Suojaa pöytä sanomalehdillä.

Piirrä enkeli kartongille.

Leikkaa enkelin ääri viivoja pitkin.

Piirrä leikkaamaasi enkeliin koloja, joiden väliin jää $\frac{1}{2}$ cm:n vahvuinen kartonkikaistale. Varmista, että kartonkikaistaleet ovat kiinni molemmista päistä. Voit tehdä pienempiä ja suurempia koloja mielesi mukaan.

Leikkaa piirämiesi viivojen mukaan kolot auki.

Aloita suojapaperin päällä silkkipaperien liimaaminen kolojen päälle. Ole tarkkana, että liimaat silkkipaperin vain kartonkiin, ei esim. kartongin alla olevaan sanomalehteen. Kun nostat enkeliä välillä irti alustasta, silkkipaperi repeää, jos se on sanomalehdessä kiinni.

Tee työn liimauspuolesta siisti, enkelin näyttää kauniilta ikkunan sisäpuolelle ja ulkopuolelle. Jos haluat, voit tehdä toisen aivan samanlaisen mustasta kartongista leikatun enkelin ja liimata sen työn taustalle. Silloin ikkunan ulkopuolelle ei näy liimauskohtia. Tällöin työ on myös kestävämpi.

Pääsiäinen

Kevään aikana askartelutöiden värimaailmaa muuttuu selvästi keltaiseksi. Päivä pitenee ulkona, ja sisälle tuodaan auringonväreä.

Päiväkodin työntekijät ja perhepäivähoitajat lapsineen ovat olleet suurimmat ryhmät, jotka ovat käyneet askartelemassa pääsiäisen alla. Lisäksi pääsiäisaiheita on etukäteen käynyt kirjoittamassa ja askartelemassa muistiinsa erilaisten kerhojen ja ryhmien ohjaajat. Ryhmien ohjaajat toivovat yleensä hinnaltaan edullisia aiheita. Niinpä useat pääsiäiskoristeet on tehty kierrätysmateriaalista. Toinen suosittu materiaali on kartonki. Se taipuu moneksi.

Kahdesta puuhelmestä, nastasta ja höyhenestä tehty pääsiäistipu on yksinkertainen ja oivallinen idea. Sitä olemme tehneet askartelukurssilaisten kanssa monena vuonna. Vaikka materiaalit tähän tipuun ovat vähäiset, monesti tipun kokoaminen vaatii miettimistä: miten nämä osat yhdistettiinkään toisiinsa.

Vinkkejä pääsiäisajan ohjaustilanteisiin

- Pääsiäisaskarteluja kannattaa tehdä ennen pääsiäisviikkoa, jotta valmiit työt ovat käytössä, kun niitä tarvitaan.
- Laita askartelutilaan pääsiäisaiheisia askarteluaiheita näkyville. Näin luot pääsiäistunnelmaa tilaan.
- Voitte käydä yhdessä hakemassa pajunoksia maanomistajalta kysytyn luvan jälkeen.
- Keskustele askartelijoiden kanssa eri askarteluaiheiden liittymisestä pääsiäisen aikaan.
- Anna lasten tehdä askartelutöistään lapsen tekemän työn näköisiä.

Puuhelmistä nastatipu pääsiäiseksi

Näitä tarvitset:

- 1 höyhen
- 1 iso nasta (mieluiten arkkitehtinasta, joka on terävämpi kuin tavallinen nasta)
- 2 erikokoista puuhelmeä

Ota isompi helmi etusormen ja peukalon väliin niin, että reiät ovat sormiisi päin.

Paina nasta tähän isompaan helmeen. Nastasta tulee tipulle jalka.

Työnnä höyhen isomman helmen läpi niin, että terävä kärki tulee näkyviin helmen toiselle puolelta. Höyhenestä tulee tipun pyrstö.

Pujota höyhenen terävään päähän pienempi helmi. Nyt höyhen yhdistää kaksi helmeä eli tipun vartalon ja tipun pään. Höyhenen terävä pää on linnun nokka. Jos haluat, että tipulla on nokka alaspäin, pyöritä pyrstöstä eli höyhenestä. Tee saman tien useampia tipuja. Tiput ovat kivoja pääsiäisruohon joukossa. Jos tipu ei meinaa pysyä pystyssä, tarkista, onko sillä liian iso pää vai onko höyhenpyrstö kaarevasti toisessa sivussa.

Kakkupaperitipu

Näitä tarvitset:

- askartelusilmiä
- kakkupapereita, noin 10 cm halkaisijaltaan
- liimaa
- pala keltaista ja punaista kartonkia
- rullalankaa, jotta saat tiput roikkumaan
- sakset

Leikkaa kartongista pyöreitä, noin 4 cm halkaisijaltaan olevia paloja, kaksi palaa jokaiseen tipuun.

Liimaa pyöreät palat vastakkain kakkupaperin molemmille puolille, jotta tipu näyttää yhtä hyvältä molemmilta puolilta, kun se on roikkumassa.

Leikkaa tipun nokkaa varten salmiakinmalliset palat, 2 nokkaa jokaiselle linnulle.

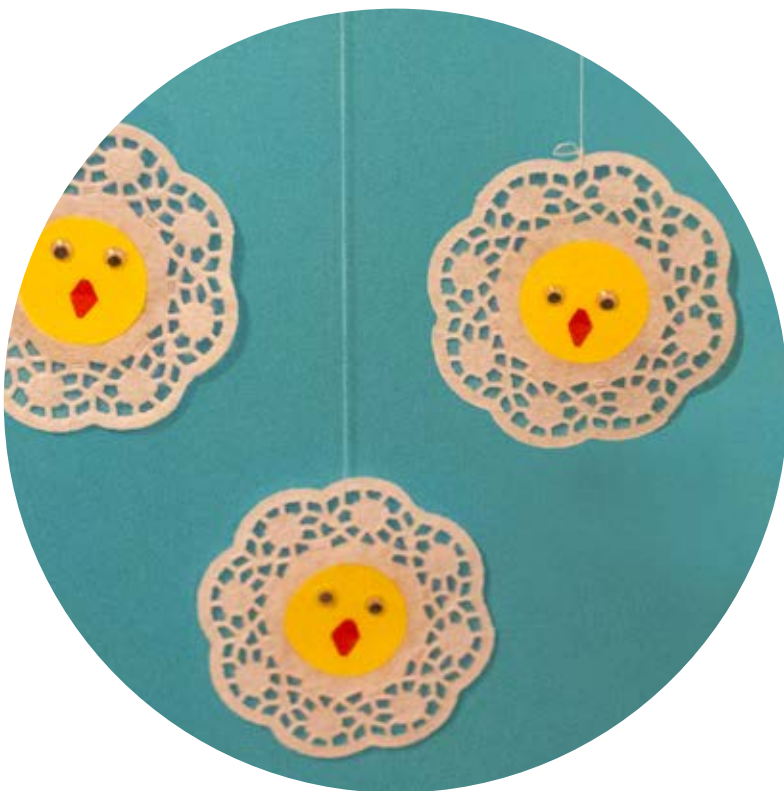
Liimaa askartelusilmät molemmille puolille kakkupaperia keltaisen osan yläreunaan.

Liimaa nokat silmien alapuolelle.

Kiinnitä rullalanka kakkupaperin pitsiosuuteen.

Solmi lanka kiinni.

Tee langan irti olevaan päähän silmukka, josta saat tipun roikkumaan esim. virpomisvitsaan.

Pääsiäistiputaulu

Näitä tarvitset:

- 2 kpl höyhentä
- 2 kpl puunappia, halkaisijaltaan 2 cm
- 2 kpl puunappia, halkaisijaltaan 3 cm
- keltaista askartelumaalia
- liimaa
- permanent-tussi
- pieni pala nahkaa taulun seinälle kiinnitystä varten
- pieni pala punaista huopakangasta
- sakset
- sivellin
- taulun pohja, 12 cm x 9 cm

Liimaa taulun taakse nahkapala, johon olet leikannut ristiin pienet viillot. Siitä saat valmiin taulun laitettua roikkumaan seinälle.

Maalaa puunapit keltaisiksi.

Anna kuivua.

Liimaa kuivuneet puunapit taulun alareunaan linnun vartaloiksi.

Leikkaa ja liimaa huopakankaasta lintujen heltat sekä salmiakkimallinen nokka.

Liimaa höyhenet tipun molempiin sivuihin.

Piirrä tipulle silmät ja jalat.

Pääsiäistiput oksissa

Näitä tarvitset:

- kartonkia
- kynä
- lankaa
- punainen ja musta pemaanent-tussi
- sakset
- silminneula

Piirrä tiput kartongille.

Leikkaa tiput irti kartongista.

Väritä nokka ja jalat punaisiksi sekä silmä mustaksi.

Laita pieni ripustuslenkki neulan ja langan avulla.

Pääsiäisenä kanalassakin syödään

Näitä tarvitset:

- 1 kartongista tehty 14 x 11 cm pöytälevy
- 1 kpl 30 munan munakenno
- 10 kpl paperimassapalloja, halkaisija 2,5 cm
- 4 paperimassapalloa, halkaisija 4 cm
- 6 kpl yksittäisiä munan koloja munakennosta
- 60 kpl kauran jyviä
- kuumaliimapistooli + liimat tai erikeeper-liimaa ja askartelutikku

- musta tussi
- sakset
- sivellin
- vesiliukoista maalia: vihreä ja keltainen
- vähän punaista huopakangasta

Liimaa taulun taakse nahkapala, johon olet leikannut ristiin pienet viilot. Leikkaa suuresta munakennosta 28 cm halkaisijaltaan oleva ympyrä ruokapaikaksi.

Maalaa pyöreäksi leikatun ruokapaikan ulkoreunasta 5 cm koko ruokapaikan ympäri.

Liimaa kartongista leikkaamasi 14 x 11 cm oleva pöytälevy keskelle ruokailupaikkaa.

Maalaa keltaisiksi munakennon kolojen välissä olevat korokkeet, jotka ovat ruokapöydän ympärillä. Niistä tulee kanoille ja tipuille vartalo.

Maalaa kaikki 4 isoa paperimassapalloa keltaisiksi. Niistä tulee kanojen päät. Jätä pienet paperimassapallot valkoisiksi, niistä tulee tipujen päitä.

Anna kuivua.

Tee 6 ruokakulhoa yksittäisistä munan koloista.

Leikkaa kulhoihin 1 cm korkea reuna.

Leikkaa punaisesta huopakankaasta salmiakkimallinen nokka ja heltta kaikille kanoille ja nokka kaikille tipuille.

Liimaa nokat ja heltat kiinni kanojen ja tipujen päähän.

Liimaa kanojen päät pöytälevyn nurkissa oleviin keltaisiksi maalattuihin kanojen vartaloihin.

Liimaa pöydän pätyihin kaksi tipun päätä ja pöydän pitkille sivuille 3 tipun päätä keltaisiksi maalattuihin tipujen vartaloihin.

Piirrä kanoille ja tipuille silmät mustalla tussilla.

Liimaa ruokakulhot pöydälle tipujen eteen.

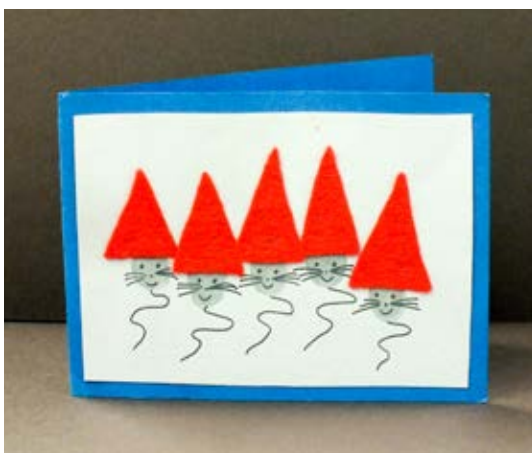
Laita liimaa ruokakulhoihin.

Kaada 10 kauran jyvää jokaiseen ruokakulhoon.

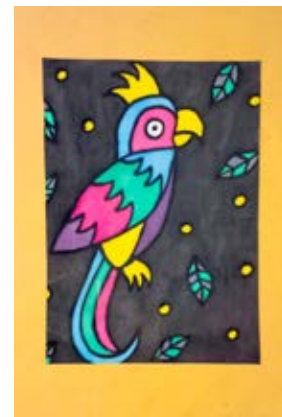

Lisää askarteluideoita kuvina

Inkusta ja Inkun Ideapajasta kirjoitettua vuosia sitten

Airut-lehden toimittajan teksti vuodelta 1980

Inkeri Kämäräinen, 42, Vantaan Korsosta, on todistusten mukaan 80-prosenttisesti työkyvytön lähinnä selän kunnossa tuntuvan luustosairauden vuoksi. Tutustuttuani yhden iltapäivän ajan Inkerin tapaan elää ja olla, voin vain todeta, että jotkut saavat enemmän irti kahdestakymmenestä prosentista kuin toiset sadasta.

Inkeri on se sama Inkku, jolla pian viiden vuoden ajan on ollut Ideapajan nimeä kantava askarteluverstaas Korson Majavarinteessä kotitalonsa kellarissa. Ideapaja puolestaan – no, jos olette nähneet joulupukin verstaan, niin tiedätte suunnilleen, miltä Inkun paja näyttää. Seiniä kiertelevät hyllyt täpötäynnä hauskoja esineitä. Joukoittain käsinukkeja, halvoista, jopa ilmaisista materiaaleista valmistettuja leluja, koristeita, tarve-esineitä ja koruja. Viereisessä huoneessa työkaluvalikoima, maalipurkkeja, kankaita, vasaroita ja pensseleitä. Koko pieni kellari täynnä puuhamiehiä, silmäniloa, kädeniloa.

Verstaas on toiminut lokakuusta 1975 alkaen. Ensimmäisen syksyn lehtileikeistä ilmenee, että silloin ohjelmassa oli mm. savitöitä, koruja tuohesta ja tinasta, joulukoristeiloja. Samantapaisia teemoja on mukana edelleen, kiinnostuneita riittää, ja kävijämäärät kasvavat vuosi vuodelta. Viime vuoden alussa oli suunnitelmissa pitää paja auki kahtena iltana viikossa, mutta kysyntä oli niin kova, että tahtia oli pakko tiuhentaa. Suosittuja aiheita tänä vuonna ovat olleet esimerkiksi silkkipainanta, kivityöt, makramee ja nyt syksyllä alkanut kynttilöiden valanta. Askarteluohjaus kävijöille ei maksa mitään, ainoastaan kotiin vietävien esineiden materiaalista maksetaan omakustannushinta. Suuren kävijämäärän vuoksi Inkerillä on usein apuna ystävä, Anna-Liisa Piironen, hänkin vapaaehtoinen. Siivoojan Inkku maksaa omasta pussistaan, kun ei selän vuoksi jaksa itse siivota. Erityisiä kursseja Inkku on vuosittain järjestänyt näkö-, kuulo-, liikunta- ja kehitysvammaisille. Muuten esim. viime vuoden lähes neljään tuhanteen noussut kävijämäärä koostui lähinnä vantaalaisista yhdistyksistä, mutta myös kauempaa on pajalle tultu. Inkulta hakeva ideoita perhepäivähoitajat, nukketheaterin ohjaajat, mini-Martat ja pioneerit. Pajasta lainataan askartelumalleja ja käsinukkeja ulkopuolisille. Nukkeja Inkku kertoi ompelevansa maaten selällään – selkä ei kestä istuallaan ompelua.

Mistä idea Ideapajaan?

Pajalla vietetyn iltapäivän aikana huomasin useammin kuin kerran tiukkaavani Inkeriltä, miksi hän tekee kaikkea tätä. Sijoittaa eläkerahojaan työkaluihin ja materiaaleihin, viettää aikaansa suunnittelemalla uusia ideoita, leipoo ja pais-
taa tarjotakseen kurssilaisille lämpimäiskahvit, matkustaa toiselle puolelle Suomea, Ruotsiinkin neuvomaan askarteluohjaajia ja vammaisia kurssilaisia saaden korvauksen vain matkasta ja materiaalista. Miksi, kun palkkaa ei tule ja näinä vuosina saadut avustukset lasketaan satasissa. Mielenterveyden vuoksi, vastaa Inkku vakavasti. Lisää, että ilman pajaansa hän luultavasti olisi vuodepotilas. Selkä ei kestä jatkuvaa rasitusta, mutta pajassaan hän voi kesken illan oikaista pitkälleen, kunnes pahin kipu menee ohi.

Inkeri aloitti työnteon 14-vuotiaana Sokevalla. Seitsemän vuoden ajan hän osallistui rottinkituotteiden valmistukseen ja sanoo Sokevalta olevan vain

hyviä muistoja. Kun tuli aika hankkia ammatti, Inkeri kävi kotisisaropiston ja toimi kymmenisen vuotta tässä ammatissa. Sitten sairaus lopetti ammatimaisen työnteon ja samoihin aikoihin Inkku neljine lapsineen jäi leskeksi. Oli aika löytää elämälle uusi suunta ja sisältö. Silloin syntyi Ideapaja. Se syntyi Inkerin tarpeesta tavata ihmisiä, olla iloksi ja hyödyksi. Siitä, miten suureen tarpeeseen tällainen toiminta tuli, ei Inkerillä aloittaessaan ollut aavistustakaan. Nyt toiminta on vallannut kaiken mahdollisen ajan, valitettavasti myös varat, ajoittain koko koti on kävijöiden käytössä, varsinkin keittiö, jossa valmistuvat kakut, pizzat, salaatit ja raasteet opiksi ja maisteltavaksi kurssilaisille. Inkun lapset ovat usein auttamassa, niin esimerkiksi viime viikon leirillä Onnelassa, jonka Inkun jengi veti kokonaan. Liikaa eivät lapset kuitenkaan ole pajalle antaneet aikaansa, sanoo Inkeri. Lapsilla on omat harrastuksensa. Niin muuten myös Inkulla itsellään – jossain välissä hän onnistuu olemaan aktiivinen Vanaan invalidiyhdistyksen urheilija.

Tämän vuoden kevätkauden aikana kävijöitä pajassa on taas ollut ennätysmäisen paljon, vuoden loppuun mennessä ylitetään varmaan edellisen vuoden määrä. Toiminta paisuu, menot kasvavat. Kaupungin avustuksia anoessaan Inkeri on saanut kuulla, että pitäisi olla yhdistys hakemassa ja sitä Inkku ei ole. Tosin kaupunki on hänet sellaiseksi tulkinnut silloin, kun on tarvittu yhdistysten vapaaehtoista työvoimaa johonkin tempaukseen tms. Tulkintavaikeudet loppuvat, kun pajan tiimoilta perustettiin yhdistys – Inkun Ideapajan Ystävät ry. Ehkäpä kaupunki avaa pussinsa nyörit, jotta toiminta voisi jatkaa ja mahdollisesti laajentua.

Ilman kunnioitusta herättävää toimintakertomustakin näet on selvää, että Inkkua ja hänen pajaansa tarvitaan. Ketkä tarvitsevat enemmän ketkä vähemmän. Paljon ainakin ne puolen tusinaa pientä vietnamilaista venekansalaista, jotka tapasin pajalla käydessäni. He eivät olleet varanneet aikaa, kuten yleinen käytäntö on kävijöillä. He vain ilmestyivät kuin maasta polkaisten parin huojuvan polkupyörän päällä. Iloiset oravansilmät mustan otsatukan alta vilkkuen, estottomat äänet huutamassa jo tieltä lähes virheettömällä suomella: Äiti, mitä me tehdään tänään? Inkku kertoi, että lähellä koulua käyvät lapset olivat oppineet tien pajalle vieraillessaan siellä luokan kanssa ja sen jälkeen he ilmestyivät silloin tällöin, montakin kertaa viikossa Majavarinteeseen puuhaamaan jotakin, maistamaan lämpimäisiä, oppimaan uuden laulun. Useilla heistä ei ole ikiomaa äitiä ja he ovat ratkaisseet asian valitsemalla Inkerin keinoemokseen. Molemmat osapuolet vaikuttavat sopeutuneen valintaan joustavasti.

Jostain syystä Inkun luona vietetyn iltapäivän jälkeen oli jonkin aikaa sellainen outo olo – ihan kuin olisin ollut tavallista tyytymättömämpi itseeni. Kummallista.

Vantaan kaupungin sosiaalijohtaja Dahlberg on todennut, että Inkun Ideapajan toimintaa voi sanoa vapaaehtoiseksi sosiaalityöksi ja tämä on varmasti monelle hyvin tärkeää toimintaa. Tässä seuraavaksi yhden vapaaehtoistyöntekijäksi tulleen kirjoitus, joka hyvin vahvistaa Dahlbergin sanomaa.

Olipa kerran paja ...

En ikinä unohda sitä, kun ensimmäisen kerran olen astunut jalallani Inkun Ideapajaan. Minä olin loppuun palanut entisessä työssä ja minulla oli diagnosoitu keskivaikea masennus. Psykoterapia ja asianmukainen lääkitys ovat auttaneet parantumaan tiettyyn pisteeseen saakka, mutta silti tunsin itseni toimeettomaksi ja elämäniloni oli kadoksissa.

Halusin tehdä jotakin konkreettista, mutta väylä ja tieto puuttuivat täysin. Hyvä ystäväni suosittelee minulle, että minun pitäisi käydä Inkun Ideapajassa,

koska siellä voi tehdä kaikenlaista käsin, askarrella. Ja asiakkaat otetaan vastaan yksilöinä ja ystävällisesti. Pajassa saa kokeilla erilaisia tapoja luoda uutta omaksi iloksi tai lahjaksi ja kurssien hinnat ovat hyvin edullisia.

Inkun Ideapaja silloin 90-luvun lopussa sijaitsi Korsotalossa ja pajan perustaja Inkku asui pienessä puutalossa samalla tontilla kuin Korsotalo. Suuri harmaa rakennus ei ollut erityisen kaunis ulkoapäin katsottuna, mutta kun astuin sisään, minusta tuntui, että pääsin suoraan satujen lumottuun maailmaan.

Lukemattomia erilaisia askartelumalleja oli sijoitettu pajan hyllyihin. Ikivanhoja, hellyttäviä ajan patinoimia sekä uudempia eri tyyllillä ja materiaaleista valmistettuja käyttö- ja koriste-esineitä oli esillä joka nurkassa ja askartelumallit olivat esillä omissa ryhmissä.

Pajassa oli eri osastot joululle, pääsiäiselle, eri vuodenajoille ja juhlille. Materiaalien valikoima oli kattava: puusta, kartongista, lasista, keramiikasta, rottingista, kankaasta, luonnon antimista, nauhasta valmistettuja pieniä ja suuria teoksia vilisti silmieni edessä.

Ilmeellinen maailma, ajattelin. Minun tulooni pajaan suhtauduttiin ystävällisesti. Ja kun kerroin että haluaisin auttaa toiminnassa ja oppia askartelemaan, Inkku ja hänen tyttärensä ovat tarjonneet minulle vapaaehtoistyöntekijän pestin. Minä olin tosi onnellinen, että sain viettää useamman tunnin päivässä ”satumaassa”. Kulutin aikaani kokeilemalla eri askartelumateriaalien soveltuvuutta eri malleihin ja halusin oppia lisää askartelusta.

Ilmapiiri pajassa oli kiireetön ja innostava ja erilaiset ideani otettiin vastaan innolla. Olen saanut vapaat kädet kokeilla, miten paperi ja liisteri taipuvat käsinukeksi tai erilaisista lasihelmistä syntyy pilttipurkin ympärillä uusi pukeva ulottuvuus.

Minulle tarjottiin joka päivä kahvia ja ateria vaivan palkaksi. Nautin erityisesti siitä, että Inkulla oli aina aikaa minulle. Olen oppinut häneltä paljon askartelusta, mutta eniten olen kiitollinen hänelle ystävyyydestä ja elämäntyydytyksestä. Hän on kertonut tarinoita omasta nuoruudestaan ja elämästään. Hän oli aito ja avoin ihminen meille pajan työntekijöille.

Pajan erilaiset asiakkaat: lapset, vanhukset, erilaiset arat ja yksinäiset sekä vammaiset ovat tulleet pikku hiljaa minulle tutuiksi, ja minä heille. Olen oppinut heidän kauttaan elämästä. Askartelu oli heillä väylä ja toimintakeino rentoutua, saada itseluottamuksen, nauttia käden aikaansaamisesta.

Uskon siihen, että käsillä tekeminen auttaa monia toipumaan masennuksesta ja antaa välittömän onnistumisen kokemuksen, iloa ja tyydytystä, kun lähes tyhjästä syntyy jotain ainutlaatuisia, uusi luomus. Vaivat unohtuvat, kun ihminen uppoutuu tekemisen prosessiin. Kaikki tavanomainen ja kipeä asia siirtyy kauemmas ja tervehtyminen edistyy ja kasvaa.

Pajan ainutlaatuinen ihastuttava visuaalinen maailma koko ympäristö, satojen mallien kokoelma ja kauneuden kokemus edesauttoivat ystävällisen henkilökunnan lisäksi omaa toipumistani burnoutista ja masennuksesta.

Tunsin itseni alusta asti hyvin tarpeelliseksi tekemisen kautta: siivosin askartelukaapit, keskustelin asiakkaiden kanssa, kehitin uusia malleja. Ymmärsin, että meissä jokaisessa asuu ”pieni askartelija”, joka tarvitsee paikan, ohjaajan, opastuksen ja rohkaisevat sanat, jotka olivat Inkulla aina valmiina: ”Tervetuloa huomennakin Ideapajaan!”

Yleisönosaston kirjoitus: Inkun Ideapajaa tarvitaan!

Olen harmistuneena ja pettyneenä seurannut kirjoituksia Ideapajan mahdollisesta lopettamisesta. Niin köyhä ei Vantaa voi olla, että sen täytyisi tässäkin asiassa säästää hölmöläisten täkinjatkamisella. Ideapajan tapaista kaikkia ikäryhmiä ja meidän kaikenlaisten ihmisten elämää rikastuttavaa toimintaa ei saa lopettaa.

Itse olen käyttänyt Ideapajaa eniten vetämäni luontokerhon kanssa. Mikä voisi olla ihanteellisempi paikka askartelulle, kuin ideoita pursuava innostava, juuri tekemistä varten oleva tila. miten helppo siellä on tehdä kaikenlaista – on materiaalit, välineet, ohjausta.

Ei olisi vuolukiven työstäminen, omien paitojen painatus ym. onnistuneet koulu-luokassa, joka muuten on kerhon kokoontumispaikka. Miten sopivaa meille luontokerhona on ollut Inkun luonnon läheisyys, runsas luontomateriaalien käyttö ja monet kestävän kulutuksen ja materiaalin kierrättämisen ideat (mm. huovutus, vanhoista farkuista uudet maalaamalla niihin kuvia ...)!

Miten rikastuttavaa meille kerhona on ollut aina niin erilainen ja monipuolinen tekemismahdollisuus ja miten paljon olemmekaan kasvaneet tekemistemme myötä! Rahassa ei voida mitata niitä onnistumisen ja osaamisen elämyksiä, joita olemme Ideapajassa kokeneet, sitä itsetunnon kasvua eikä sitä elämänoppia, että asioita ja esineitä voi tehdä itse.

Tulkaa päättäjät katsomaan, miten tyytyväisenä ja onnellisena lapsi lähtee kotiinsa, kun hän ensin Ideapajaan tultuaan näkee ympärillään ihania, innostavia asioita ja sitten pystyy itse tekemään samanlaista. Pysähtykää sitten miettimään, ja huomaatte, että kaupungin rahat ovat Ideapajan käytössä juuri niin kuin on parasta – meidän kaikkien nykyisen ja tulevan hyvinvoinnin edistämiseksi!

Vantaan näkövammaisten kirjoittama Juhlaruno Inkulle, Ideapaja 5 vuotta, vuosi 1980

Iloinen Inkku Ideapajassa
 aamusta iltaan hyörii.
 Askartelua opettamassa
 tuhat ideaa päässään pyörii.
 Tölkit ja kotelot käyttöä löytää,
 moni jo kummissaan kurkkii,
 kun kynttilän jalkana juhlapöytää
 koristaa säilykepurkki.
 Ei ole hätää, jos näkö puuttuu
 tai vaikkapa kättä kaksi.
 Inkulla ideat toiseksi muuttuu
 ja puuhailu harmittomaksi.
 Pannusta kahvia kaikille riittää
 myöhään sekä varhain.
 Kävijät hämmästy, kaikki jo kiittää
 tunnelma on mitä parhain.
 Ole siis onnekas, tyytyväinen,
 kun vietät juhlaa tätä.
 Viisi vuotta jo Vantaalla,
 muualla teit työtä tärkeätä. (kotisisaren työssä)

Ilonpisarasta työtekijöiden kirjoittama teksti ”Ilonpisaroita”-lehdessä. Esittivät tämän tekstin Ideapajan 20-vuotisjuhlissa.

Meidän kaikkien Inkku, Inkeri Angelinin Korsoon ideoima ja vetämä askartelun mekka on ollut 20 vuotta kymmenien tuhansien askartelun ohjaajien, opiskelelijoiden ja harrastajien Ideapaja, jossa Inkun hyvässä hoivassa voi perehtyä tuhansiin ideoihin näytekappaleiden innoittamana. Ideat ovat konkreettisina suuressa hallissa, jonka seiniä, kattoa ja lattiaa peittävät mitä moninaisimmat tavarat. Kun niitä katselee, voi saada uutta potkua harrastukseensa. Noinkin ja tuolla tavalla sen voi tehdä.

Pajassa Inkku järjestää myöskin askartelu- ja harrastustilaisuuksia. Kynttilävalantaa, silkin painantaa ja kaikkea siltä väliltä. Uutena osastona on tulossa puutyöverstaan koneistaminen.

Kaiken tämän Inkku on tehnyt omassa pajassaan. Tämän lisäksi hän on suunnitellut ja vetänyt Ilonpisarassa yli 100 leiriä. Pajan ja Ilonpisaran leirien vetämisen hän on suorittanut ilman palkkaa, talkootyönä. Sanat eivät riitä kiitollisuuttamme osoittamaan, voimme vain todeta, että on Inkku on leiriläisilleen esikuva ja äitihahmo, joka jaksaa, jaksaa ja jaksaa.

Synttäreillä oli kutsuvieraita toista sataa. Valtavat ritarilinnatäytekakut ja piparit maistuivat mahtavilta. Vieraat tutustuivat näyttelyihin ja juhlassa pitivät puheita kaupungin ja Ideapajan edustajat, Laulavat Saarat esittivät hienon musiikkiohjelman. Lopuksi Reijo Kallio tanssitti väkeä tunnetulla taidollaan. Ja sitten arvottiin tosi isoja piparkakkutaloja, joita tuli pari kappaletta Ilonpisaraankin.

Kronikka omaishoitajien leiriltä 22.–26.9.1998, kirjoittanut Eeva Kuivasniemi

(Tässä niitä säkeitä, joissa mainitaan Inkku.)

Alkoi toinenkin päivä kauniina, oli pihassa Inkulla liikuntaa.
Huugi-buugit laulettiin ja aina vain lähemmäksi tultiin.
Askartelimme paperinarusta, siitä syntyi monenmoista.
Koristeita kullanmarvoisia, keväisiä krookuksia.
Ja Inkulla oli vauhti päällä, vaivasi hän kompakysymyksillä
tai laitteli kasvonaamioita, monenlaisia oli voiteita.
Illalla pääsimme vielä saunaan ja altaaseen vesijumppaan.
Ilmarin mukaamme viettelimme, kun naisille uimapuvut löysimme.
Nyt kaikkien vatsat pienenivät, kun Inkulta ohjeet kuulimme hyvät.
Saimme vielä jalkojen hoitoa, ja välillä nautimme kahvia.
Kahvin jälkeen askarreltiin porukalla, syysikkunat kaunistuivat todella:
omenapuita, kukkia, kynttilöitä – joukossa liikkui enkeleitä.
Vaikka ilta tuulinen, kylmä on, Inkku järjesti iltanuotion.
Tikkupullia paistettiin ja makkaraa kuumaa maisteltiin.
Kronikoita, runoja kuunneltiin ja ohjelmaa salissa jatkettiin.
Sketsejä, runoja, mietintää; Helena lauluja säestää.
Oli Inkulla kanssamme viimeinen ilta, niin eipä välttynyt kukkasilta.
Ruusut ne laulaen tarjottiin, sylin täydeltä, sydäimestä annettiin.

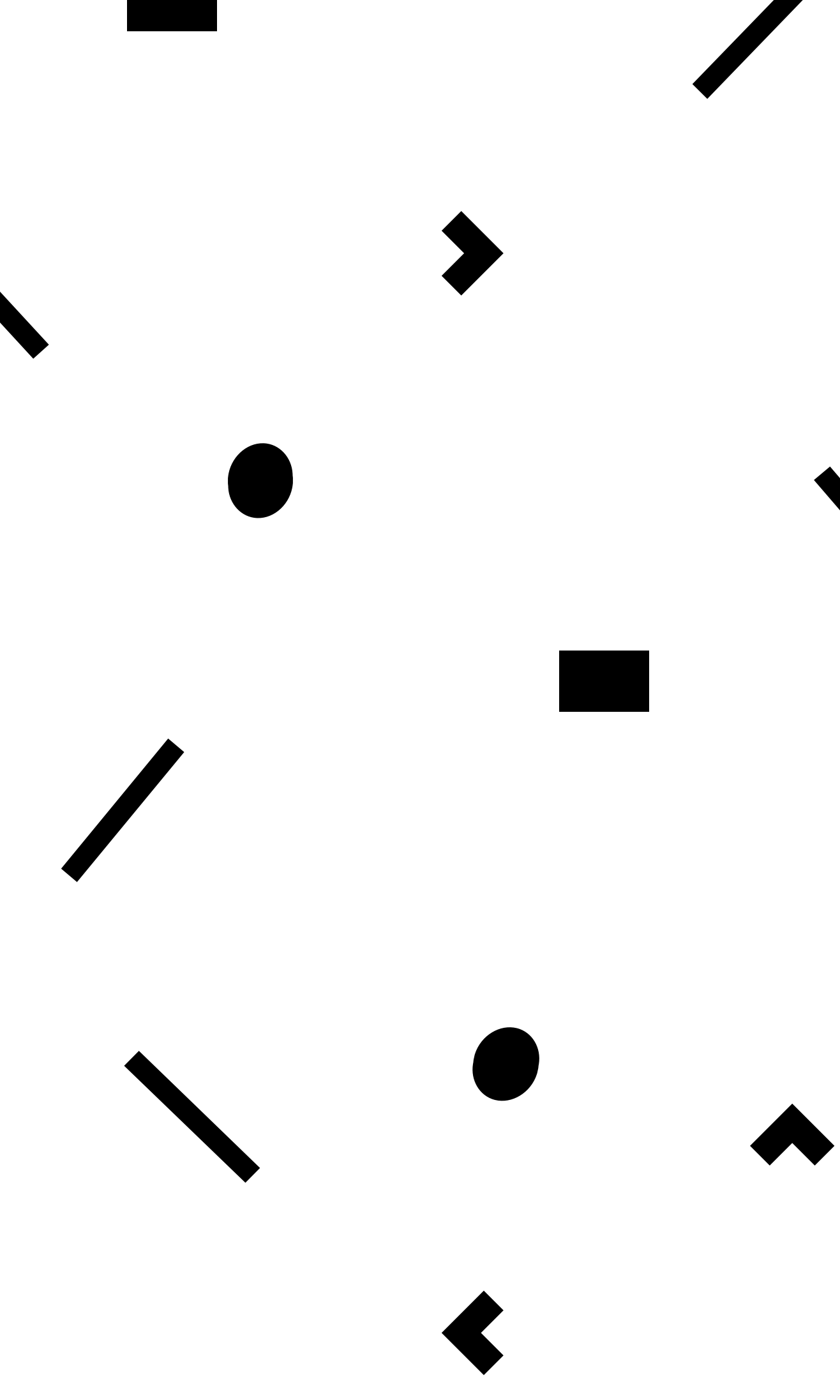
Ilonpisarassa lisäksi kirjoitettua

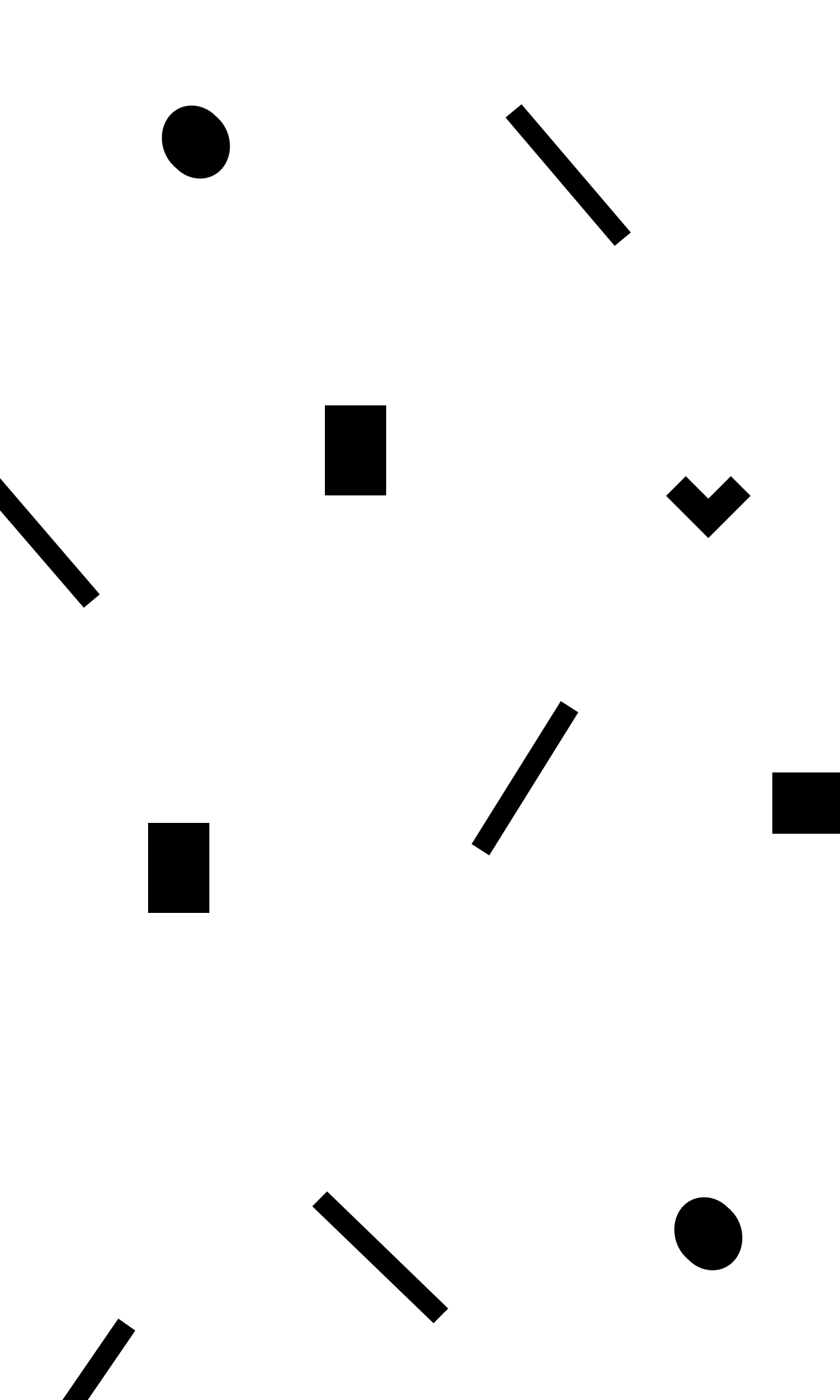
Kertomatta en olla saata: keskellä kaunista Hämeenmaata löytyi paikka kaunis ja hellä aivan kuin Luojan kämmenellä. ILONPISARA koti lämpöinen turvaksi väsyneen ihmisen. (Kuoro: hoi laari laari laa.)

Vaan eipäs pärjännyt Hämeen kansa pienen pienellä voimallansa. Piti saada apua Vantaalta asti, jonkun piti hoidella napakasti vapaa-ajat pitkät päivät, ilon avulla torjua huolen häivät. (Kuoro: hoi laari laari laa.)

Apua saatiin: ihmenainen Inkku, tarmonpesä: sydämenlämmen kuin kesä. Tupaten täynnä ideoita reppu, sitä hämmästeli jokainen heppu. (Kuoro: hoi laari laari laa.)

Oli repussa paperit, pallot ja pellavat, huivit ja haituvat ja kaikki ne tuutuvat. Inkku kun ohjaa ja luo näin pohjaa, joillekin uudelle mahdollisuudelle, siitä kiitos!! Ja tule takaisin Inkku!

Ideoita Inkun Ideapajasta; yhden vapaaehtoistyöntekijän kokemuksia sekä paljon askarteluideoita –kirja on tarkoitettu erilaisten ryhmien ohjaajille, sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille ja työntekijöille sekä vapaaehtoistyöstä ja/tai askartelusta kiinnostuneille henkilöille.

Inkeri ”Inkku” Angelin perusti Inkun Ideapajan 40 vuotta sitten. Inkku on koko ajan toiminut Ideapajassa vapaaehtoistyöntekijänä. Ideapajan toimintaan on sisällynyt ryhmien ohjaamista Inkun Ideapajan tiloissa sekä asiakkaiden luona esim. vanhainkodeissa, vankiloissa ja kesäleireillä. Inkun Ideapaja on hyödyttänyt muitakin kuin askartelijoita. Siellä on ollut opiskelijoita työharjoittelussa, pitkäaikaistyöttömiä työhön tutustumassa, yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä ja monia vapaaehtoistyöntekijöitä. Ideapaja on ollut paikka, johon on voinut tulla aina sellaisena kuin on.

Kirjassa on runsaasti askarteluideoiden ohjeita. Ohjeet on jaoteltu Inkun usein ohjaamien asiakasryhmien mukaan: näkövammaiset, liikuntavammaiset, lapset, aikuiset, ikääntyneet, leirit, ruotsinsuomalaiset, ryhmien ohjaajat. Lisäksi omina lukuinaan ovat joulu ja pääsiäinen.

”Parhaan ilon saa työstään, kun huomaa, että pystyy auttamaan toisia ihmisiä heidän elämänsä varrella.”

Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja
ISSN 2342-7439
ISBN 978-951-827-227-7